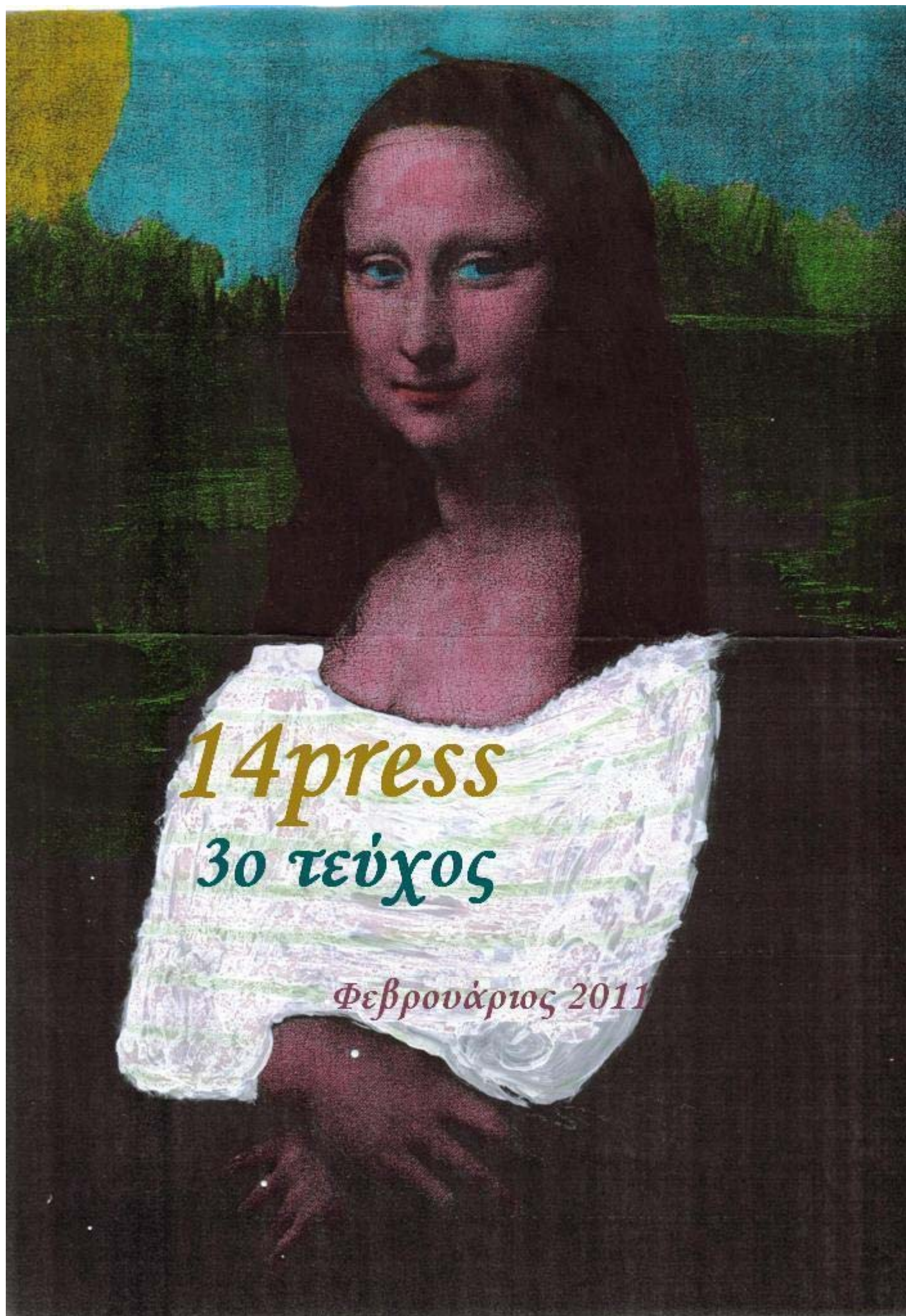

Τα κορίτσια στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη

γυναικείο φύλο...

Ο κορυφαίος μας νομπελίστας ποιητής μέσα από την ποίησή του ύμνησε το ελληνικό τοπίο, έγραψε για τον ήλιο και τον έρωτα, για τη μοίρα του ελληνισμού, αλλά και για το

διαβάστε

Ζακλίν Ντε Ρομιγύ: Μια Γαλλίδα με Ελληνική ψυχή

ετών...

Αφιέρωμα στη μεγάλη ελληνίστρια και ακαδημαϊκό, γνωστή για τις μελέτες της στο χώρο του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, που "έφυγε" πρόσφατα σε ηλικία 97

διαβάστε

Η δική μου Ιθάκη

Τα παιδιά αναλύοντας αρχικά το γνωστό ποίημα του Καβάφη, μιλούν για τη δική τους Ιθάκη, τους Λαιστρυγόνες και Κύκλωπες τους...

διαβάστε

Editorial 3ου τεύχους

Πέμ, 10/02/2011 - 23:17 — Παύλου Ν.

«Τὸ ἐπ' ἐμοί, ἐνόσω ζῶ καὶ ἀναπνέω καὶ σωφρονῶ, δεν θὰ παύσω πάντοτε, ἰδίως δὲ κατὰ τάς πανεκλάμπρους ταύτας ἡμέρας, να ὕμνω μετὰ λατρείας τὸν Χριστὸν μου, να περιγράφω μετ' ἔρωτος τὴν φύσιν καὶ να ζωγραφῶ μετὰ στοργῆς τὰ γνήσια ἑλληνικὰ ἥθη».

Το άρωμα που αποπνέουν τα παραπάνω λόγια είναι προφανές και σου έρχεται στο μυαλό το έργο του κυρ Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη από το οποίο προέρχονται. Ακόμη και οι λέξεις έχουν από μόνες τους μία ειδική φόρτιση που σε οδηγούν στη εποχή του, την Ελλάδα του τέλους του 19ου αι. και των αρχών του 20ου. Οπότε στο μυαλό σου αρχίζουν να περνάνε οι ήρωες από τα αγαπημένα κείμενά του: «Η Μετανάστis», «Οι Έμποροι των Εθνών», «Η Γυφτοπούλα», «Η Φόνισσα»...

Δε χρειάζεται, αγαπητοί φίλοι, ο εορτασμός των 100 χρόνων από το θάνατο του Άγιου των ελληνικών γραμμάτων, που συμβαίνει φέτος, για να θυμηθούμε το έργο του. Άλλωστε είναι

πάντοτε παρόν, ακόμη και αν χρειαστεί μετάφραση για να το καταλάβουμε. Να ανησυχήσουμε γι' αυτό; Δε νομίζω. Άλλωστε η γλώσσα είναι ζωντανός οργανισμός, που συνέχεια εξελίσσεται. Ας έχουμε λοιπόν εμπιστοσύνη στους νέους ανθρώπους, που δημιουργούν κώδικες επικοινωνίας και έχουν τις αξίες και τα ιδανικά τους.

Το 14Press, το ηλεκτρονικό περιοδικό μας, που τώρα έχετε εμπρός σας το 3ο τεύχος του, εμπιστεύεται απόλυτα τους νέους ανθρώπους. Γι' αυτό θα δείτε πως πολλά άρθρα του υπογράφονται από τα παιδιά μας, τους μαθητές μας. Ταυτόχρονα θα βρείτε και όλους τους παλιούς συνεργάτες του. Υπάρχουν λοιπόν δουλειές με παιδαγωγικό χαρακτήρα, με οικολογικό προσανατολισμό, θέματα υγείας κοκ. Εμείς πιστεύουμε πως όλα είναι όμορφα, όπως και η ζωή μας στο 14ο Γυμνάσιο Λάρισας που είναι το δεύτερο σπίτι μας. Σας ευχόμαστε λοιπόν να χαρείτε τη μαγεία της ανάγνωσης και θα περιμένουμε με ανυπομονησία –να είστε σίγουροι γι' αυτό– τις παρατηρήσεις σας, τις υποδείξεις σας και τα σχόλιά σας. Όλα θα μας είναι πολύ χρήσιμα!

Νίκος Παύλου

Τα τεύχη του περιοδικού μας

Εδώ παρουσιάζονται όλα τα τεύχη του περιοδικού μας. Μπορείτε να τα δείτε σε μορφή PDF, με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης.

3ο τεύχος

δημοσιεύτηκε: 20/02/2011 - 04:39

2ο τεύχος

δημοσιεύτηκε: 27/05/2010 - 20:27

1ο τεύχος

δημοσιεύτηκε: 18/05/2010 - 08:25

Όλα τα άρθρα με μια ματιά

- **Εκπαίδευση**
 - Ιστορία της διδακτικής των γλωσσών - Η περίπτωση της αρχαίας Μεσοποταμίας
 - Η αξία των μορφωτικών επισκέψεων
 - Ζεύς και Ερμής στους μύθους του Αισώπου
- **Υγεία**
 - **Διατροφή:** Πριν ΑΓΟΡΑΣΕΙΣ.....πρέπει να ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ
 - **Άθληση:** ΕΦΗΒΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΗΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ
- **Περιβάλλον**
 - Μέρες και νύχτες στη βόρεια πολική ζώνη
- **Πολιτισμός**
 - **Τέχνη:**
 - Η Μόνα Λίζα με άλλη ματιά
 - Ταξιδεύοντας με την Αργώ
 - **Λογοτεχνία:**
 - Ρυάκι η ψυχή
 - Τα κορίτσια στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη
 - Ρωμιές στη Χώρα του Παπαδιαμάντη
- **Γενικού ενδιαφέροντος**
 - Περπατώ - περπατώ εις το δάσος όταν ο λύκος είναι εδώ...
 - Ζακλίν Ντε Ρομιγύ: Μια Γαλλίδα με Ελληνική ψυχή
- **...και οι μαθητές γράφουν**
 - Όμορφες μέρες της σχολικής μας ζωής
 - Πώς ονειρεύομαι το σχολείο του μέλλοντος
 - Το νέο γήπεδο της ΑΕΛ και η βία στα γήπεδα
 - Το ταξίδι μου στην Ιταλία – λεπτομέρεια
 - Ο πρώτος ιός
 - Η Ιθάκη μου
 - Φιλία είναι...

Ιστορία της διδακτικής των γλωσσών - Η περίπτωση της αρχαίας Μεσοποταμίας

Τετ, 16/02/2011 - 08:44 — Χρήστου Ρ.

Ο Claude Germain (1990) διακρίνει πέντε μεγάλες περιόδους στην ιστορία της διδακτικής των γλωσσών:

1. Στη Sumer πριν 5000 χρόνια. η διδασκαλία της γλώσσας των Σουμέριων στους Ακκάδες.
2. Την Αίγυπτο και την Ελλάδα: η διδασκαλία των νεκρών γλωσσών.
3. Από την αρχαιότητα στην Αναγέννηση.

Η διδασκαλία των ζωντανών γλωσσών:

- διδασκαλία των Ελληνικών στους Ρωμαίους.
- διδασκαλία των Λατινικών.

4. Απ'τον 16^ο στον 19^ο αιώνα: πέρασμα των Λατινικών, μιας νεκρής γλώσσας στις ζωντανές γλώσσες. Διακρίνονται οι εξής σταθμοί:

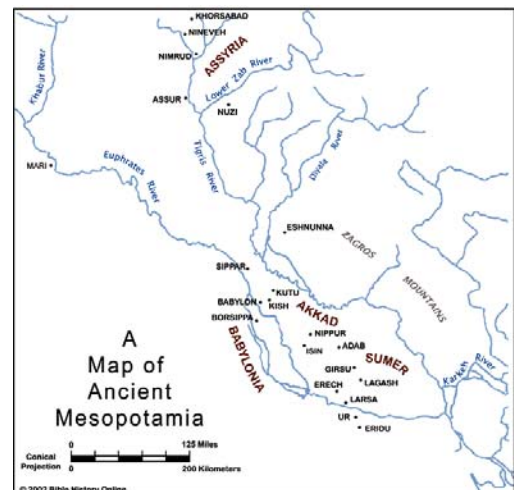
a. Το οικοδιδασκαλείο (τρόπος διδασκαλίας που εφαρμόζεται για πρώτη φορά από τους έλληνες Σοφιστές τον 5^ο αιώνα π.Χ.) Roger Ascham 16ος ανθρωπιστής παιδαγωγός, Michel de Montaigne 16ος φιλόσοφος και ο John Lock 17ος φιλόσοφος. Και οι τρεις υποστήριξαν αυτή την αντίληψη του οικοδιδασκαλείου στη διδασκαλία μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας.

b. Comenius-17ος αιώνας

c. Η μέθοδος γραμματική-μετάφραση

d. Η ευθεία μέθοδος

5. Ο 20^{ος} αιώνας

Η ανάγκη να επικοινωνήσουμε με τον ξένο δεν ανάγεται στο χθες. Υπάρχουν πολλοί λόγοι για να έρθουμε σε επαφή με ανθρώπους που μιλούν μια ξένη γλώσσα: οικονομικοί, διπλωματικοί, κοινωνικοί, εμπορικοί, στρατιωτικοί. Αυτή η ανάγκη μας γυρίζει στα πολύ παλιά χρόνια. Γι'αυτό υποθέτουμε ότι τα πρώτα μαθήματα μιας ξένης γλώσσας έγιναν σε απευθείας επαφή με τον ξένο.

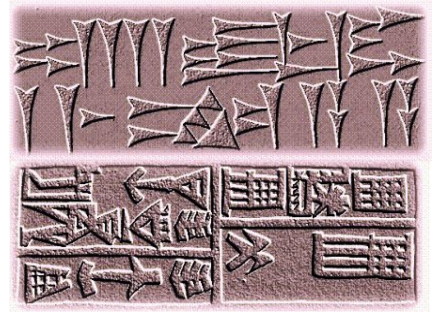
Εξάλλου, παράλληλα με αυτή την απόκτηση γνώσεων σε φυσικό περιβάλλον, κάποιοι αρχαίοι λαοί απασχολήθηκαν με τη συστηματική εκμάθηση ξένων γλωσσών σε κάποια πρόσωπα. Μόνο αφού ανακαλύφθηκε η χρήση της γραφής- οι αρχές της γραφής ανέρχονται στο έτος 3300 περίπου

π.Χ. – είναι δυνατό να ανατρέξουμε σε αποδείξεις που επιβεβαιώνουν την ύπαρξη σχολείων και συγκεκριμένα μιας διδασκαλίας, ενδεχομένως, μιας δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Γι' αυτό το σωστό είναι να ενδιαφερθούμε πρώτα απ' όλα για τους Σουμερίους (Titone, 1968, p.5).

Η σφηνοειδής γραφή

Ο πρώτος πολιτισμός του κόσμου που γνωρίζουμε, ο πολιτισμός των Σουμερίων, αναπτύχθηκε πριν από 5000 χρόνια στη νότια περιοχή της σημερινής Βαγδάτης (στο Ιράκ), κοντά στον Περσικό κόλπο. Οι Σουμεριοί πρώτοι θα χρησιμοποιήσουν μια γραπτή γλώσσα. Πρόκειται για τη λεγόμενη σφηνοειδή γραφή, δηλαδή σε σχήμα σφήνας, που αργότερα χρησιμοποιήθηκε απ' όλους του λαούς της Μεσοποταμίας. Ονομάστηκε έτσι γιατί γραφόταν με εμπίεση πάνω σε πλάκες από μαλακό πηλό μιας αιχμηρής γραφίδας που άφηνε αποτυπώματα σα σφήνα. Στη συνέχεια οι πλάκες στέγνωσαν στον ήλιο ή μέσα σε φούρνο.

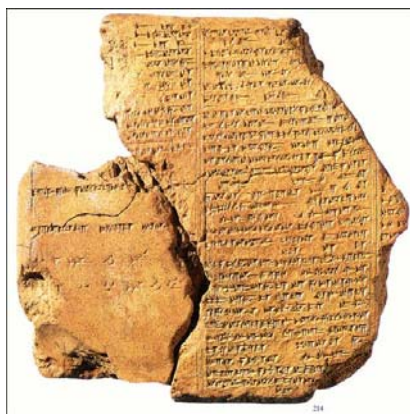
Οι πλάκες που ήρθαν στο φως μέχρι σήμερα περιέχουν πολλά δεδομένα που αφορούν όχι μόνο στην οικονομία, στον τρόπο διακυβέρνησης, στη δικαιοσύνη, στην ιατρική, στη θρησκεία, στη γεωργία, στις επιστήμες και στη διοίκηση αλλά ακόμα και στην εκπαίδευση. Πράγματι, στα πολύτιμα τεκμήρια που διατηρούνται σήμερα, βρίσκουμε πολλές εργασίες μαθητών που εξασκούνται χαράζοντας πάνω στις πλάκες αργίλου τα σημεία της σουμεριακής γραφής.

Οι αρχές της διδασκαλίας μιας δεύτερης γλώσσας

Στην προοπτική μιας μελέτης των δεύτερων γλωσσών, οι δυο σημαντικές ερωτήσεις που τίθενται για τη διδασκαλία στους Σουμερίους είναι οι ακόλουθες: 1) πότε ανατρέχουμε στην πρώτη επιβεβαιωμένη διδασκαλία μιας δεύτερης ή ξένης γλώσσας, 2) για τι είδους διδασκαλία πρόκειται;

Στην πράξη, οι πρώτες πιστοποιήσεις διδασκαλίας μιας δεύτερης γλώσσας ανέρχονται στη βαθμιαία κατάκτηση (απ' το 3000 περίπου μέχρι γύρω στα 2350) της Σουμερίας από τους Ακκάδες, λαό σημιτικής καταγωγής, προερχόμενου κυρίως από τα δυτικά και τα βόρεια. Οι Ακκάδες υιοθετούν λοιπόν απ' την αρχή το σύστημα γραφής των Σουμερίων. Πιθανότατα προς αναγνώριση της μεγάλης αξίας του σουμεριακού πολιτισμού, άρχισαν να μαθαίνουν τη γλώσσα των κατακτημένων. Αυτό γιατί η γνώση της γλώσσας των Σουμερίων αποτελεί το κατεξοχήν μέσο κοινωνικής προαγωγής, ανοίγοντας το δρόμο στη θρησκεία και την κουλτούρα της εποχής.

Αρχαίο εύρημα με Ακκαδική (Βαβυλωνιακή) γλώσσα

Γι' αυτό, οι καθηγητές – scribes, δηλαδή εκείνοι που έχουν αναλάβει να εκπαιδεύσουν άτομα στο να γράφουν και να χαράζουν σφηνοειδή σημεία γραφής-, ετοιμάζουν αυτό που αποτελεί τα πιο παλιά λεξικά που γνωρίζουμε σήμερα. Στην αρχή, οι scribes γράφουν κάθε είδους λίστες λέξεων,

παρουσιάζοντας τις σε σχήμα ιδεογραμμάτων σε στήλες. Γύρω στο 3000 π.Χ., φαίνεται αρκετά καθαρά ότι οι λίστες με τα σφηνοειδή σημεία προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία των σουμεριακών σαν «ιερή» γραπτή γλώσσα, αφού τα σουμεριακά εξαφανίστηκαν πολύ νωρίς σαν ομιλούσα γλώσσα, και ότι οι μαθητές στους απευθύνεται αυτή η διδασκαλία είναι ακκαδόφωνες (σύμφωνα με τον Bonneterre, 1990). Αυτοί οι ακκάδες μαθητές, πρόκειται λοιπόν να μάθουν μια γλώσσα, ουσιαστικά γραπτή (τα σουμεριακά), που δεν αντιστοιχεί στη γλώσσα που μιλούν στην καθημερινότητά τους. Υπό αυτή την έννοια μπορούμε να πούμε ότι πρόκειται στ' αλήθεια για τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας.

Για την περίπτωση, σ' αυτές τις μονόστηλες λίστες ιδεογραμμάτων, οι scribes πρόσθεσαν μια δεύτερη παράλληλη στήλη, που αποτελείται από φωνολογικά σημεία που υποδεικνύουν την προφορά της σουμεριακής γλώσσας, έπειτα μια τρίτη στήλη που αντιστοιχεί στην προφορά της ακκαδικής γλώσσας. Πρόκειται για πολύγλωσσα λεξικά διότι στην συγκεκριμένη εποχή τα ακκαδικά είναι κατά κάποιον τρόπο ανταγωνιστικά άλλων γλωσσών. Αλλά τα ακκαδικά θα καταλήξουν να επιβληθούν και να κυριαρχήσουν (σύμφωνα με τον Bonneterre, 1990).

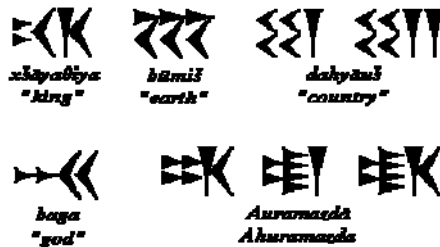
Όμως δεν είναι πάντα όλα εύκολα. Έτσι, με σκοπό να διευκολύνουν την ανάγνωση κάποιων διφορούμενων λέξεων, οι scribes προσθέτουν κάποιες φορές, στις στήλες προφοράς, προσδιορισμούς που παίζουν το ρόλο μνημοτεχνικών μέσων. Καταυτόν τον τρόπο μπορούμε να πούμε ότι αυτές οι μέθοδοι αποτελούν αληθινά ευρετήρια ή λεξικά δίγλωσσα, λεξικά μετάφρασης, στα οποία οι λέξεις και οι σουμεριακές εκφράσεις είναι κατά κάποιο τρόπο μεταφρασμένες στα ακκαδικά, τη γλώσσα των κατακτητών τους. Πάντως δεν πρόκειται για κυριολεκτική μετάφραση: μάλλον τονίζονται η σημασία και η προφορά.

Λίγο-λίγο οι μακριές λίστες λέξεων και εκφράσεων έρχονται να αποτελέσουν εγχειρίδια σχεδόν στερεότυπα, που τα χρησιμοποιούσαν στα σχολεία της Σουμερίας (Titone, p.5). Όλη η διδασκαλία της γλώσσας, εκείνη την εποχή, επικεντρώνεται στο λεξιλόγιο(λέξεις και εκφράσεις) . Η μνήμη μοιάζει να παίζει εξέχοντα ρόλο σε αυτού του είδους τη διδασκαλία.

Βέβαια, ακόμη κι αν πιστεύαμε από καιρό ότι η εκπαίδευση της κοινωνίας της Μεσοποταμίας δόθηκε στα σουμεριακά, οι ειδικοί του θέματος πιστεύουν τώρα όσο αυξάνονται οι αποδείξεις, ότι η μητρική γλώσσα των scribes ήταν η ακκαδική και ότι οι δίγλωσσοι scribes ήταν πολλοί (Bonneterre, 1990).

Είναι ιδιαιτέρως ενδιαφέρον να σημειώσουμε εδώ ότι ακόμα κι αν ο πρώτος σκοπός του σχολείου είναι να μάθει στον scribe να γράφει και να χειρίζεται τη σουμεριακή γλώσσα, είναι όχι μόνο η γλώσσα που διδάσκεται στους Ακκάδες, αλλά και άλλα θέματα όπως η θεολογία, η βοτανολογία, η ζωολογία, η ορυκτολογία, η γεωγραφία και τα μαθηματικά (Kramer, 1963, p.231).Μ' αυτή την έννοια, φαίνεται ότι επιτρέπεται να ισχυριστούμε ότι η πρώτη διδασκαλία των γλωσσών που γνωρίζουμε σήμερα, έμοιαζε,μέχρι ενός σημείου όμως, μ' αυτό που ονομάζουμε στις μέρες μας «l'immersion» (π.χ. μετανάστες κάνουν κατάδυση στην καινούρια γλώσσα για να συνεννοηθούν) δεδομένου ότι οι μαθητές διδάσκονταν την ύλη των μαθημάτων στη δεύτερη γλώσσα τους όχι στη μητρική.

Αλφάβητο σφηνοειδούς περσικής γραφής

Συνοψίζοντας και σχολιάζοντας

-Η αναγκαιότητα της επικοινωνίας με ξένους ανέρχεται στα πολύ παλιά χρόνια κι από τότε αρχίζει και η διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Αυτές οι πρώτες διδασκαλίες πρέπει να γίνονταν σε άμεση επαφή με τους ξένους, σύμφωνα με μια φυσική μέθοδο.

-Πρώτα ίχνη της απασχόλησης που είχαν κάποια πρόσωπα να μάθουν συστηματικά σε άλλους ξένες γλώσσες: χρήση της γραφής.

Πρώτος μεσοποταμιακός πολιτισμός είναι ο σουμεριακός. Τα χαρακτηριστικά του είναι:

- ακμάζει πριν περίπου 5.000 χρόνια π.Χ.
- καταγράφεται στα νότια της σημερινής Βαγδάτης(Ιράκ)
- χρησιμοποιεί σφηνοειδή γραφή πάνω σε πλάκες αργίλου

Βαθμιαία κατάκτηση της Σουμερίας από του ακκάδες (σημιτικής καταγωγής) που

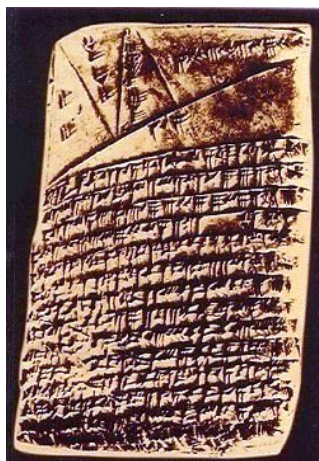
- υιοθετούν το σύστημα γραφής των Σουμερίων
- μαθαίνουν τη γλώσσα του λαού που κατέκτησαν

Παρατήρηση

Οι καθηγητές-γραφιάδες των Σουμερίων δημιουργούν δίγλωσσα λεξικά (τα πιο παλιά που γνωρίζουμε)

Πρώτος σκοπός του σχολείου τους: να μαθαίνουν οι scribes να γράφουν και να χειρίζονται τη σουμεριακή γλώσσα

Αλλά επίσης να διδάσκει μαθήματα στα σουμεριακά: βοτανολογία,ζωολογία, ορυκτολογία, γεωγραφία, μαθηματικά.

Το «Θεώρημα του Πυθαγόρα» σε κεραμική πλάκα της Μεσοποταμίας με σφηνοειδή γραφή

Πρέπει να αναφέρουμε ότι στη Σουμερία καμία διδασκαλία της μητρικής γλώσσας δεν πιστοποιήθηκε, κάτι που μας οδηγεί γενικά σ' αυτό που ο Cummins (1979 et 1981) χαρακτηρίζει σαν αφαιρετική διγλωσσία.

Αν μαθαίνει κάποιος μια γλώσσα 2 ενώ η γλώσσα1 δεν έχει σωστές βάσεις τότε μιλάμε για αφαιρετική διγλωσσία ή για ημι-γλωσσία. Δηλαδή ότι στην ουσία δεν κατέχουμε καλά καμία από τις δυο γλώσσες, δεν έχουμε δυναμικό υπόβαθρο σκέψης.

Αν η γλώσσα2 μαθαίνεται ενώ η γλώσσα1 είναι εδραιωμένη (κι αν το επίπεδο της γλώσσας2 είναι υψηλό): έχουμε προσθετική διγλωσσία. Δηλαδή ο χειρισμός και των δυο γλωσσών είναι δυνατός και έχουμε ανώτερη γνωστική ανάπτυξη.

Η αξία των μορφωτικών επισκέψεων

Πέμ, 10/02/2011 - 23:26 — [Παύλου Ν.](#)

Ο Βαλέριο Μάσιμο Μανφρέντι είναι σίγουρα από τους πλέον ενδιαφέροντες σύγχρονους συγγραφείς. Καθηγητής αρχαιολογίας, εκτός των άλλων, έχει το άφθαστο ταλέντο να φέρνει το παρελθόν τόσο κοντά στο σήμερα, ώστε ο αναγνώστης των μυθιστορημάτων του να νομίζει ότι καταστάσεις που έχουν συμβεί στον αρχαίο κόσμο αγγίζουν την πραγματικότητα του σύγχρονου ανθρώπου και την επηρεάζουν. Και βέβαια οι πωλήσεις των βιβλίων του φανερώνουν την προσοχή του αναγνωστικού κοινού για τις καταστάσεις που περιγράφει.

Το συμπέρασμα που βγαίνει από την παραπάνω αναφορά στο σπουδαίο συγγραφέα είναι πως το παρελθόν ενδιαφέρει. Άλλωστε η μνεία σε αυτό πολλές φορές χρησιμεύει ως μέσον ερμηνείας της σύγχρονης πραγματικότητας, αλλά και για την εξαγωγή συμπερασμάτων, που μπορεί να θεωρηθούν ακόμη και οδηγίες για την αντιμετώπιση διαχρονικών καταστάσεων.

Οι χώροι όπου κατεξοχήν εκτίθεται το παρελθόν είναι τα μουσεία. Σε αυτά μπορεί να βρει κανείς –όσο κι αν ακούγεται υπερβολικό- τα πάντα: από ταπεινά αντικείμενα καθημερινής χρήσης και σύμβολα κύρους -που μπορεί να είναι περίτεχνα χρυσά στεφάνια και θώρακες με πολύπλοκες διακοσμήσεις- μέχρι υλικά καλλωπισμού που δείχνουν ματαιοδοξία και φιλαρέσκεια, καθώς και μικροί θησαυροί νομισμάτων που μάταια περίμεναν για αιώνες τον ιδιοκτήτη τους για να τα αξιοποιήσει.

Γίνεται λοιπόν εύκολα αντιληπτό ότι μία επίσκεψη σε μουσείο είναι πολλαπλά χρήσιμη. Αυτοί μάλιστα που θα ωφεληθούν περισσότερο είναι οι μαθητές. Θα έχουν την ευκαιρία να περιεργασθούν ιδίοις όμμασιν όλα αυτά που τους γίνονται γνωστά μέσω των εγχειριδίων, και θα κατανοήσουν ότι οι πρωταγωνιστές της ιστορίας δεν έζησαν σε έναν κόσμο που κινούνταν στη σφαίρα του φαντασιακού, αλλά σε μία κοινωνία που είχε ανάγκες και ενδιαφέροντα όπως και η σημερινή.

Βέβαια είναι σημαντικό να τονιστεί ότι μία μορφωτική επίσκεψη απαιτεί και την κατάλληλη προετοιμασία. Εδώ βεβαίως σημαντικός είναι ο ρόλος των παιδαγωγών, των δασκάλων δηλαδή των παιδιών, που θα τα συνοδεύουν. Θα πρέπει να τα προετοιμάσουν κατάλληλα, να φροντίσουν να γνωρίζουν πως θα κινηθούν στους χώρους του μουσείου, να έχουν τις στοιχειώδεις γνώσεις για να αντιληφθούν τη δομή που έχει η έκθεση. Ταυτόχρονα θα επωμιστούν και το ρόλο να ερμηνεύσουν τα εκθέματα, ώστε να γνωρίσουν οι μαθητές τη σημασία τους και τον πολιτιστικό τους ρόλο. Κάτω λοιπόν από αυτό το πρίσμα γίνεται αντιληπτός ο παιδαγωγικός/επιστημονικός ρόλος

των συνοδών.

Εννοείται ότι μία μορφωτική επίσκεψη μπορεί να γίνει και σε άλλους χώρους. Για παράδειγμα θα παρουσίαζε μεγάλο ενδιαφέρον η επίσκεψη στους αρχαιολογικούς χώρους στους οποίους βρέθηκαν τα αντικείμενα του μουσείου. Είναι γνωστό άλλωστε ότι οι τόποι που συνδέονται με μεγάλα ιστορικά γεγονότα έχουν μία ειδική φόρτιση που δεν αφήνει κανέναν ασυγκίνητο. Τέλος, σήμερα με την ανάπτυξη της βιομηχανικής αρχαιολογίας (που έχει ως πεδίο έρευνάς της τους βιομηχανικούς χώρους του 19ου και του 20ου αι.), της ενάλιας αρχαιολογίας (που εξετάζει τα υπολείμματα των ναυαγίων του αρχαίου κόσμου) κοκ. θα ήταν πολύ σημαντική και ωφέλιμη η επίσκεψη σε χώρους που φυλάσσονται τα σχετικά ευρήματα.

Οι μορφωτικές επισκέψεις λοιπόν αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της προσπάθειας για καλύτερη μόρφωση της νέας γενιάς. Είναι το μέρος που συμπληρώνει τις θεωρητικές γνώσεις, και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την κατανόηση εποχών και νοοτροπιών. Είναι δηλαδή απαραίτητες και πολλαπλά ωφέλιμες, αρκεί να γίνεται η σωστή αξιοποίησή τους.

Ζεύς και Ερμής στους μύθους του Αισώπου

Πέμ, 10/02/2011 - 23:35 — Παύλου Ν.

Ο άνθρωπος, σύμφωνα με την αριστοτέλεια ρήση «φύσει ορέγεται του ειδέναι». Πάντα θέλει να ερευνάει, να ψάχνει να ερμηνεύει. Απλά τα εργαλεία που χρησιμοποιεί σε κάθε εποχή είναι διαφορετικά. Για παράδειγμα, στην εποχή του μύθου, για να θυμηθούμε το γνωστό χωρισμό της ανθρώπινης σκέψης του Comte, ο μυθικός λόγος χρησιμοποιούνταν ως μέσο κατανόησης, γνωριμίας και ερμηνείας της πραγματικότητας με την οποία ερχόταν σε επαφή ο άνθρωπος.

Ο μύθος δεν έχει σαν σκοπό του να αφηγηθεί κάτι ψεύτικο για να εντυπωσιάσει ή να μεγαλοποιήσει καταστάσεις. Ενδιαφέρεται μόνο να ερμηνεύει με τα μέσα και τα δεδομένα της εποχής του (τα οποία άλλωστε είναι και τα μόνα που διαθέτει). Σε αυτή του την προσπάθεια σύμμαχός του είναι ο ποιητικός λόγος, που είναι το κατεξοχήν μέσο έκφρασης του. Κάτω από αυτή την προοπτική ο μύθος και η ποίηση συνυπάρχουν. Είναι μέσα έκφρασης και ερμηνείας, ενώ η φαινομενική απλότητά τους βοηθάει ώστε τα νοήματά τους να γίνονται κατανοητά από όλους.

Επομένως βασικός στόχος του μύθου είναι η ερμηνεία της πραγματικότητας, με τον τρόπο που αυτή γίνεται αντιληπτή από το συντάκτη του. Σκοπός του όμως είναι και να διδάξει. Χρησιμοποιώντας ένα «αξιοσημείωτο αφηγηματικό μέρος» προχωράει στην ηθική διαπαιδαγώγηση, ελέγχει και κρίνει. Το κάνει μάλιστα και με τρόπο που είναι επιφανειακά αθώος. Πολλές φορές όπλο του, εκτός από την ποίηση, είναι και εξωπραγματικές καταστάσεις: Ο κόσμος των ζώων ή ακόμη και ο κόσμος των θεοτήτων, που γίνονται έτσι προσιτοί και χρησιμεύουν για να κατανοήσουν οι άνθρωποι πως πρέπει να είναι ο ιδανικός τρόπος με τον οποίο πρέπει να ζουν. Μάλιστα, χρησιμοποιώντας αυτές τις εξωπραγματικές καταστάσεις, που η αφήγησή τους γίνεται ευχάριστα δεκτή, μπορεί ο μυθοποιός να περάσει μηνύματα που πολλές φορές είναι δυσάρεστα για τους αποδέκτες τους, μιας και αποσκοπούν στη διόρθωσή χαρακτήρων ή και στην επισήμανση αρνητικών καταστάσεων, για τις οποίες μπορεί να ευθύνονται οι ίδιοι οι αποδέκτες.

Γίνεται με αυτό τον τρόπο ο μύθος ένα συντηρητικό είδος γραφής που αποβλέπει να αποτρέψει την «εισβολή» της καινοτομίας, που σε κάποιους δεν αρέσει καθόλου, ή και να «διορθώσει» τα κακώς κείμενα; Κατά κάποιον τρόπο μία πρώτη απάντηση μπορεί να είναι θετική. Εντούτοις, δεν

πρέπει να παραβλέπεται ότι άλλο πράγμα είναι ο διδακτισμός και άλλο η παραίνεση, που απαραίτητα πρέπει να εμπεριέχει και την έμπνευση, για να γίνει δεκτή. Οπότε ο μύθος αφορά το δεύτερο, μιας και για να μπορέσει να διδάξει, θα πρέπει πρώτα να εμπνεύσει. Στο κάτω-κάτω ο ηθικιστής δε χρειάζεται το μυθικό λόγο για να μιλήσει. Έχει ξερό λόγο, γιατί θέλει να επιβάλλει την αυθεντία του και χρησιμοποιεί τον αυταρχισμό για να πείσει. Ενώ ο μύθος είναι χαριτωμένος λόγος που θέλει να είναι αρεστός και όχι επι-βλητικός.

Ειδικά οι μύθοι του Αισώπου φαίνονται να κινούνται σε αυτή την κατεύθυνση. Οι πολλαπλές εκδόσεις του φανερώνουν τη δημοτικότητα τους και την απήχηση που είχαν. Οι ιστορίες του άσχημου και καμπούρη –όπως πιστεύεται- δούλου, τον έκαναν να θεωρείται πατέρας της μυθογραφίας. Διατύπωνε, με τρόπο προσιτό στα λαϊκά στρώματα ηθικές, πολιτικές και κοινωνικές αξίες. Τους ρόλους των πρωταγωνιστών του παίζουν κυρίως ζώα που θεωρούνταν ότι είχαν λαλιά και νοημοσύνη.

Ο αισώπειος μύθος είναι μία σύντομη αφήγηση παραδειγματικού χαρακτήρα, με στοιχεία από τη λαϊκή σοφία, αλλά και με δείγματα φιλοσοφικής αντίληψης για τη ζωή. Τα περιστατικά που χρησιμοποιεί, με πρωταγωνιστές συνήθως ζώα, αλλά και ανθρώπους ή θεούς, χρησιμεύουν για να εξάρουν ή να στηλιτεύσουν χαρακτήρες και συμπεριφορές. Δοσμένα με αριστοτεχνικό τρόπο, πάντα τραβούσαν την προσοχή και το ενδιαφέρον.

.....

Ο Δίας και ο Ερμής πρωταγωνιστούν σε μύθους του Αισώπου. Ο πρώτος είναι ο βασιλιάς των θεών και των ανθρώπων, ενώ ο δεύτερος έχει πολλαπλούς ρόλους: Αγγελιοφόρος των θεών, εμφανίζεται ταυτόχρονα σαν «κερδώς» και «λόγιος».

Για τον Αίσωπο οι ιδιότητες των δύο θεών χρησιμεύουν για να αναδείξει τα μηνύματά του. Κινούμενος μέσα στο πλαίσιο της απόδοσης σε αυτούς ανθρωπίνων ιδιοτήτων και αδυναμιών, δε διστάζει να τους χρησιμοποιήσει για να κάνει την αφήγησή του πιο δυνατή και να της αποδώσει το νόημα που θέλει. Στα κείμενά του οι δύο θεότητες έχουν την ίδια αξία που έχει και το τελευταίο ζώο που χρησιμοποιεί για να μιλήσει στους ακροατές του έργου του. Με αυτό τον τρόπο φανερώνει αυτό που θεωρεί ύψιστη και απόλυτη αξία: Την αυτογνωσία του ανθρώπου, που φαίνεται να τη θεωρεί υπέρτατη αρετή.

Ενδεικτικό είναι το περιεχόμενο των μύθων, στους οποίους αυτοί πρωταγωνιστούν: Έτσι ο Δίας στον μύθο «Βάτραχοι απούντες βασιλέα» περιγελάει τους βατράχους και τους δίνει για βασιλιά ένα ξύλο, κατόπιν ένα χέλι και στο τέλος αγανακτισμένος μια νεροφίδα που τους έτρωγε, αφού δε δέχτηκαν τους άλλους δύο. Φυσικά το δίδαγμα του μύθου δεν έχει καμία σχέση με την ιστορία -που είναι, όπως και σε όλους τους μύθους, το «σημαινόμενο», με το οποίο δηλώνεται το «σημαίνον»- που φανέρωνε ότι καλύτεροι κυβερνήτες είναι οι νωθοί παρά οι ταραχοποιοί.

Στο μύθο «Ερμής και αγαματοποιός» ο θεός Ερμής θέλοντας να μάθει πόσο τον εκτιμούν οι άνθρωποι πήγε στο εργαστήριο ενός γλύπτη. Ρωτάει την τιμή για τα αγάλματα του Δία και της Ήρας. Μαθαίνοντας ότι της θεάς είναι πιο ακριβό από του Δία, θεώρησε ότι το δικό του άγαλμα θα άξιζε περισσότερα. Δυστυχώς γι' αυτόν ο γλύπτης του είπε ότι αν αγόραζε τα άλλα δύο αγάλματα θα το έδινε δωρεάν. Το συμπέρασμα είναι πως τον κενόδοξο άνθρωπο οι άλλοι δεν τον εκτιμούν καθόλου.

Στο μύθο «Ζεύς, Προμηθεύς, Αθηνά, Μώμος» οι τρεις πρώτοι φτιάχνουν αντίστοιχα έναν ταύρο, έναν άνθρωπο και ένα σπίτι. Ο κριτής Μώμος, επειδή ζηλεύει τα κατηγορεί. Τότε ο Δίας αγανακτεί και τον διώχνει από τον Όλυμπο. Το δίδαγμα είναι πως τίποτα δεν είναι τέλει, ώστε να μην επιδέχεται κριτική.

Στο μύθο «Ερμής και Γη» ο Δίας προστάζει τον Ερμή να δείξει στους ανθρώπους που έχει πλάσει, πώς να σκάβουν για να φτιάξουν μία σπηλιά. Η γη τους εμπόδιζε και όταν ο Ερμής την

ανάγκασε να υπακούσει τη διαταγή του Δία αυτή είπε πως οι άνθρωποι θα πληρώσουν για την πράξη τους με στεναγμούς και δάκρυα. Το νόημα εδώ αφορά αυτούς που εύκολα δανείζονται, αλλά επιστρέφουν τα δανεικά με δυσκολία.

Στο μύθο «Ερμής» ο Δίας προστάζει τον Ερμή να σταλάξει σε όλους τους τεχνίτες το δηλητήριο της ψευτιάς. Όσο περισσεύει, το δίνει στους τσαγκάρηδες που λένε τα περισσότερα ψέματα. Ο μύθος, όπως τονίζεται, ταιριάζει σε αυτούς που λένε ψέματα.

Στο μύθο «Ζeus και Απόλλων» οι δύο θεοί διαγωνίζονται για να αποδείξουν ποιος είναι καλύτερος τοξότης. Οπότε ρίχνει ο Απόλλων το βέλος, αλλά ο Δίας έφτασε στο μέρος που αυτό είχε πάει με μία δρασκειλιά. Το συμπέρασμα είναι πως ο συναγωνισμός κατώτερων με ανώτερους προκαλεί γέλιο.

Στο μύθο «Ζeus και χελώνη» ο αρχηγός των θεών καλεί τη χελώνα στο γάμο του, αυτή όμως δεν πηγαίνει. Σε ερώτηση γιατί έγινε αυτό, εκείνη απάντησε ότι το καλύτερο σπίτι για τον καθένα είναι το δικό του. Τότε ο Δίας αγανάκτησε και την καταδίκασε να κουβαλάει το σπίτι της στην πλάτη της. Το δίδαγμα εδώ είναι πως πολλοί προτιμούν να περνούν λιτά, παρά να τους προσφέρουν οι άλλοι πολυτελή τραπέζια.

Στο μύθο «Ζeus και αλώπηξ» ο Δίας έκανε την αλεπού βασίλισσα των ζώων. Θέλοντας να δοκιμάσει αν άλλαξε και η μικροπρέπειά της, της άφησε εμπρός της ένα σκαθάρι. Αυτή όρμησε να το πιάσει και ο Δίας αγανάκτησε και την καθαίρεσε. Ο μύθος σημαίνει ότι ο χαρακτήρας των φαύλων ανθρώπων δεν αλλάζει.

Στο μύθο «Κάμηλος και Zeus» μία καμήλα ζητάει από το Δία να της προσθέσει κέρατα. Αυτός αγανακτεί και της κόβει λίγο και τα αυτιά. Το δίδαγμα τονίζει ότι οι πλεονέκτες χάνουν και αυτά που έχουν.

Στο μύθο «Μέλισσαι και Zeus» οι μέλισσες ζητούν από το Δία να σκοτώνουν όποιον πάει να πάρει το μέλι τους. Αυτός τότε αγανακτεί μαζί τους και από τότε, όταν τσιμπούν κάποιον, μαζί με το κεντρί, χάνουν και τη ζωή τους.

Στο μύθο «Ξυλευόμενος και Ερμής» ένας ξυλοκόπος, αν και χάνει το τσεκούρι του στο ποτάμι, χάρις στην τιμιότητά του, του το δίνει ο Ερμής, ενώ του χαρίζει και ένα χρυσό και ένα ασημένιο. Ένας συνάδελφός του χάνει επίτηδες το δικό του, αλλά επειδή είπε ψέματα πως δικό του είναι ένα χρυσό, ο θεός δεν του έδωσε ούτε το δικό του τσεκούρι. Το νόημα είναι πως ο θεός βοηθάει τους δίκαιους και εναντιώνεται στους άδικους.

Στο μύθο «Οδοιπόρος και Ερμής» ένας ταξιδιώτης ευχήθηκε ότι το μισό από αυτά που θα βρει θα τα αφιερώσει στον Ερμή. Βρίσκει ένα ταγάρι με χουρμάδες και αμύγδαλα. Τα τρώει και «αφιερώνει» στο θεό τα τσόφλια και τα κουκούτσια. Το νόημα του μύθου είναι πως ο φιλάργυρος θέλει να εξαπατήσει ακόμη και τους θεούς.

Σε όλους τους μύθους που παρατέθηκαν ο Δίας φαίνεται να κρατάει το ρόλο του ως βασιλιάς των θεών. Κανένας σε μπορεί να τον συναγωνιστεί, γιατί ξεπερνάει τους πάντες, όπως κάνει με το βέλος του Απόλλωνα. Από αυτόν ζητάνε τα ζώα χάρες, επειδή γνωρίζουν ότι μόνο αυτός μπορεί να τις εκπληρώσει. Αυτό όμως δε γίνεται πάντα. Ιδίως όταν ζητάνε κάτι παράλογο, τότε το αίτημά τους όχι μόνο δεν ικανοποιείται, αλλά επικρατεί και μία ιδιότυπη δικαιοσύνη του θεού: παθαίνουν κάτι χειρότερο, ώστε να εκτιμήσουν αυτό που έχουν και το έχασαν εξαιτίας της πλεονεξίας ή της απερισκεψίας τους. Έτσι οι βάτραχοι αποκτούν για βασιλιά το νερόφιδο, μη ικανοποιημένοι από το ξύλο ή το χέλι, που αρχίζει να τους τρώει, ενώ η καμήλα που ήθελε να αποκτήσει τα κέρατα του ταύρου βλέπει να μικραίνουν και τα' αυτιά της. Παράλληλα, όλοι είναι υποχρεωμένοι να μην είναι αντίθετοι με τις επιθυμίες του Δία, γιατί αλλιώς τους περιμένει τιμωρία: η χελώνα που δεν πηγαίνει στο γάμο του αρχηγού των θεών τιμωρείται να κουβαλάει μαζί της το σπίτι της, ενώ ο Μώμος, που κατηγορεί το δημιούργημά του, επιστρέφει πίσω στη γη, χάνοντας προφανώς τον Όλυμπο.

Δοκιμάζει όμως και τα δημιουργήματά του, όταν μάλιστα πρόκειται να τα ανταμείψει. Έτσι, ενώ κάνει την αλεπού βασιλιά, τη δοκιμάζει με το σκαθάρι. Και όταν παρατηρεί ότι αυτή δεν έχει ξεχάσει τις παλιές της συνήθειες την επαναφέρει στην προηγούμενη κατάσταση της.

Ο Αίσωπος λοιπόν επιφυλάσσει για το Δία ένα ρόλο ανώτερο. Σε καμία περίπτωση δεν τον υποβαθμίζει και δεν τον χρησιμοποιεί με τρόπο που θα ήταν υποτιμητικός για τον αρχηγό των θεών και των ανθρώπων. Εντούτοις, όπως τονίστηκε, έχει και ο θεός τις αδυναμίες του και τα πάθη του, που τα χρησιμοποιεί όπως θέλει ο Αίσωπος. Δε συγχωρεί λοιπόν, και η δικαιοσύνη που επιφυλάσσει στα πλάσματα είναι όπως θα την ήθελε ο μυθοποιός. Αυτό βέβαια είναι απόλυτα φυσικό: ο δημιουργός έχει την ελευθερία να χρησιμοποιεί τους ήρωές του όπως αυτός θέλει. Δεν ήταν άλλωστε ο μοναδικός. Στην πραγματικότητα, με αυτό ο Αίσωπος φαίνεται να ακολουθεί μία μεγάλη παράδοση ποιητών και λογογράφων, που ερμήνευσαν τους θεούς τους με τον τρόπο που αυτοί θεώρησαν ότι είναι ο προσφορότερος.

Ο Ερμής φαίνεται να έχει περισσότερες ανθρώπινες αδυναμίες και πάθη. Είναι άλλωστε φυσικό: Αυτός πλησίαζε περισσότερο τους ανθρώπους, μιας και ήταν αγγελιοφόρος που μετέφερε τα μηνύματα των θεών, και φαίνεται να είχε αποκτήσει και αδυναμίες τους. Είναι λοιπόν ματαιόδοξος, αφού θέλει το άγαλμά του να κοστίζει περισσότερο από τα αγάλματα του Δία και της Ήρας, ενώ η δικαιοσύνη του φαίνεται να είναι ίδια με αυτή του Δία. Ανταμείβει λοιπόν την τιμότητα του ξυλοκόπου που λέει την αλήθεια για το τσεκούρι του, ενώ τιμωρεί με την απώλεια του τσεκουριού του το ξυλοκόπο που προσπαθεί να τον ξεγελάσει, ώστε να κάνει δικό του το χρυσό εργαλείο. Παράλληλα, υπακούει πάντα στις εντολές του αρχηγού των θεών, παίρνει όμως και πρωτοβουλίες: ρίχνει περισσότερο δηλητήριο της ψευτιάς στους τσαγκάρηδες και αναγκάζει τη γη να υπακούσει στις εντολές του Δία. Τέλος, ενώ οι άνθρωποι του κάνουν τάματα, θέλουν να τον ξεγελάσουν και να μην εκπληρώσουν αυτά που του είχαν υποσχεθεί.

Ο Αίσωπος λοιπόν επιφυλάσσει στον Ερμή ένα ρόλο περισσότερο γήινο. Είναι άλλωστε αυτό πιο εύκολο: ο αγγελιοφόρος των θεών είναι πιο ευάλωτος από το Δία και βρίσκεται πιο κοντά στους ανθρώπους. Η δικαιοσύνη του όμως είναι ίδια με αυτή του πατέρα των θεών: Ανταμείβει το δίκαιο ενώ δε συγχωρεί το ψέμα και τιμωρεί τον άδικο που θέλει να οικειοποιηθεί κάτι που δεν του ανήκει.

Βεβαίως οι μύθοι για τους δύο θεούς χρησιμοποιούνται για να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς του Αισώπου: να αναδείξουν τα συμπεράσματα που θέλει να βγάλει, τα οποία αποβλέπουν να διδάξουν. Οι ιστορίες των θεών ψυχαγωγούν και ακούγονται ευχάριστα. Δε φαίνεται όμως αυτός να είναι ο λόγος της αφήγησης. Ο Αίσωπος ενδιαφέρεται για το τελικό αποτέλεσμα, που θέλει να είναι αυτό που θα μείνει ως «εμπειρία» στους ανθρώπους που θα μελετήσουν το έργο του.

Υγεία-Διατροφή

Πριν ΑΓΟΡΑΣΕΙΣ.....πρέπει να ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ

Τετ, 16/02/2011 - 21:45 — [Χατζηπανταζή Μ.](#)

Καθημερινά όλοι μας αγοράζουμε και καταναλώνουμε δεκάδες τυποποιημένα προϊόντα για τη διατροφή μας.

Στη συσκευασία των τροφίμων αυτών αναγράφονται πολλές σημαντικές πληροφορίες για το προϊόν το οποίο αγοράζουμε. Λίγοι όμως από τους καταναλωτές ελέγχουν τις πληροφορίες αυτές και ακόμη λιγότεροι γνωρίζουν ποιες πληροφορίες πρέπει να αναγράφονται στη συσκευασία της κάθε κατηγορίας τροφίμου.

Είναι σημαντικό όλοι μας να γνωρίζουμε, να ελέγχουμε και να αξιολογούμε τις πληροφορίες αυτές.

ΠΩΣ ΔΙΑΒΑΖΕΤΑΙ ΜΙΑ ΕΤΙΚΕΤΑ

Ας δούμε ποιες πληροφορίες πρέπει να αναγράφονται πάνω σε μία συσκευασία τροφίμου και τι αυτές σημαίνουν:

- Ποσότητα.** Πρέπει να αναγράφεται η καθαρή ποσότητα του προϊόντος, δηλ η ποσότητα του τροφίμου χωρίς τη συσκευασία. Συνήθως μετρίεται σε κιλά ή γραμμάρια (στερεά) ή λίτρα (υγρά).
- Ονομασία προϊόντος.** Η ονομασία του προϊόντος πρέπει να δίνει πληροφορίες για τη φυσική κατάσταση του τροφίμου ή για την επεξεργασία που έχει υποστεί πχ συμπυκνωμένο γάλα, καπνιστή γαλοπούλα κλπ. Υποχρεωτικά πρέπει να αναφέρεται η χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας.
- Κατάλογος συστατικών.** Πρέπει να αναγράφονται όλα τα συστατικά του τροφίμου, με φθίνουσα τάξη του μεγέθους του βάρους τους, δηλ από το περισσότερο στο λιγότερο (εξαιρέση :μίγματα μπαχαρικών και λαχανικών).
- Διατήρηση:** έχουμε 2 κατηγορίες: α) **Ημερομηνία λήξης** : για τρόφιμα που χαλούν εύκολα πχ αυγό, γάλα, κρέας κλπ. Μετά την ημερομηνία λήξης δε θα πρέπει να καταναλωθούν αυτά τα τρόφιμα γιατί υπάρχει κίνδυνος δηλητηρίασης. β) **Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από** :για τρόφιμα που διατηρούνται για μεγάλο χρονικό διάστημα πχ μακαρόνια, ρύζι, φρυγανιές, κονσέρβες κλπ. Μετά την ημερομηνία ανάλωσης το προϊόν μπορεί να έχει χάσει τη γεύση, την οσμή ή την υφή του αλλά δεν είναι επικίνδυνο για την υγεία.
- Παραγωγός/Εισαγωγέας.** Πρέπει να αναγράφονται(ευανάγνωστα) η επωνυμία κι η διεύθυνση του συσκευαστή ή του εισαγωγέα. Αν θέλετε περισσότερες πληροφορίες για το προϊόν ή έχετε παράπονα μπορείτε να επικοινωνείτε μαζί τους.
- Βιολογικό.** Η χρήση της λέξης βιολογικό επιτρέπεται μόνο όταν το τρόφιμο πληροί κάποιες προϋποθέσεις. Παράλληλα πρέπει να φέρει και το λογότυπο κάποιας εταιρείας πιστοποίησης πχ ΔΗΩ.
- Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί (ΓΤΟ).** Τα γνωστά ως μεταλλαγμένα. Όταν το ποσοστό των μεταλλαγμένων είναι πάνω από 0,9% στο τρόφιμο τότε αυτό πρέπει να αναφέρεται. Το ίδιο ισχύει και για το κάθε συστατικό του τροφίμου ξεχωριστά.
- Προέλευση.** Είναι υποχρεωτική για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων, πχ κρέας, φρούτα, λαχανικά. Επίσης είναι υποχρεωτική όταν στη συσκευασία υπάρχει κάποια εικόνα ή σήμα που θα μπορούσαν να παραπλανήσουν τον καταναλωτή ως προς τη χώρα προέλευσης πχ μία σημαία.
- Διατροφικές πληροφορίες.** Αναφέρονται οι θερμίδες και τα θρεπτικά συστατικά πχ βιταμίνες, μέταλλα που περιέχει ένα τρόφιμο

10. **Ισχυρισμοί για τις θρεπτικές και υγιεινές ιδιότητες.** Όταν στη συσκευασία αναγράφεται κάποιος ισχυρισμός για τις θρεπτικές ιδιότητες ενός συστατικού του τροφίμου, πρέπει να βασίζεται σε επιστημονικά στοιχεία.

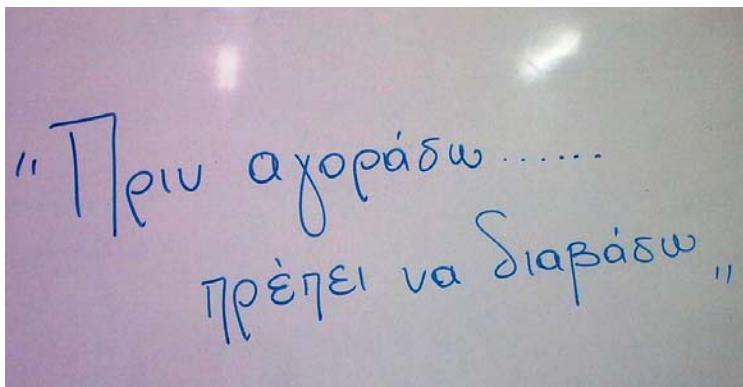
Οι ισχυρισμοί: *χαμηλό σε λιπαρά, πλούσιο σε φυτικές ίνες* κλπ αντιστοιχούν σε κάποιους προκαθορισμένους ορισμούς ώστε να μην γίνεται αυθαίρετη χρήση.

Οι ισχυρισμοί ότι ένα τρόφιμο ή ένα συστατικό του κάνει καλό στην υγεία πχ κάνει καλό στην καρδιά επιτρέπονται μόνο εάν μπορεί αν αποδειχθεί επιστημονικά. Ακόμα δεν επιτρέπεται να αναφέρεται θετικός ισχυρισμός για τις επιδράσεις στην υγεία ενός τροφίμου που περιέχει πολύ αλάτι, λιπαρά ή ζάχαρη.

Πίνακας 2: Τιμές αναφοράς της ΕΕ για τις Συνιστώμενες Ημερήσιες Ποσότητες για τις βιταμίνες και τα μέταλλα		
	Μονάδα	RDA
Βιταμίνη Α	μg	800
Βιταμίνη D	μg	5
Βιταμίνη Ε	mg	10
Βιταμίνη C	mg	60
Θειαμίνη	mg	1,4
Ριβοφλαβίνη	mg	1,6
Νιασίνη	mg	18
Βιταμίνη Β6	mg	2
Φυλλικό οξύ	μg	200
Βιταμίνη Β12	μg	1
Βιοτίνη	mg	0,15
Παντοθενικό οξύ	mg	6
Ασβέστιο	mg	800
Φωσφόρος	mg	800
Σίδηρος	mg	14
Μαγνήσιο	mg	300
Ψευδάργυρος	mg	15
Ιώδιο	μg	150

Τέλος, απαγορεύεται η αναγραφή των παρακάτω ισχυρισμών:

- Ισχυρισμοί για την πρόληψη, αντιμετώπιση ή θεραπεία ανθρώπινων νοσημάτων
- Ισχυρισμοί που αναφέρονται σε ποσοστό ή ποσότητα απώλειας βάρους πχ θα χάσετε 3 κιλά
- Αναφορά ότι επιτρέπεται ρητά ή συστήνεται από γιατρούς
- Ισχυρισμοί που υποδηλώνουν ότι μπορεί να επηρεαστεί η υγεία εάν δεν καταναλωθεί το τρόφιμο.

Οι παρακάτω εικόνες είναι από τη διδασκαλία της αντίστοιχης ενότητας κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας.

Υγεία-Άθληση

ΕΦΗΒΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΗΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ

Δευ, 06/09/2010 - 16:48 — Γεροκώστα Κ.

Ο σύγχρονος "πιεσμένος" τρόπος ζωής των παιδιών, οι συνήθειές τους και οι πολλές καθημερινές τους υποχρεώσεις, δημιουργούν πολλά και διαφορετικά προβλήματα στο σωστό τρόπο ανάπτυξης του σώματός τους.

Τα σημερινά παιδιά-μαθητές λόγω της περιορισμένης κίνησης και της ελάχιστης άσκησης ενδέχεται να παρουσιάσουν διάφορα μυο-σκελετικά προβλήματα τα οποία, εάν δεν προσεχθούν αρκετά νωρίς, μπορεί να οδηγήσουν σε σοβαρές και μη αναστρέψιμες παθήσεις, ιδιαίτερα της σπονδυλικής στήλης. Οι συνηθέστερες μυοσκελετικές παθήσεις που ταλαιπωρούν τα παιδιά της προεφηβικής και εφηβικής ηλικίας είναι η κύφωση και η σκολίωση.

Η ΚΥΦΩΣΗ

Εμφανίζεται σαν ένα κύρτωμα στην πλάτη, που όταν το παιδί σκύβει γίνεται εντονότερο (καμπούρα) και δεν εξαφανίζεται όταν προσπαθεί να ισιώσει. Η ακριβής αιτιολογία εμφάνισης της εφηβικής κύρτωσης είναι άγνωστη αλλά μπορεί να εμφανιστεί με δύο μορφές:

- Η ΕΥΚΑΜΠΤΗ ΚΥΦΩΣΗ προκύπτει λόγω κακής στάσης στην όρθια ή καθιστή θέση και μπορεί να οφείλεται στο ότι το παιδί δεν βλέπει καλά ή δεν ακούει καλά, ή κάθεται σε ακατάλληλο κάθισμα.

Πολλές φορές οι έφηβες έχουν την κακή συνήθεια να "καμπουριάζουν" για να κρύβουν το ανεπτυγμένο στήθος τους και τα αγόρια να περπατούν σκυφτά λόγω κάποιας δικής τους νοοτροπίας ή να σκύβουν για να μην ξεχωρίζουν από κοντύτερους φίλους ή συμμαθητές.

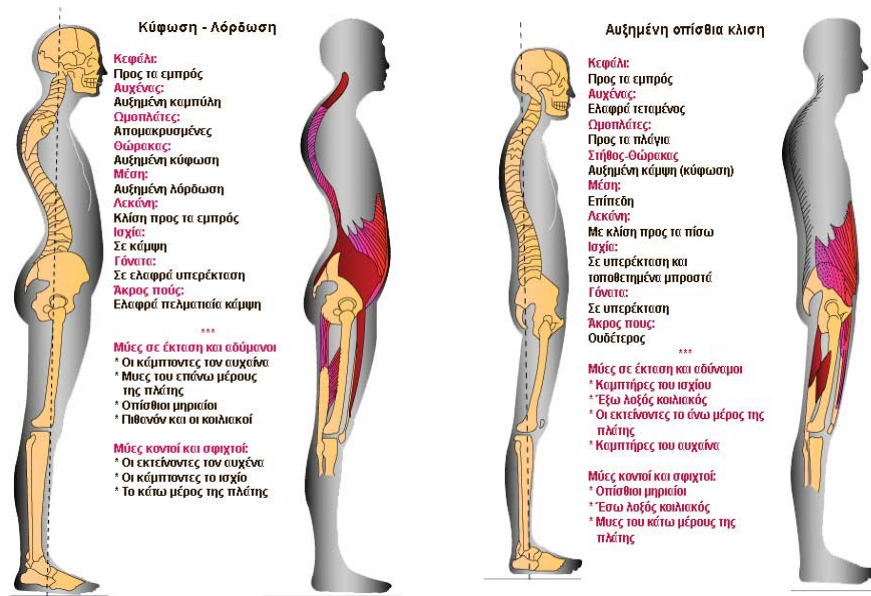
Η συχνότητα εμφάνισης της εφηβικής κύφωσης είναι μεγαλύτερη στα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια.

Η εύκαμπτη κύφωση μπορεί να διορθωθεί εύκολα από το ίδιο το παιδί ή από το γιατρό ή από το γυμναστή του σχολείου που φοιτά, με εκπαίδευση, για την υιοθέτηση της σωστής στάσης ή με κατάλληλες ορθοσωματικές ασκήσεις.

- Η ΔΥΣΚΑΜΠΤΗ ΚΥΦΩΣΗ είναι ωστόσο πιο σοβαρή μορφή, όπου το παιδί όσο και αν προσπαθεί δεν μπορεί να ισιώσει την πλάτη του. Γέρνει την σπονδυλική στήλη, το κεφάλι και τους ώμους μπροστά ενώ οι ωμοπλάτες του απομακρύνονται η μία από την άλλη.

Μπορεί να οφείλεται σε διάφορα αίτια όπως η κακή ανάπτυξη των σπονδύλων από την νηπιακή ηλικία που όμως αν διαγνωστεί έγκαιρα αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

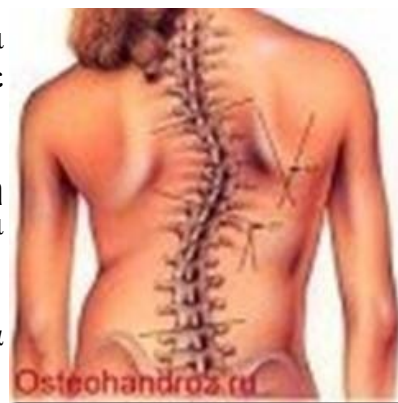
- Εάν υπάρχει ιστορικό στην οικογένεια θα πρέπει από νωρίς να γίνεται προληπτικός έλεγχος.
- Οι γονείς να είναι πολύ παρατηρητικοί, όσον αφορά την στάση του σώματος του παιδιού, τον τρόπο που περπατάει, τον τρόπο που κάθεται όταν διαβάζει, όταν παίζει και όπως στέκεται.
- Εάν διαπιστώσουν ότι το παιδί παρ' όλες τις παρατηρήσεις δεν διορθώνει την κακή στάση του σώματος θα πρέπει να επισκεφτούν ορθοπαιδικό γιατρό, ιδιαίτερα εάν το παιδί τους παραπονεθεί για πόνους στην πλάτη.
- Να ελεγχθεί η όρασή του για τυχόν μυωπία.
- Στο σχολείο ο καθηγητής της φυσικής αγωγής θα πρέπει να είναι πολύ παρατηρητικός, για να επισημάνει μυο-σκελετικά προβλήματα των παιδιών και να εφαρμόσει το ημερήσιο πρόγραμμα γύμνασης, ορθοσωμικές ασκήσεις και δυναμικές που θα ενδυναμώσουν τις παρακείμενες στην σπονδυλική στήλη μυικές ομάδες.
- Ο καθηγητής της φυσικής αγωγής θα πρέπει να συμβουλεύει τους μαθητές να συνεχίσουν την άσκηση και γενικά να ασχολούνται με τον αθλητισμό και εκτός σχολείου. Άριστο αθλημα που βοηθάει τα παιδιά να διορθώσουν την κακή στάση είναι το κολύμπι (ιδίως το ύπτιο) και είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες και για κάθε εποχή του χρόνου.
- Επίσης πρέπει να συστήνονται ασκήσεις ραχιαίων και κοιλιακών.
- Εάν η κατάσταση είναι σοβαρότερη ο ορθοπαιδικός γιατρός συστήνει χρήση κηδεμόνα για όσο διάστημα χρειαστεί.

Η ΣΚΟΛΙΩΣΗ

Είναι η πλάγια κύρτωση της σπονδυλικής στήλης και συνοδεύεται συνήθως και από στροφή των σπονδύλων με αποτέλεσμα την προεξοχή της ωμοπλάτης.

Εύκολα διαπιστώνεται παρατηρώντας ένα παιδί σε στάση προσοχής αν γέρνει από τη μία πλευρά ή το ένα χέρι είναι μακρύτερο από το άλλο ή αν τα ισχία του δεν είναι στην ίδια ευθεία

Σε κάμψη κορμού παρατηρείται ότι η πλάτη του δεν είναι ευθεία αλλά γέρνει δεξιά ή αριστερά.

Τα αίτια της σκολίωσης είναι άγνωστα εμφανίζεται κυρίως στα κορίτσια (70-80%) στην προεφηβική ηλικία λόγω της γρήγορης ανάπτυξης. Ένα μικρό ποσοστό 10% μπορεί να αποδοθεί σε τραύμα, φλεγμονή, όγκο ή ρευματικό νόσημα. Σπάνια εμφανίζεται σε βρεφική ηλικία (συγγενής σκολίωση).

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ

- Με προσεκτική παρατήρηση και εντοπισμό από τους γονείς.
- Με εξέταση από τον γιατρό από την νηπιακή ηλικία για να αποφευχθεί η ελλιπής ανάπτυξη της σπονδυλικής στήλης.
- Στο σχολείο μετά από προσεκτική παρατήρηση από τον καθηγητή της φυσικής αγωγής.
- Αν η σκολίωση είναι στο αρχικό στάδιο αντιμετωπίζεται εύκολα με κινησιοθεραπεία, με αθλητισμό(κολύμπι-γυμναστική-μπαλέτο), με την εφαρμογή κατάλληλων ορθοσωμικών ασκήσεων σε καθημερινή βάση και ενδυνάμωση των παρακείμενων στη σπονδυλική στήλη μυών και των κοιλιακών και ραχιαίων.
- Σε πιο προχωρημένη μορφή με εφαρμογή κηδεμόνα και με εννεχή παρακολούθηση από ορθοπεδικό γιατρό για όσο καιρό χρειαστεί.
- Φυσιοθεραπεία.
- Χειρουργική επέμβαση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κλείνοντας το άρθρο θα πρέπει να κρατήσουμε κάτι σημαντικό. Το καλύτερο για τα σημερινά παιδιά που δυστυχώς είναι υποκινητικά είναι η συνεχής παρακολούθηση από το στενό τους περιβάλλον (γονείς-καθηγητές) για να προληφθούν οι τυχόν παρεκκλίσεις της σπονδυλικής στήλης. Επίσης η συνεχής παρότρυνση από όλους για κίνηση, για παιχνίδι για άθληση και για σωστή διατροφή σε όλη τη φάση της ανάπτυξης.

Έτσι θα οικοδομηθεί ένας υγιής σκελετός που θα συνοδεύει το παιδί και θα το στηρίζει επιτυχημένα σε όλες τις φάσεις της ζωής του μέχρι τα βαθιά γεράματα.

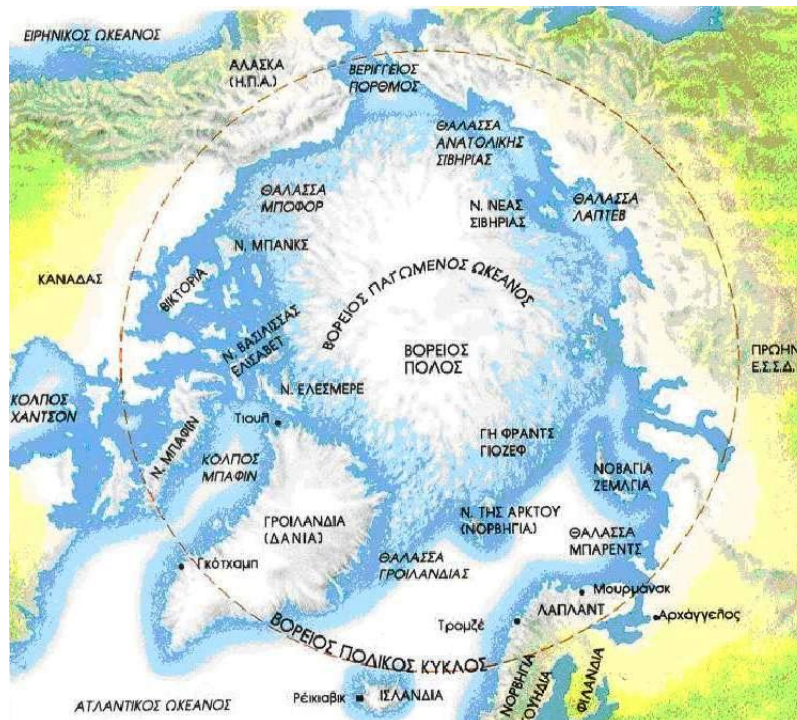
Περιβάλλον

Μέρες και νύχτες στη βόρεια πολική ζώνη

Τετ, 16/02/2011 - 21:27 — [Κορδέλλα Δ.](#)

Ξέρουμε ότι η διάρκεια της μέρας και της νύχτας αλλάζει ανάλογα με την εποχή του έτους και το γεωγραφικό πλάτος του τόπου στον οποίο βρισκόμαστε.

Η πιο θαυμαστική αλλαγή όμως παρατηρείται στις πολικές περιοχές, από 66° μέχρι 90° βόρεια, και 66° μέχρι 90° νότια, δηλαδή στη Βόρεια Πολική Ζώνη (Αρκτική) και στη Νότια Πολική Ζώνη (Ανταρκτική) αντίστοιχα. **Δεδομένου ότι στη Νότια Πολική Ζώνη δεν υπάρχουν μόνιμοι οικισμοί ή τουριστικά καταλύματα, οι άνθρωποι που βιώνουν αυτό το φαινόμενο περιορίζονται στο βορρά — πιο συγκεκριμένα, στους κατοίκους της Αλάσκας, του Βορείου Καναδά, της Γροιλανδίας, της Ισλανδίας και των βορείων επαρχιών της Ρωσίας, της Φινλανδίας, της Σουηδίας και της Νορβηγίας.**

Στις πολικές ζώνες της Γης υπάρχει μια μέγιστη μέρα κάθε έτος με διάρκεια μεγαλύτερη από 24 ώρες. Η ημέρα που διαρκεί από 24 ώρες και πάνω λέγεται **"πολική ημέρα"**. Η διάρκειά της εξαρτάται από το γεωγραφικό πλάτος από το οποίο την παρατηρούμε. Όσο πιο κοντά είναι ο παρατηρητής στο Βόρειο Πόλο τόσο περισσότερο διαρκεί. Για παράδειγμα, ο ήλιος φωτίζει διαρκώς επί 6 μήνες στους πόλους, ενώ στο βόρειο άκρο της Φινλανδίας περιορίζεται σε "μόνο" 73 εικοσιτετράωρα και στον πολικό κύκλο (Ροβανιέμι) σε 1 εικοσιτετράωρο.

Κατά τη διάρκεια της πολικής μέρας ο Ήλιος διαγράφει στον ουρανό συνεχώς κύκλους παράλληλους προς τον Ισημερινό. Κάθε κύκλος ολοκληρώνεται σε 24 ώρες και ο Ήλιος βρίσκεται ολόκληρος πάνω από τον ορίζοντα, δηλαδή τα μεσάνυχτα ο Ήλιος είναι πάνω από το βορρά του ορίζοντα και δε χάνεται. Το φαινόμενο κατά το οποίο τα μεσάνυχτα βλέπουμε ήλιο ονομάζεται **"Ήλιος του Μεσονυχτίου"** και οφείλεται στην κλίση του κάθετου άξονα της Γης κατά 23°26' σε σχέση με το επίπεδο περιστροφής της γύρω από τον Ήλιο.

http://www.mesoscale.iastate.edu/agron206/animations/01_EarthSun.html

Όσα 24ωρα διαρκεί η πολική μέρα, τόσες φορές βλέπουμε Ήλιο του Μεσονυχτίου σε ένα έτος.

Στο βόρειο πόλο η πολική μέρα ξεκινά στις 21 Μαρτίου και τελειώνει στις 23 Σεπτεμβρίου, δηλαδή διαρκεί 6 μήνες. Το μέσο της πολικής μέρας είναι το μεσημέρι της 22ας Ιουνίου.

Μετά τις 23 Σεπτεμβρίου ο Ήλιος κατεβαίνει κάτω από τον ορίζοντα του Βόρειου Πόλου. Έτσι αρχίζει η "πολική νύχτα" που διαρκεί μέχρι τις 21 Μαρτίου.

Η πολική νύχτα παρατηρείται στις ίδιες περιοχές το χειμώνα και διαρκεί όσο και η πολική μέρα του ίδιου τόπου π.χ. εάν σε ένα μέρος έχουμε Ήλιο επί 40 ημέρες το καλοκαίρι, θα έχουμε και Νύχτα επί 40 ημέρες το χειμώνα.

Κατά τη διάρκειά της, ο ήλιος βρίσκεται κάτω από τον ορίζοντα και το φως είναι ελαφρύ ή ανύπαρκτο. Στο βόρειο πόλο η πολική νύχτα αρχίζει την φθινοπωρινή ισημερία, 23 Σεπτεμβρίου και τελειώνει την εαρινή ισημερία στις 21 Μαρτίου. Το μέσο της πολικής νύχτας είναι τα μεσάνυχτα της 22ας Δεκεμβρίου.

Οι «Λευκές Νύχτες» οφείλονται στο ίδιο φαινόμενο (στην κλίση του κάθετου άξονα της Γης κατά $23^{\circ}26'$ σε σχέση με το επίπεδο περιστροφής της γύρω από τον Ήλιο) αλλά και στην ύπαρξη της ατμόσφαιρας (διάχυση φωτός) και είναι ορατές σε γεωγραφικά πλάτη μεταξύ 60° και 66° , δηλαδή στα εξωτερικά όρια των αρκτικών κύκλων, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Ο ήλιος δύνει μεν, αλλά βρίσκεται ελάχιστα κάτω από τον ορίζοντα - αυτό έχει ως αποτέλεσμα την ύπαρξη φωτός στον ουρανό, ώστε δραστηριότητες σαν το διάβασμα να είναι εφικτές χωρίς επιπλέον φωτισμό.

Οι γνωστότερες λευκές νύχτες είναι αυτές της Αγίας Πετρούπολης, όπου είναι ορατές για έναν ολόκληρο μήνα, από τις 11 Ιουνίου έως τις 11 Ιουλίου. Κατά το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουνίου στην πόλη λαμβάνει χώρα πληθώρα βραδινών πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Πολιτισμός - Τέχνη

Η Μόνα Λίζα με άλλη ματιά

Τρί, 08/02/2011 - 23:02 — [Κακάβα Σ.](#)

Με αφορμή τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα «Στιγμές από Βενετία σε μικρά κομμάτια, Κολλάζ της Μόνα Λίζα και της Αφροδίτης του Μποντιτσέλι» μια ομάδα παιδιών επενέβησαν σε εικόνα της Μόνα Λίζα του Λεονάρντο ντα Βίντσι και έκφρασαν με το δικό τους αυθόρμητο τρόπο την προσωπική τους αντίληψη για το έργο επηρεασμένα από απόψεις και σκέψεις γνωστών καλλιτεχνών και συγγραφέων.

Εργάστηκαν με φαντασία και ενθουσιασμό και έδωσαν τις δικές τους προεκτάσεις στο αρχικό έργο, χωρίς καλούπια και περιορισμούς, δημιουργώντας μόνο με γνώμονα την δική τους αισθητική και κουλτούρα. Παρατηρώντας τα κανείς πιο προσεκτικά, βλέπει να αποτυπώνονται μέσα τους κομμάτια από το χαρακτήρα και την προσωπικότητα του κάθε παιδιού.

Κάποια από αυτά τα έργα "έντυσαν" έναν τοίχο του σχολείου. Κάποια άλλα πρόκειται να παρουσιαστούν σε μια ειδική έκθεση. Όλα όμως, "πετυχημένα" ή "λιγότερο πετυχημένα" έγιναν με μεράκι και διάθεση για αυτοσχεδιασμό, καμιά φορά κόντρα στο προφανές, στο συμβατικό, όπως άλλωστε και η νιότη τους προστάζει...

Μερικά παιδιά θέλησαν να μοιραστούν μαζί μας τις εντυπώσεις και τα συναισθήματά τους. Χωρίς καθοδήγηση στη σκέψη τους και φυσικά χωρίς λογοκρισία...

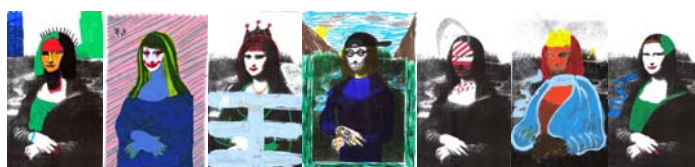
"Πριν από λίγο καιρό η κυρία Κακάβα μας έδωσε την ευκαιρία να γίνουμε και εμείς ζωγράφοι..να μπορούμε για λίγο στην θέση του Λεονάρντο Ντα Βίντσι και να δημιουργήσουμε την δικιά μας Μόνα Λίζα.

Από την πρώτη κιόλας στιγμή όλοι νιώθαμε ευχαρίστηση για την εργασία που μας είχε ανατεθεί. Παρ' όλα αυτά δεν έλειπε η αμφιβολία για το αν το να επέμβουμε στο έργο ενός μεγάλου καλλιτέχνη θεωρούνταν ιεροσυλία. Γρήγορα όμως όλα χάθηκαν και το μέρος τους πήραν τα γέλια και η όρεξη για δουλειά. Ο καθένας από εμάς μπορούσε να εκφραστεί ελεύθερα και να δημιουργήσει μία Μόνα Λίζα όπως ήθελε. Όλα τα παιδιά ζωγραφίζαμε με όρεξη και σιγά σιγά πολλά και διαφορετικά πορτρέτα της Μόνα Λίζας άρχισαν να αποτυπώνονται στο χαρτί του καθενός. Υπήρχαν πορτρέτα που άγγιζαν περισσότερο την σημερινή πραγματικότητα και άλλα που παρέμεναν πιστά στην κλασική εμφάνιση της. Φυσικά δεν έλειψαν και πορτρέτα με την Μόνα Λίζα ως οπαδό διάφορων ομάδων.

Σε όλη την διάρκεια υπήρχε ένα ευχάριστο κλίμα και όλοι προσπαθούσαμε να βγάλουμε το καλύτερο αποτέλεσμα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που πειράζαμε ο ένας τον άλλον για το έργο του. Όταν τελειώσαμε τα έργα μας, τα κολλήσαμε σε έναν από τους τοίχους στο εσωτερικό του σχολείου μας. Όλοι ήμασταν χαρούμενοι και περιμέναμε με ανυπομονησία τις κριτικές των συμμαθητών και των καθηγητών μας.

Τελικά τα σχόλια όλων ήταν πολύ καλά και όλοι ήμασταν πολύ χαρούμενοι και ικανοποιημένοι από το αποτέλεσμα. Όλοι αισθανθήκαμε δέος που έστω και για λίγα λεπτά αγγίξαμε με τα δικά μας χέρια την εικόνα ενός πολυσυζητημένου πίνακα από έναν καλλιτέχνη τέτοιας μεγάλης εμβέλειας. Τέλος καταφέραμε να μάθουμε πολλά πράγματα στο χώρο της ζωγραφικής με έναν πολύ ευχάριστο τρόπο."

Θεοδώρα Θεοδωράκη, Σταυρούλα Δεδικούση, Μαρία Θεοδωράκη

"Όταν μας δόθηκε το θέμα για να επέμβει ο καθένας με το δικό του τρόπο στην εικόνα της MONA LIZA, αρχικά σοκαριστήκαμε. Στη συνέχεια ωστόσο ενθουσιαστήκαμε με την ιδέα ότι ο καθένας θα χάριζε το δικό του προσωπικό στυλ και θα δημιουργούσε μια διαφορετική εικόνα της γνωστής σε όλους "τζοκόντα".

Στην αρχή ο καθένας είχε τις δίκες του ανησυχίες και αμφιβολίες, για το πώς θα επιβληθεί στην εικόνα, και εάν θεωρούνταν ασέβεια ο τρόπος που θα το υλοποιούσαμε. Το θέμα ήταν κάτι μεν άγνωστο για όλα τα παιδιά, αλλά και κάτι που δημιούργησε σε όλους, μια αίσθηση χαράς και μια απεριγράπτη όρεξη για δουλειά. Κατά τη διάρκεια όλης αυτής της διαδικασίας, όλοι ήμαστε συγκεντρωμένοι σ' αυτό που έπρεπε να κάνουμε και ακουγόταν μόνο κάποιοι μικροί ψίθυροι μεταξύ μας. Όλοι προσπαθούσαμε να πετύχουμε το εφικτό αποτέλεσμα, με τους πιο ωραίους συνδυασμούς χρωμάτων και να δώσουμε μια πιο ενδιαφέρουσα πρόταση στην ζωγραφική.

Όταν η δουλειά τελείωσε, ο ένας πείραζε τον άλλο για το αποτέλεσμα που είχε, αλλά όλοι ήμαστε ευχαριστημένοι από αυτό. Όταν η κυρία Κακάβα μας ζήτησε να κολλήσουμε τις εικόνες σε

έναν από τους τοίχους του σχολείου, όλοι ήμαστε "τρομοκρατημένοι" από τις αντιδράσεις όσων θα έβλεπαν τα «έργα» μας και περιμέναμε να ακούσουμε την κριτική τους.

Στο τέλος, μετά από τα καλά σχόλια που ακούσαμε ήμαστε όλοι ικανοποιημένοι και χαρούμενοι. Το αποτέλεσμα ήταν ικανοποιητικό για όλους και το σημαντικότερο ήταν ότι το διασκεδάσαμε και αποκτήσαμε μια καλή εμπειρία στο χώρο της ζωγραφικής, στο χώρο της τέχνης."

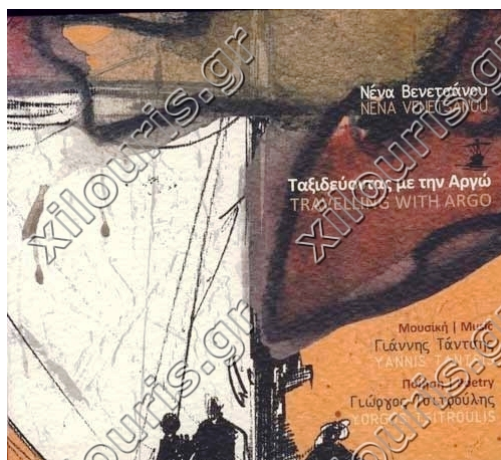
Ματίνα Γκουγκουλιά, Κατερίνα Δάσιου, Μαρία Εξάρχου, Ζωγραφιά Δαραβίγκα

Παρακάτω παρουσιάζονται τα έργα και οι δημιουργίες των παιδιών όπως τοποθετήθηκαν στον τοίχο του σχολείου.

Ταξιδεύοντας με την Αργώ

Τετ, 09/02/2011 - 09:09 — Ανδρεοπούλου Ε.

Πρόσφατα στην πόλη μας πραγματοποιήθηκε μια πολύ σημαντική καλλιτεχνική εκδήλωση, η παρουσίαση στο κοινό της πόλης μας, ενός ποιοτικού μουσικού έργου, βασισμένου σε ποίηση του "δικού μας" παλιού συναδέλφου Γ. Τσιτρούλη, μουσική αείμνηστου Γ.Τάντση, ενορχήστρωση Γ. Ιωάννου και ερμηνευμένου με τη μελωδικότατη φωνή της κ. Νένας Βενετσάνου, αοιδού μεγάλης

φήμης, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Το μουσικό έργο φέρει τον τίτλο: " Ταξιδεύοντας με την Αργώ".

Η «Αργώ» μέσα στους αιώνες έχει γίνει σύμβολο' είναι το μέσο με το οποίο ο άνθρωπος δραπετεύει στο άγνωστο, θαλασσοδέρνεται στα πέλαγα της ζωής και βγαίνει νικητής. Με την «Αργώ» η ταξιδιάρικη ψυχή ανοίγεται στα πέρατα του κόσμου να γνωρίσει τόπους και ανθρώπους, να ματώσει, να μάθει και να βρει τη γαλήνη και την αποδοχή.

Η Αργοναυτική εκστρατεία είναι το σύμβολο του αγώνα του ανθρώπου να αναμετρηθεί με τον ίδιο του τον εαυτό, να κατακτήσει την αυτογνωσία παλεύοντας με όλα τα θεριά που του προβάλλει η ζωή έχοντας για όπλα το νου και την καρδιά.

Η ανθρώπινη ψυχή όμως, για να μεγαλουργήσει χρειάζεται και συνταξιδευτές. Απ' αυτούς θα αντλήσει δύναμη για να αναστηθεί μετά από μια βαθιά λαβωματιά' με τη βοήθειά τους θα πετύχει τα μεγάλα οράματα και τους υψηλούς στόχους. Χρειάζεται στην πορεία ένας καλός καπετάνιος και πολλοί ναύτες να κωπηλατούν γερά και γρήγορα, όταν συναντήσουν στην πορεία τους «Συμπληγάδες» και «Σκύλα-Χάρυβδη».

Τα 14 ποιήματα του μουσικού αυτού έργου είναι εμπνευσμένα από το ταξίδι των αργοναυτών με επικεφαλής τον Ιάσονα από την Ιωλκό. Ο σχετικός μύθος είναι σ' όλους γνωστός από τα παιδικά και σχολικά χρόνια. Με την πένα όμως του Γ.Τσιτρούλη ο μύθος γίνεται μια αλήθεια ζωής, μια ανάγκη της ψυχής να ταξιδέψει στα πέλαγα του νου, να ονειρευτεί στους διαδρόμους του ουρανού, ν'ανοίξει διάπλατα τις πόρτες της να μπει ο ζωοδότης ήλιος και το λυτρωτικό φως, να εγκύψει σε πληγές και να βρει λύτρωση κατακτώντας την ουσία της ζωής με την απόκτηση πολλών εμπειριών και την επίτευξη στόχων.

Οι αργοναύτες πέτυχαν το δικό τους στόχο, το χρυσόμαλλο δέρας, και επέστρεψαν στην Ιωλκό, όπως κάθε ταξιδευτής επιστρέφει στην εστία του, την ψυχή του, μετά από ένα δύσκολο και επίπονο ταξίδι. Βέβαια το ταξίδι πληγώνει, γιατί δεν είναι πάντα ευχάριστο και ακίνδυνο. Απρόβλεπτοι παράγοντες αλλάζουν την πορεία των πραγμάτων, απειλούν τις ζωές. Με επιμονή και αγώνα η επιστροφή πραγματοποιείται.

Ποίηση της καρδιάς που γελά, που ονειρεύεται, που αγαπά την ομορφιά και υποκλίνεται μπροστά της, που αποτελεί εφελτήριο για υψηλά «πετάγματα».

Αυτή η ποίηση «βρήκε την καλύτερή της ώρα» καθώς έγινε μουσική με τη δημιουργική ευαισθησία του αείμνηστου συνθέτη Γ. Τάντση και τραγούδι με τη λυρικότατη εκτέλεσή της από μια μεγάλη καλλιτέχνη, την κ. Νένα Βενετσάνου. Η φωνή της μελωδική, ολοκάθαρη, υποβλητική, μας ταξιδεύει σε θάλασσες και στεριές, σε ουρανό και αστέρια, μας αφυπνίζει, μας καλεί να ονειρευτούμε μα και να προβληματιστούμε. Η φωνή της δροσερό αεράκι που διεισδύει στα βάθη της ψυχής, τα ανακουφίζει και τα λυτρώνει.

Μια άρτια δουλειά στο σύνολό της και από άποψη ενορχήστρωσης που φανερώνει και το προσωπικό μεράκι και την άψογη εκτέλεση των μουσικών κομματιών από τους μουσικούς.

Η καλλιτεχνική επιμέλεια του CD από τον Χρ. Παπανικολάου του εξασφαλίζει άριστο αισθητικό αποτέλεσμα, καθώς σχεδιάζει και χρωματίζει την Αργώ και το ταξίδι της.

Η κυκλοφορία αυτού του CD τελικά δεν είναι μόνο ένα ελπιδοφόρο μήνυμα για την ηχηρή παρουσία της πόλης μας στον τομέα του πολιτισμού, αλλά και-σύμφωνα με τις προθέσεις όλων, όσοι εργάστηκαν για τη δημιουργία του - ευχή να γίνει σήμερα το ταξίδι της Αργούς, ταξίδι σύμπλευσης των λαών για την επίτευξη ειρηνικών σκοπών σ' όλους τους τομείς της ανθρώπινης δράσης.

Ταξιδεύοντας με την Αργώ
Μουσική: Γιάννης Τάντσης - Ποίηση: Γιώργος Τσιτρούλης
Νένα Βενετσάνου

Τίτλοι

1. Αργώ
2. Ταξίδεψε καρδιά μου
3. Αργοναύτες
4. Νυχτερινή πορεία
5. Ναυπηγείο
6. Στου Αιγαίου το μπαλκόνι
7. Πελαγοφέγγαρο
8. Αργοναύτης Κάλαις
9. Συμπληγάδες
10. Η δοκιμασία του Ιάσονα
11. Κολχίδα
12. Τις αλήθειες μην ψάχνεις στα πέλαγα
13. Άγνωστα πέλαγα
14. Επιστροφή

Πολιτισμός - Λογοτεχνία

Ρυάκι η ψυχή

Τετ, 09/02/2011 - 09:21 — [Ανδρεοπούλου Ε.](#)

Ρυάκι η ψυχή,
κυλά σ' όλο το κορμί.
Κάθεσαι δίπλα του,
πίνεις και ξεδιψάς.
Σε κούρασε η πορεία,
θέλεις να ξεκουραστείς.
Γνωρίζεις τον τόπο.
Κάνε όμως, τον κόπο μια στιγμή,
ψάξε για την πηγή,
καθάρισε την,
βόηθα το νερό
να κυλά ανεμπόδιστα.
Φοβάμαι μη χαθεί.

Ανδρεοπούλου Ευανθία,

φιλόλογος

Τα κορίτσια στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη

Τετ, 16/02/2011 - 08:58 — [Κούκια Κ.](#)

Ήρθε η ώρα να σταθώ στα χείλη σας, κορίτσια. Να κοινωνήσω το σώμα και το αίμα της αιώνια νέας ζωής στα χείλη σας. Να παρουσιάσω τον εαυτό μου καινούριο τόσες φορές όσες η φύση καταφέρνει να παρουσιάζει καινούρια την ουσία του κόσμου στα χείλη σας.

«Ανοιχτά Χαρτιά»

Όπως ανακοινώθηκε πρόσφατα από το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ) το 2011 έχει ανακηρυχτεί έτος Οδυσσέα Ελύτη, καθώς συμπληρώνονται 100 χρόνια από τη γέννησή του (2 Νοεμβρίου 1911 – 18 Μαρτίου 1996).

Ο κορυφαίος μας νομπελίστας ποιητής μέσα από την ποίησή του ύμνησε το ελληνικό τοπίο και κυρίως το Αιγαίο, έγραψε για τον ήλιο και τον έρωτα, για τη μοίρα του ελληνισμού, μίλησε για τη διαφάνεια των πραγμάτων, έννοια βασική της ποιητικής του.

Ένας ποιητής τέτοιου μεγέθους, που υπήρξε πολυγραφότατος, ήταν αδύνατο να μην ασχοληθεί με το γυναικείο φύλο, με τη θηλυκή πλευρά αυτού του κόσμου του μικρού, του μεγάλου. Η έννοια της Κόρης, της μητέρας, της Παναγίας, των γυναικών και των κοριτσιών κατέχει σημαντικό μέρος στην ποίησή του και αποτελεί πηγή έμπνευσης γι' αυτόν.

Αν ανατρέξει, λοιπόν, κανείς στο ποιητικό του έργο, θα βρει διάσπαρτα γυναικεία ονόματα, τα οποία αποτελούν κατά κάποιο τρόπο τη θηλυκή ανθρωπογεωγραφία του ποιητή. Θα εντοπίσει, επίσης, αρκετά ποιήματα εμπνευσμένα από την αγάπη, το θαυμασμό και το δέος του Ελύτη απέναντι στις γυναίκες – στα κορίτσια.

Από την πρώτη του κιόλας ποιητική συλλογή, τους «Προσανατολισμούς» (1940), ο Ελύτης αναφέρεται στα κορίτσια μέσα από δύο πολύ γνωστά του ποιήματα. Σ' αυτά τα ποιήματα φανερώνει την προτίμησή του σε δύο ονόματα, τα οποία επανέρχονται συχνά στο σύνολο του έργου του. Το πρώτο ποίημα είναι «Η Μαρίνα των βράχων», ένα έξοχο, λυρικότατο, ερωτικό ποίημα. Το άλλο είναι η «Ελένη» και ο μύθος της, ένα θέμα που επίσης τον απασχολεί και σε άλλες του συλλογές.

Η Μαρίνα των βράχων

Έχεις μια γεύση τρικυμίας στα χείλη
Κι ένα φόρεμα κόκκινο σαν το αίμα
Βαθιά μεσ' στο χρυσάφι του καλοκαιριού
Και τ' 'αρωμα των γυακίνθων - Μα πού γύριζες

Ο Ελύτης με τη Μαρίνα Καραγάτση στην Άνδρο.

Λίγο μετά στον «Ήλιο τον Πρώτο» (1943) μας γράφει για τη μικρή Πορτοκαλένια:

Σήκω μικρή μικρή μικρή Πορτοκαλένια!
Όπως σε ξέρει το φιλί κανένας δεν σε ξέρει.

Στην κορυφαία του ποιητική σύνθεση, το «Άξιον Εστί», και ειδικότερα στο «Δοξαστικόν», ο ποιητής υμνεί με έξοχες ποιητικές εικόνες τα κορίτσια, τα δοξολογεί και τα αποθεώνει με μια ποιητική έκφραση υψηλής ποιότητας.

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ η πόα της ουτοπίας
τα κορίτσια οι παραπλανημένες Πλειάδες
τα κορίτσια τ' Αγγεία των Μυστηρίων
τα γεμάτα ως πάνω και τ' απύθμενα

Τα στυφά στο σκοτάδι και όμως θαύμα
τα γραμμένα στο φως και όμως μαυρίλα
τα στραμμένα επάνω τους όπως οι φάροι
τα ηλιοβόρα και τα σεληνοβάμονα

Η Έρση, η Μυρτώ, η Μαρίνα
Η Ελένη, η Ρωξάνη, η Φωτεινή
Η Άννα, η Αλεξάνδρα, η Κύνθια

Στη συλλογή «Τα Ρω του Έρωτα» (1972), που περιέχει ποιήματα γραμμένα ειδικά για μελοποίηση, επανέρχεται με τα πολύ γνωστά τραγούδια - ποιήματα «Ελένη», «Μαρίνα», «Η Μάγια», «Το Δελφινοκόριτσο», «Η Ποδηλάτισσα», «Τα κορίτσια του Ισπαχάν», «Το Μαγισσάκι».

Το Δελφινοκόριτσο

Εκεί στις Ύδρας τ' ανοιχτά και των Σπετσώ
να σου μπροστά μου ένα δελφινοκόριτσο

- Μωρέ του λέω πού 'ν' το μεσοφόρι σου
έτσι γυμνούλι πας να βρεις τ' αγόρι σου;

- Αγόρι εγώ δεν έχω μου αποκρίνεται
βγήκα μια τσάρκα για να δω τι γίνεται

Στον «Ήλιο τον ηλιάτορα» οι γυναίκες και ο Χορός των γυναικών συνομιλούν με τον αφηγητή και τον Ήλιο.

Στο σκηνικό ποίημα «Μαρία Νεφέλη», σ' αυτή την τόσο πρωτοποριακή ποιητική συλλογή, ο Ελύτης παρουσιάζει τη συνομιλία του ποιητή και μιας κοπέλας, της Μαρίας Νεφέλης.

Ίρις Μαρία Νεφέλη
με το νυχτικό στον άνεμο
ιπτάμενη και αποκοιμισμένη
σαν σε πίνακα της Leonora Finni
χρυσασαλίδα του ύπνου μου.

Κι αλλού στην ίδια συλλογή:

Στο χωριό της γλώσσας μου τη Λύπη τηνε
λένε Λάμπουσα.

Στο «Μονόγραμμα» ο Ελύτης απευθύνεται σε μια ιδανική αγαπημένη, υμνεί μια χαμένη αγάπη, έναν τέλειο έρωτα.

Το Μονόγραμμα

Πάντα εσύ το πέτρινο άγαλμα και πάντα εγώ η σκιά
που μεγαλώνει
Το γερό παντζούρι εσύ, ο αέρας που το ανοίγει εγώ
Επειδή σ' αγαπώ και σ' αγαπώ
Πάντα εσύ το νόμισμα κι εγώ η λατρεία που το
εξαργυρώνει

Στο «Ημερολόγιο ενός αθέατου Απριλίου» (1984) ο ποιητής γράφει:

ΕΒΑΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΟΥ στα ράφια και στη γωνιά μια
λυπημένη Αγγελική
Το ποσοστό της ομορφιάς που μου αναλογούσε πάει το ξόδεψα όλο.

Στο «Μικρό Ναυτίλο» ο Οδ. Ελύτης μεταξύ άλλων απαριθμεί και καταγράφει τις λέξεις και τα πράγματα που αγαπά, τις αναμνήσεις του, τις ιδιαίτερες στιγμές και εικόνες. Στον κατάλογό του αυτόν αναφέρει τα κύρια ονόματα: Άννα, Αλεξάνδρα, Ελένη, Μαντώ, Μαρίνα, Μυρτώ, Παναγία, Πούλια, Φρόσω, Φωτεινή.
Και κάπου αλλού περιγράφει τι κάνουν τα κορίτσια:

ΙΝΩ

Προτού κοιμηθεί το βράδυ. Ποτίζει τις γλάστρες και, στο δυνατό φως της βεράντας, το σώμα της διαγράφεται μέσα από τ' αραχνοϋφαντο νυχτικό. Τη μπερδεύεις με τα λουλούδια.

Σε μια από τις τελευταίες ποιητικές συλλογές τα "Δυτικά της Λύπης" (1995), ο ποιητής γράφει ένα ποίημα για τη σύντροφό του Ιουλίτα Ηκιοπούλου και το τιτλοφορεί "Σε μπλε Ιουλίτας".

Σε μπλε Ιουλίτας
Έτσι με κάτι τέτοια πιάνεται
Ο κισσός και μεγαλώνει το φεγγάρι να βλέπουν οι ερωτευμένοι
Σε τι μπλε Ιουλίτας γίνεται το αραχνοϋφαντο του πεπρωμένου να
διαβάζεις.

Μια από τις τελευταίες φωτογραφίες του ποιητή, στο Πόρτο Ράφτη με την Ιουλίτα Ηλιοπούλου (φωτογρ. Νίκος Δήμου).

Η μικρή ανθολόγηση των αναφορών του Ελύτη στα κορίτσια τελειώνει με την προτροπή του ποιητή:

Τους ζυγούς λύσατε
Τα κορίτσια φιλήσατε
Μαρία Νεφέλη

Αφιερωμένο εξαιρετικά στα κορίτσια αλλά και στα αγόρια του 14ου Γυμνασίου!!!

Ρωμιές στη Χώρα του Παπαδιαμάντη

Σάβ, 19/02/2011 - 13:17

Όνοματεπώνυμο Συντάκτη:

Κανταράκη Σοφία

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι στο επίκεντρο της παπαδιαμαντικής δημιουργίας εξέχουσα σημασία καταλαμβάνουν οι γυναίκες, οι *Ρωμιές*, κατά τον Ζήσιμο Λορεντζάτο, οι οποίες έχουν κατακτήσει το δικό τους κοινωνικό ρόλο και θέση στην τότε κοινωνία που ζουν, δημιουργώντας έτσι έναν κατάλογο με μορφές και χαρακτήρες, ίσως αρκετά διαχρονικό και συνυφασμένο με τούς σημερινούς τύπους γυναικών. Πώς άραγε θα ήταν η πνευματική του δημιουργία χωρίς την παρουσία αυτών των ηρωίδων; Ποια ήταν η σχέση του μαζί τους;

Γράφει ο Κώστας Βάρναλης στο «Αισθητικά, κριτικά, σολωμικά»: «Όταν τις νύχτες του χειμώνα στην τρώγλη του και τα πρωινά του καλοκαιριού κάτω από τα πεύκα της Δεξαμενής έδενε τα χέρια του απάνου στην κοιλιά του κ' έγερνετο κεφάλι του στον αριστερό του τον ώμο ο “κοσμοκαλόγερος” Παπαδιαμάντης κι αναπολούσε τα περασμένα της “αμαρτωλής” ζωής του, τι μεγάλες τύψεις και τι πόθοι εξιλασμού ταραζανε τον εσωτερικό του κόσμο! Και ποια ήταν τα “κρίματά του”! Κάποια Παρασκευή θα έφαγε ψάρι (“επτωμοφάγησεν”, όπως θα έλεγε ο ίδιος), κάποιο πρωί του Αυγούστου θα μπήκε μ' άλλα παιδιά σε ξένο αμπέλι κι έκλεψε σταφύλια, ή όταν ήταν δεκαοχτώ χρονών, ο οφθαλμός του εσκανδαλίσθη κ' η καρδιά του φτεροκόπησε βλέποντας άξαφνα τη γειτονοπούλα μ' ανασκουμπωμένα μανίκια και γυμνό λαιμό να κάνει μπουγάδα στην αυλή .

Αλλά ίσως να είχε κάμει και “αδικία” σε κάποια κοπέλα! Να. όπως στο περιστατικό με το Μιλτιάδη Μαλακάση στη Δεξαμενή, όπου τον πλησίασε σκυθρωπός και μαζεμένος ο κυρ Αλέξανδρος. “Καλώς τον κυρ Αλέξανδρε”! Ο κυρ Αλέξανδρος δεν κάθισε, παρά είπε όρθιος: “Μίλτο, μπορείς να μου δανείσεις μια μαύρη γραβάτα;”. “Ευχαρίστως, αλλά τι τη θες;”. “Πέθανε η τάδε...Την είχα “αδικήσει”. Και τώρα θέλω να πενήθσω ”! Θα φαντάζεται κανείς τι μεγάλο “αδίκημα” της είχε κάνει! Τουλάχιστο την απάτησε κι ύστερα την εγκατάλειψε...Κι όμως το

“αδίκημά” του ήτανε πολύ φοβερότερο- έτσι το ένιωθε! Όταν ήτανε δώδεκα χρονών στη Σκιάθο, τότε πήρε ένα Σαββατοκύριακο ο πατέρας του ο παπάς και μαζί μ’ άλλους πιστούς πήγανε στο ξωκλήσι του Αη- Γιάννη του Μαγκούφη, όπου θα περνούσανε τη νύχτα... Τη νύχτα κοιμηθήκανε σε χωριστό δωμάτιο οι θηλυκοί και σε χωριστό οι αρσενικοί. Αλλ’ ένας συνομήλικος του Παπαδιαμάντη τον παρέσυρε στο «βάραθρο της ακολασίας»! Του είπε να πάνε κρυφά έξω από το δωμάτιο των γυναικών και να τις ιδούνε από τη χαραμάδα. Ο Αλέξανδρος υπόκρυψε στον πειρασμό. Ανέβηκε σε μια πέτρα, τέντωσε το λαιμό του κ’ είδε την κοπέλα να..γδύνεται! Αυτό ήταν το μεγάλο “αδίκημά” του, Αν την έβλεπε γυμνή, χωρίς να θέλει, το αδίκημα θα ήταν μικρότερο. Αλλά τώρα πηγ’ επίτηδες. Και “ήδη εμοίχευσεν εν τη καρδιά αυτού”, γράφει ο Βάρναλης με αγαθήν “ειρωνία”. (Κ. Βάρναλης, Αισθητικά, κριτικά, σολωμικά, εκδ. Κέδρος).

Οι μορφές γυναικών που σκιαγραφεί ο Παπαδιαμάντης, μη φανταστείτε ότι διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από τις σημερινές. Πρόκειται για χήρες, γραίες, καλλίκομες, ευσταλείς και νεοδρεπείς νεάνιδες, νεαρά κορίτσια γεμάτα όρεξη για ζωή, πτωχές κόρες απλοϊκές, παντρεμένες με οικογενειακά άχθη, ορφανές όπως η Σοφία και η Λουκρητία, η Νταντώ κ.α Στο διήγημα «Θέρος-έρος», προβαίνει σε μια από τις γλαφυρότερες περιγραφές του, απαριθμώντας τις χάρες της έφηβης Ματούλας: «Υπό την λεπτήν φανέλαν, όπου εφαινοντο ανατέλλουσαι αι σάρκες της, θα έλεγε τις ότι είχαν αποταμιευμένα νεοδρεπή, δροσερά ωχρόλευκα κρίνα, με φλεβίζουσας αποχρώσεις λευκού ρόδου. Η κόμη επέστρεφε το μέτωπόν της ως ερυθραινόμενον νέφος μη επαρκούν να συστείλη την αίγλην του φωτός και οι οφρύες της ως λευκή ομίχλη επιπολάζουσα την πρωίαν επί του ανταυγάζοντος αιγιαλού».

Ήτον πνοή, ίνδαλμα αφάναστον, όνειρον επιπλέον εις το κύμα, ήταν νηρηίς, νύμφη, σειρήν, πλέουσα, ως πλέει μαγική, η ναύς των ανείρων...» περιγράφει τη Μοσχούλα στο Όνειρο στο κύμα.

Ιδιαίτερης μνείας, από την άλλη πλευρά, αξίζει το πλήθος των γραίων και χηρευουσών που με επιτηδευμένη σκηνοθεσία ο Παπαδιαμάντης έχει ενσωματώσει στην σκιαθίτικη κοινωνία. Μέσω της παπαδιαμαντικής ευρηματικότητας αυτές οι γραίες, και όχι μόνο, αντιπροσωπεύουν τη γυναικεία επιδεξιότητα, χαρισματικότητα και ευελιξία στους καθημερινούς γυναικείους χειρισμούς, αποκτώντας ίσως επάξια τα ηνία μιας υπολανθάνουσας μητριαρχικής κοινωνίας, χρήζοντας εαυτούς ηγήτορες φεμινιστικών κινημάτων.

Πέρα όμως από την οικογενειακή κατάσταση, ενδιαφέρουσα είναι και η κοινωνική ιδιότητα που φέρει η καθεμία τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η **Αποσώστρα**, μια γυναίκα που καταφέρνει να ξεπεράσει το βαρετό της καθημερινότητας αλλά και το βαρύ πεπρωμένο του παρελθόντος της με το δηκτικό αλλά και λακωνικό σχολιασμό των συντοπιτών της.

Οι γυναίκες κυριαρχούν με το δικό τους περίεργο τρόπο, χωρίς να έχουν υποστεί κάποια ιδιαίτερη μετατροπή από το δημιουργό τους. Απλά, ξεδιπλώνουν όλες τις πτυχές τη ζωή τους μέσα στο συνηθισμένο, καθημερινό γίγνεσθαι, βγάζουν τα ενδόμυχα τους με τις περίεργες σκέψεις που κάνουν, αφήνοντας έτσι κάπου- κάπου μια γεύση οικειοθελούς υποδούλωσης και υποταγής στον καθωσπρεπισμό και την κοινωνική επιταγή που τις κρατά πάντα ένα βήμα πίσω.

Ο Παπαδιαμάντης, ξεδιπλώνοντας αυτό το πολύπτυχο των γυναικείων χαρακτήρων, εγκαινιάζει τη φιλογυναικεία λογοτεχνία μολονότι οι σχέσεις του με τις γυναίκες είναι ιδιότυπες, περίπλοκες και συχνά αντιφατικές: σχέσεις αγάπης, φόβου, συμπόνιας, αποστροφής και κατανόησης, ανομολόγητου έρωτα και ομολογουμένης απόρριψης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τ’ **Αστεράκι** που καταφέρνει ίσως να αγγίξει τις ιδιαίτερες χορδές του πεζογράφου, και πάλι μέσα από το όνειρο. Δε στιγματίζει την αμαρτωλή γυνή, στηλιτεύει, όμως, την ψευτομετάνισσα, και στο πρόσωπό της στηλιτεύει ευθαρσώς την άκρατη υποκρισία που ελλοχεύει στους κόλπους την θρησκευόντων. Στηλιτεύει το ναρκισσισμό της πίστης και τη λανθάνουσα υπερηφάνεια, την αλαζονεία κάποτε και την αυτοπροβολή, μα πόσο εύκολο είναι κανείς να αυτοθαυμάζεται και να αυτοθωπεύει την άκρατη συγκατάβαση.

Τα συναισθήματα και οι αντιδράσεις που οι γυναίκες προκαλούν στον Παπαδιαμάντη παραμένουν συνήθως κρυμμένα πίσω από μία μοναχική και προσηλωμένη θρησκευτικότητα, η οποία δεν πρόσφερε πολλά περιθώρια σ' αυτούς που θα επιθυμούσαν, ίσως, να διερευνήσουν αυτό το κομμάτι του εαυτού του, ενόσω ακόμα ζούσε. Αρκετοί το επιχείρησαν αργότερα, αρκέστηκαν, όμως, στην προσπάθεια αποκάλυψης μιας μόνο πτυχής της στάσης του Παπαδιαμάντη απέναντι στις γυναίκες, της ερωτικής, μη υποψιαζόμενοι, προφανώς, την ευρύτητα και το βάθος αυτής της στάσης, μας αναφέρει πολύ πετυχημένα η κ. Γκασούκα που εξειδικεύεται στο φυλετικό ζήτημα. Δεν αρκεί όμως να αναλύσουμε μόνο τη στάση του πεζογράφου στο ερωτικό θέμα, παραβλέποντας τη συμβολή αλλά και το δεσπόζοντα ρόλο του γυναικείου χαρακτήρα στην υπόλοιπη δημιουργία του.

Επιστρέφοντας στον κοινωνικό ρόλο των γυναικών, μια, πιστεύω, κατόρθωσε να πάρει τον κύριο αλλά και καίριο πρωταγωνιστικό ρόλο, **η Φόνισσα**. Η κοινωνική διάσταση της φόνισσας, ως μιας γυναίκας που λειτούργησε για πρώτη φορά αυτοβούλως παίρνοντας το νόμο στα χέρια της, ίσως θα έπρεπε να παραλληλιστεί με μια άλλη ηρωίδα, τη Χαρμολίνα, μια παραλλαγή της φόνισσας απαλλαγμένης από το φονικό αλλά συνοδευόμενης πάντα από την απόγνωση και την βασανισμένη αυτοσυνειδησία.

Η **Χαρμολίνα** είναι η παθητική πλευρά, η ηθογραφική διάσταση της Φόνισσας. Η γυναίκα των «συνήθων αμαρτημάτων», της ανάγκης και της υπηρεσίας που λίγο θα ξεχώριζε από το κοινό βόσκημα, αν δεν υπήρχε ο άλλος κόσμος, η δικαίωση της υπηρεσίας, επίγεια προτύπωση του οποίου είναι το μοναστήρι. Ωστε δεν είναι τυχαίο, αν ο Παπαδιαμάντης δεν χάνει ποτέ την ευκαιρία να τονίσει τη ριζική αντίθεση μεταξύ κοινότητας και συμβατικής κοινωνίας, της «μεγάλης κεντρικής γαστέρας» της «ώτα ουκ έχουσας». Ούτε είναι τυχαίο ότι οι εκπρόσωποι του ανεξάρτητου Ελληνικού βασιλείου απεικονίζονται ως καρικατούρες ανθρώπων, ως ανέκφραστοι πλην αλύγιστοι φορείς διαταγών. Η δήθεν ατομική ελευθερία τους δεν γνωρίζει την εσωτερική σύγκρουση. Αντίθετα, οι άνθρωποι της αποπνικτικής κοινότητας μπορούν να αντέξουν τα θανάσιμα αμαρτήματα της Φραγκογιαννούς, επειδή διέπονται από την ιδέα ότι ο άνθρωπος είναι αυτό που είναι και όχι αυτό που γίνεται με τις πράξεις του. Αλλά το να είσαι, έστω και ασυνειδήτως, δεν απαιτεί λιγότερη ελευθερία από το να γίνεις.

Όσο αφορά το πρώτο του μυθιστόρημα «Η μετανάστις» (1879-1880), και το διήγημα «Γυνή πλέουσα» (1905) μαζί με την προαναφερθείσα φόνισσα (1903) παρατηρούμε τα εξής. Σε αυτά πρωταγωνιστούν τρεις τύποι γυναικών που ενώ σε μια πρώτη εκτίμηση φαίνονται σαν εντελώς διαφορετικές, με μια προσεκτικότερη εξέταση αποδεικνύεται πως είναι δυνατό να αποτελούν ένα και μόνο γυναικείο πρόσωπο, το οποίο αλλάζει όχι ως προς τη γυναικεία φύση του, αλλά ως προς τη στάση του απέναντι στο κοινωνικό, δηλαδή το ανδρικό, περιβάλλον. Στο πρώτο έργο παρουσιάζεται μια ξεκάθαρη εικόνα της γυναίκας-θύματος, δηλαδή της τυπικής εικόνας της ιδανικής γυναίκας, η οποία κυριαρχούσε στα μέσα του 19ου αιώνα στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία. Πρόκειται για τη γυναίκα που ζει σαν μια οικιακή μοναχή, με σκοπό της ζωής της να υπηρετεί έναν άνδρα -συνήθως πατέρα ή σύζυγο-, με μοναδική μοίρα της το γάμο ή το θάνατο. Αυτή ακριβώς είναι η μοίρα της πρωταγωνίστριας του μυθιστορήματος, η οποία πεθαίνει από μαρasmus, όταν την εγκαταλείπει ο αρραβωνιαστικός της, που πίστεψε στη συκοφαντία πως η Μαρίνα πριν από αυτόν είχε αγαπήσει άλλον.

Η **Φραγκογιαννού** στη Φόνισσα ανατρέπει δυναμικά την παραπάνω ανδροκρατούμενη στερεότυπη εικόνα της γυναίκας: αφού κατορθώνει να επιβιώσει αναπτύσσοντας μια οικονομία της συμπεριφοράς, η οποία αποτελεί καρπό της επιτυχημένης προσαρμογής της στις απαιτήσεις της ανδροκρατούμενης κοινωνίας, ξαφνικά «ψηλώνει ο νους της» και επαναστατεί με έναν τρόπο που δεν αμφισβητεί απευθείας και προκλητικά τους ισχύοντες κανόνες, αλλά τους υπονομεύει καταλυτικά μέσα από μια κλιμάκωση εκείνης της αποτελεσματικής οικονομίας της συμπεριφοράς και της δράσης της: η Φραγκογιαννού δεν προσπαθεί να ανατρέψει τους κανόνες, αλλά να προσαρμοστεί σε αυτούς -με τη διαφορά πως δεν το κάνει υπάκουα, πειθήνια ή δουλικά.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την **Καραβοκυρού** στο διήγημα «Γυνή πλέουσα», η οποία αποτελεί μια τελική σύνοψη των πιθανών στάσεων της γυναίκας απέναντι στην κοινωνία των ανδρών. Η στάση της συνδυάζει την υπακοή της Μαρίνας με τη βίαιη αντίδραση της Φραγκογιαννούς. Ο συνδυασμός, ωστόσο, αυτός παρουσιάζεται από τον Παπαδιαμάντη να πραγματοποιείται με έναν τρόπο θεατρικό, με μια επίφαση δραματικής συμπεριφοράς: η Καραβοκυρού απαλύνει τη λανθάνουσα δυσανεξία από τη ζωή της πίνοντας κρασί και μεθώντας, ενώ παράλληλα κρύβει επιμελώς από τον άντρα της αυτή τη συνήθειά της. Και όταν ο τελευταίος το μαθαίνει και απειλεί πως θα την εγκαταλείψει, αυτή επιχειρεί μια αυτοκτονία που ουσιαστικά είναι εικονική. Με τον τρόπο αυτόν ο Παπαδιαμάντης, ύστερα από είκοσι έξι χρόνια, ανακαλεί τη λανθάνουσα, αλλά ουσιαστική αυτοκτονία της Μαρίνας μέσα από μια θεατρική συμπεριφορά που ειρωνεύεται καταλυτικά τα ανδρικά στερεότυπα.

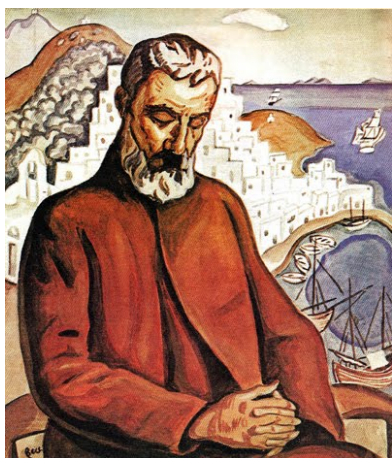
Πέρα όμως από τη φόνισσα, υπάρχουν και οι **Αχτίτσες** οι **Συρραχίνες**, οι **Κουμπίνες** και πλείστες άλλες γυναίκες, που καταθέτουν την ψυχή και το είναι τους στην υπηρεσία των οικείων προσώπων τους, με μόνη ανταμοιβή την ηθική ικανοποίηση αλλά και πρωτίστως την πεποίθηση ότι έτσι είναι η ζωή και συνεπώς η μοίρα τους. Μια μοίρα που δεν επέλεξαν οι ίδιες, μια ζωή στη οποία δεν πρόλαβαν να καταθέσουν τα όνειρά τους, δεν άφησαν το χρόνο να γίνει σύμμαχος τους παρά εχθρός σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία που πάντα συναινούσε στο απόμακρο, επιτακτικό και αποπνικτικό γι' αυτές μη αφήνοντας περιθώρια αντίδρασης.

Συνυφασμένο άμεσα με το θέμα των γυναικών είναι το θέμα της προίικας των κοριτσιών, ένα πραγματικά μεγάλο βάσανο για τους γονείς. Από μια απλή γονική προσφορά μεταβάλλεται και παρουσιάζεται στο έργο σαν κοινωνικός θεσμός. Ο εύκολος αυτός τρόπος πλουτισμού των αντρών, λειτουργούσε ψυχαναγκαστικά έως και εκβιαστικά στις οικογένειες των κοριτσιών και είχε άμεση εξάρτηση στο κατά πόσο είναι πιθανό να παντρευτεί ή όχι μια γυναίκα (*Ωφειλεν έκαστος να δώση και μετρητήν προίικα. Δισχιλίας, χιλίας, πεντακοσίας, αδιάφορον. Άλλως, ας είχε τας κόρας του να τας καμαρώνη. Ας τας έβαζε στο ράφι. Ας τα έκλειε στο δουλάπι. Ας τας έστελνε στο Μουσείον.*). Από την στιγμή της γεννήσεως ενός κοριτσιού, οι γονείς έπρεπε να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους τον τρόπο που θα αποκτήσουν την απαραίτητη προίικα για το παιδί τους. Υπό αυτή τη μορφή, η προίικα είχε και μια άλλη κοινωνική επίπτωση: διέλυε και αποσάθρωνε τις μικρές αγροτικές οικογένειες. Ήταν επομένως ανεπιθύμητη η γέννηση θηλυκών από τους φτωχούς γονείς (*Τι δούλεψη να κάμη κανείς στη φτώχεια!... Η μεγαλύτερη καλωσύνη που μπορούσε να τους κάμη θα ήταν να είχε κανείς στερφοβότανο να τους δώση -θε μ' σχώρεσέ με!-. Ας ήτο και παλληκαροβότανο*). (archive.gr)

Έντονη η αναφορά στις σεβάσμιες, πονεμένες γραίες. Όντα μαγικά, αγέρωχα, μυστηριώδη, πλασμένα πάντα σε μια άκρατη θρησκευτικότητα, ουραγό πολλές φορές των πράξεων τους. «- Παιδιά μου, κορίτσια μου, αρχίζει να ομιλή η γρια-Συρραχίνα, παλαιά καπετάνισσα. με το ραβδάκι της και με το καλαθάκι της στο χέρι, με τα ογδόντα χρόνια στην πλάτη της, μπόρεσε κι ανέβη τον ανήφορον και ήλθε -διά να καμαρώση, ίσως διά τελευταίαν φοράν, το καράβι του γιου της που έφευγε. Ξέρετε τι μεγάλη χάρη έχει, και πόσο καλό έκαμε στους θαλασσινούς αυτό το εκκλησιδάκι της Μεγαλόχαρης;

Το παραπάνω είναι απόσπασμα από το Αγνάντεμα, του οποίου κυρίαρχο θέμα , πέρα από τους ναυτικούς , είναι και το ήθος των γυναικών. Καπετάνισσα, καλοστεκούμενη η Συρραχίνα και με πολλά χρόνια στη πλάτη της , θεωρεί καθήκον της να αποχαιρετήσει το γιό της, με όποιο τρόπο, κι ας ξεπεράσει τα όρια της, τις αντοχές της, γνωρίζει όμως ότι οι ευχές στην Παναγία θα συνοδεύουν το καράβι και το πλήρωμα του, επομένως ήταν υποχρέωση της να πάει. Είναι η ίδια υποχρέωση που αισθάνεται και η σημερινή μάνα για τις αντιξοότητες των παιδιών της.

- Κυρίαρχος σε όλα ο ρόλος της μάνας που θυσιάζεται, που ξενυχτάει , που υπηρετεί αδιαμαρτύρητα, και τα παιδιά αλλά και τα εγγόνια. Είναι ο ίδιος ρόλος σε μια κοινωνία που άλλαξε σε όλα, αλλά όχι σε αυτό .Και ο Παπαδιαμάντης το αφήνει να εννοηθεί στα περισσότερα των διηγημάτων του, τα οποία χρωματίζονται και γίνονται έτσι διαχρονικά. Η Αφροδώ με τα 8 κορίτσια και ένα αγόρι που πέθανε, η θεία η Μορισώ, η γνωστή αποσώστρα, που μαλάκωνε τον πόνο της με το κουτσομπολιό.

- Μανάδες που δούλευαν σκληρά και όχι μόνο στο σπίτι αλλά και στα χωράφια, στο φούρνο όπως η Σοφία με τις δυο θυγατέρες, η Σειραινώ η μαία, χήρα του Καντούσου, η γριά Καντούσaina, χήρα εκ νεότητας με δυο αγόρια. Ποιός μπορεί να ξεχάσει τη χαροκαμένη πτωχή γριά Λούκαινα που είχε χάσει και τα πέντε παιδιά της και η

ζωή της ήταν μόνο ένα πένθιμο βαθύ μοιρολόι το οποίο όμως έμελλε να έχει και συνέχεια με το πνιγμό της εγγόνας της , Ακριβούλας.

Στην “Τελευταία Βαπτιστική” η ηρωίδα, η θεία **Σοφούλα-Κωνσταντινιά**, είναι μια γυναίκα που έχει όλα τα χαρακτηριστικά της αρχοντιάς. “Σεβασμία οικοδέσποινα εβδομηκονταετής, με σύνεση, νοικοκυροσύνη και μεγάλη καρδιά. Τόσο μεγάλη όσο να χωράει κοντά στα παιδιά, τα εγγόνια και τα δισέγγονά της καί.....σαράντα βαφτιστικούς! **Σαραντού** ήταν το επίθετο που της αποδόθηκε από το “Σαραντανονού”. Ο ασυνήθιστα μεγάλος αριθμός των βαπτιστικών δεν οφειλόταν σε δική της επιπολαιότητα και άγνοια των ευθυνών της απέναντι σε τόσα πολλά πνευματικά τέκνα, αλλά στην καλοσύνη της και τις προλήψεις του βασανισμένου από την βρεφική θνησιμότητα λαού των ετών 184.... Αποδείχθηκε ότι είχε “καλό χέρι” και ότι όσα παιδιά αναδεχόταν ζούσαν. Έτσι όλοι άρχισαν να την “πολιορκούν”. Η καλοσυνάτη και ευσεβής γυναίκα “υπέφερε μετά χάριτος την αγγαρείαν ταύτην”, η οποία απαιτούσε από αυτήν κάποιες οικονομικές θυσίες και την υπέρβαση της γκρίνιας του κατά τα άλλα αγαθού συζύγου της.

Η **Μαχούλα**, η γυναίκα που πρωταγωνιστεί στο διήγημα «Η Φαρμακολύτριά» του Παπαδιαμάντη, έχει τέσσερις κόρες κι ένα γιο, τον οποίο έχει πλανέψει μια μεγαλύτερή του γυναίκα. Το γεγονός ότι ο γιος της, που είναι μόλις είκοσι χρονών, θέλει με κάθε τρόπο να παντρευτεί μια γυναίκα μεγαλύτερο από αυτόν, τη στιγμή μάλιστα που οι αδερφές του είναι ακόμη ανύπαντρες, η Μαχούλα δεν μπορεί να το δεχτεί ως κάτι το λογικό, γι’ αυτό και το αποδίδει στη χρήση μαγείας.

Ο απλός μύθος της **θείας Σκεύως**, που το μητρικό της φίλτρο την ωθεί να μπει Βαρδιάνος στα σπόρκα, φύλακας, δηλαδή, στα επιχόλερα πλοία, ο Παπαδιαμάντης κινεί έναν ασυνήθιστα μεγάλο κύκλο προσώπων και επεισοδίων και χωρίς να απομακρυνθεί από τον κεντρικό μύθο, αναπλάθει έναν κόσμο ολόκληρο με αδρά χρώματα, λιτή γραφικότητα και οραματική ενάργεια. Ιδιαίτερα τον συγκινούν οι πονεμένες γυναίκες, οι χτυπημένες από τη ζωή και τον θάνατο, οι οποίες όμως δεν παύουν να αγωνίζονται, να παλεύουν γι’ αυτούς που αγαπούν, να διεκδικούν το μερίδιό τους στη ζωή, έστω κι αν κάποτε φαίνονται σκληρές, ιδιόρρυθμες ίσως και γραφικές.

Μια τέτοια γυναίκα – ηρωίδα του διηγήματος – είναι η **θεία Μαριώ η Χρήσταινα – η Ντελησυφέρω**. Γυναίκα με αγωνιστικό, σχεδόν αντρικό, φρόνημα βλέπει τη ζωή σαν έναν πόλεμο, τον οποίο πρέπει να κερδίσει πάση θυσία. Πολεμάει μέσα και έξω από το σπίτι της, άνδρας και γυναίκα μαζί, μάνα και πατέρα, πάππος και μάμμη, αφού οι τραγικές συγκυρίες της ζωής της την άφησαν πρώτα χήρα να μεγαλώνει τα ορφανά παιδιά της και αργότερα χαροκαμένη μάνα να μεγαλώσει μέσα σε αντίξοες συνθήκες τα ορφανά εγγόνια της. Πόλεμος να επιβληθεί μέσα στο σπίτι της, πόλεμος για να βρει το δίκιο της στη γειτονιά, στην αγορά, στα δημόσια γραφεία. Πόλεμος ακόμα και στην Εκκλησία... για το στασίδι της, τη θέση της, “τήν αράδα της”. Καμιά άλλη δεν επιτρέπεται να το καταλάβει. Είναι σχεδόν ιδιοκτησία της, την οποία με κάθε τρόπο πρέπει να διαφυλάξει. Εξ ου και το παρεγκώμι “Ντελησυφέρω”, που της κόλλησαν οι άλλες γυναίκες. Ποιά τολμούσε να τα βάλει μαζί της, γνωρίζοντας μάλιστα ότι είναι ικανή να δείρη ακόμη και άνδρες. (7)

Οι γυναίκες του Παπαδιαμάντη ελάχιστα μαρτυρείται ότι φεύγουν από το νησί. Η θάλασσα φαίνεται ότι έχει θέληση και αποτελεί δρόμο διαφυγής μόνο για τους άνδρες. Οι γυναίκες την βλέπουν ανταγωνιστικά, γιατί τους κλέβει τους άνδρες. Την ονομάζουν άστατη ερωμένη, μάνα, μητριά, πεθερά, ή νύφη. (Κοκκώνα Θάλασσα, Α, 213-4).

Μάλιστα μετά από την αποδημία των ανδρών, φαίνεται σαν οι γυναίκες να κυριαρχούν στο νησί. Το γεγονός ότι οι άνδρες λείπουν ολόκληρες από το νησί το οποίο όπως και τα περισσότερα χαρακτηρίζεται από λειψανδρία ή και παντελή ανανδρία μερικές φορές, δίνει στις γυναίκες μια αυτονομία, διότι ουσιαστικά αυτές είναι που φέρνουν βόλτα το σπιτικό, τα υποστατικά, τα παιδιά, ταζώα.

Με το μισεμό των ανδρών, οι γυναίκες μένουν με ένα τρόπο που ουσιαστικά αναπληρώνει την έλλειψή τους. Επωμίζονται όλα τα βάρη, αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και απολαμβάνουν κάποιο βαθμό ελευθερίας. Έτσι, ενώ οι γυναίκες είναι καταπιεσμένες λόγω των κοινωνικών αντιλήψεων της εποχής, εν τούτοις δεν παρουσιάζουν τη μιζέρια των καμπίσιων κοινωνιών, όπως αυτή περιγράφεται στα διηγήματα π.χ. του Καρκαβίτσα, τις οποίες περιφρονούσαν και οι ίδιοι οι Σκιαθίτες. (Β, 21) Σύμφωνα με μαρτυρία του Τ. Άγρα, ο οποίος επικαλείται και τη γνώμη του Βλαχογιάννη, η θέση της γυναίκας στα νησιά του Αιγαίου ήταν παράξενη, καθώς εκεί βασιλεύεε ένα είδος πολιτεύμα κοινωνικο-γυναικοκρατικό (Άγρας, 161, κειμ. και σημ.).(1)

Η παρουσία των γυναικών στο νησί είναι σύμβολο σταθερότητας, ακινησίας και σιγουριάς, σε τέτοιο σημείο δε αποτελεί την παράμετρο της σταθερότητας, ώστε σε κάποια διηγήματα αυτό το ρίζωμα των γυναικών στο νησί παίρνει τη βαρύτητα συμβόλου.

Στο διήγημα Υπό την βασιλικήν Δρυν , το δέντρο στο όνειρο του συγγραφέα μετατρέπεται σε γυναίκα και η έντονη παρουσία του στο όνειρο του συγγραφέα τον οδηγεί στο να διατυπώσει την άποψη ότι τα δέντρα που βλέπουμε είναι γυναίκες. Στο Αγνάντεμα, ο βράχος ονομάζεται Φλανδρώ και είναι η γυναίκα που μαρμάρωσε περιμένοντας τον άνδρα της να γυρίσει από τα ξένα. Γυναίκα ήταν και ένας άλλος βράχος, η Μαυρομαντηλού, που μαρμάρωσε περιμένοντας. Η **Λουλούδω** περιμένοντας έγινε ένα άνθος πάνω στα κύματα Στο Άνθος του Γιαλού. Αυτές είναι κάποιες μόνο ενδεικτικές περιπτώσεις, που ποιητικά και συμβολικά συνθέτουν μια εικόνα, που σίγουρα αντικατοπτρίζει μια ιστορική πραγματικότητα.

Τόσο πολύ η γυναικεία παρουσία είναι δεμένη με το χώρο, με την εστία, ώστε ακόμη και μικρότερης κλίμακας μετακινήσεις της είναι σπάνιες: Έτσι ακόμη και κατά το γάμο ο γαμπρός είναι

αυτός που μετακινείται στο σπίτι της νύφης αφού κατά κανόνα το σπίτι ήταν υποχρέωση, προίκα δηλαδή, της νύφης.

Όσο δύσκολη και αν είναι η κατάσταση που διαμορφώνεται με τον ξενитеμό των ανδρών όσο κι αν ερημώνουν τα σπίτια, τα χωριά, οι αγκαλιές και τα κρεβάτια των γυναικών, όμως είναι κάτι που θεωρείται αποδεκτό, σχεδόν φυσικό, αντιμετώπισιμο. Αντίθετα, στις ελάχιστες περιπτώσεις όπου έχουμε μετακίνηση γυναίκας, διακρίνουμε σε όλο το κλίμα του διηγήματος μια απαξίωση. Κι ακόμη να πλανάται κάποια απροσδιόριστη απειλή. Ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσεται η δράση σε αυτά τα διηγήματα, ή και ο τρόπος με τον οποίο εκφράζονται οι τύχες, ιδιαίτερα των ηρωίδων, από την αλληλουχία των γεγονότων μαρτυρεί μια διασάλευση της καθεστηκυίας τάξης με τραγικές συνέπειες για τη ζωή των προσώπων.

Ο κόσμος αυτός είναι οικείος και κοντινός στον συγγραφέα και, παρά την πολυπλοκότητα, τις αντιφάσεις του ή τη σύγχυση που του προκαλεί, τον κάνει να αισθάνεται ασφαλής και πρόθυμα συνδιαλέγεται μαζί του. Η απόδοση αυτού του κόσμου στα γραπτά του αποτελεί αναμενόμενη κατάληξη, καθώς έχει ουσιαστικά στρέψει την πλάτη στον κόσμο των ανδρών, ιδιαίτερα των ανδρών της πόλης, των οποίων πολλές ενασχολήσεις και αντιλήψεις αποδοκιμάζει ως επικίνδυνες. Ασχολείται μαζί τους κυρίως για να τις χλευάσει.

Να πού βρίσκεται η αληθινή μαγεία του Παπαδιαμάντη. Δε ζητά να τεντώσει τα νεύρα μας, να σείσει πύργους και να επικαλεστεί τέρατα. Οι νύχτες του, ελαφρές σαν το γιασεμί, ακόμη κι όταν περιέχουν τρικυμίες, πέφτουν επάνω στην ψυχή μας σαν μεγάλες πεταλούδες που αλλάζουν ολόενα θέση, αφήνοντας μια στιγμή να δούμε στα διάκενα τη χρυσή παραλία όπου θα μπορούσαμε να 'χαμε περπατήσει χωρίς βάρος, χωρίς αμαρτία. Είναι εκεί που βρίσκεται το μεγάλο μυστικό, αυτό το "θα μπορούσαμε" είναι ο οίακας που δε γίνεται να γυρίσει, μόνο μας αφήνει με το χέρι μετέωρο ανάμεσα πίκρα και γοητεία, προσδοκώμενο και άφταστο. (Ελύτης) "Σα να 'χανε ποτέ τελειωμό τα πάθια και οι καημοί του κόσμου"...

Αλεξανδριανέ μ' αέρα

..... Και οι ναύται απεχαιρέτιζον τες γυναίκες κρίζοντας "καλή νύχτα!". Και αι γυναίκες απήντων μακρόθεν "Καλή νύχτα! Καλή νύχτα σας! Καλό πράτιγο!". Και η κάθε μία εις τον άνδρα της έλεγε: "Καλή νύχτα καλέ μου! νοικοκύρη μου! σταυρατέ μου!". Και εις τον υιόν της η κάθε μία έλεγε: "Καλή νύχτα, καναρίνι μου! πουλί μου! ξεπεταρούδι μου!". Και πολλάκις επρόσθετον παρονομασίαν τινά, κατά το όνομα εκάστου. Αν ο εκτελών την κάθαρσιν ωνομάζετο Γιαλής, ως ο σύζυγος της θείας-Σκευώς, τότε το θωπευτικόν όνομα ήτο "Γιαλείνέ μου" [...] Αν εκαλείτο Αλέξανδρος, η προσηγορία ήτο "Αλεξανδριανέ μ' αέρα".

Βαρδιανός στη Σπύρκα .

Ο Παπαδιαμάντης και ο κατά Βακαλόπουλο "ιερός μελωδός της πραγματικότητας", ο δημιουργός αυτών των τόσο δικών μας Ρωμιών που με ενορχηστρωμένη μαεστρία σκιαγραφεί και τοποθετεί στη χώρα του , τη Σκιάθο, με βεβαιότητα μας οδηγεί στον υπήνεμο λιμένα της συναισθηματικής μας πλήρωσης, με την υπενθύμιση πως η γαλήνη φωλιάζει δίπλα στην απλότητα.

Βιβλιογραφία

1. (Αγγελική Ταλιγκάρου-Η Ελληνική Μετανάστευση του τέλους του 19ου αι. μέσα από την Ελληνική Λογοτεχνία. Μια μελέτη περίπτωσης").
2. Η Αυγούστα της "ρομαντικής" Παπαδιαμαντικής δημιουργίας.-Μ.Γκασούκα.
3. Διδάσκοντας Παπαδιαμάντη. Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
4. Από τη Μετανάστιδα στη Φόνισσα, και από τη Φόνισσα στη Γυναίκα πλέουσα ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ.
5. Κ. Βάρναλης, Αισθητικά, κριτικά, σολωμικά, εκδ. Κέδρος.
6. Εκκλησιαστική παρέμβαση- Μαρία Κουτούση -Σύψα
7. Ασλανίδης Ε.Γ.,«Το μητρικό στοιχείο στη Φόνισσα του Παπαδιαμάντη», στο: Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη (επιμ.), *Εισαγωγή στην Πεζογραφία του Παπαδιαμάντη*, ΠΕΚ, Ηράκλειο 2005
8. Beaton R., *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Λογοτεχνία*, μτφρ. Ε. Ζούγρου και Μ. Σπανάκη, Νεφέλη, Αθήνα 1996
9. Ο κόσμος του Παπαδιαμάντη. Αριστείδης Δάγλας

Γενικού ενδιαφέροντος

Περπατώ - περπατώ εις το δάσος όταν ο λύκος είναι εδώ.....

Παρ, 18/02/2011 - 18:34 — [Χονδροματίδης Γ.](#)

Ασφάλεια στο διαδίκτυο

Το Διαδίκτυο (Internet) προσφέρει στα παιδιά και τους νέους απίθανες ευκαιρίες να ανακαλύπτουν, να συνδέονται και να δημιουργούν ηλεκτρονικά. Ωστόσο, η χρήση του ενέχει και κινδύνους. Είναι ένα ανοιχτό παράθυρο σε έναν κόσμο που συμμετέχουν και οι ενήλικοι, περιέχει υλικό ακατάλληλο για τα παιδιά και πολλές φορές η περιήγηση σ' αυτό είναι επικίνδυνη.

Το διαδίκτυο μπορούμε να το παρομοιάσουμε με ένα δάσος στο οποίο ζουν δυο ζώακια. Το

αθώο και ο πονηρός . Το πιο επικίνδυνο είδος λύκου είναι ο . Ο πονηρός λύκος δηλαδή, αυτός που θέλει να τον νομίζουν για αρνί και έτσι να μπορεί να κυκλοφορεί ανενόχλητος και να διαλέγει πότε και τι θα δαγκώσει ή θα φάει!!

Το κείμενο που ακολουθεί, έχει σαν στόχο την ενημέρωσή σας έτσι ώστε να είστε σε θέση όχι

μόνο να "βλέπετε" τους λύκους (και επομένως να τους αποφεύγετε), αλλά να γίνετε , έτσι ώστε να μην σας "βλέπει" (γιατί ο λύκος όταν πεινάει ψάχνει για αρνί και όχι για λύκο) κανένας λύκος!! Προκειμένου λοιπόν να είσαστε ασφαλείς στην διαδικτυακή σας πλοήγησή κάποιες ενέργειες ΠΡΕΠΕΙ να τις κάνετε και κάποιες άλλες να ΜΗΝ τις κάνετε.

Τα ΠΡΕΠΕΙ που αφορούν στην προστασία του υπολογιστή σας

- να διατηρείτε το λειτουργικό σύστημα ενημερωμένο (π.χ. Windows update)
- να χρησιμοποιείτε πρόγραμμα προστασίας από τους ιούς (antivirus) φροντίζοντας για τη συχνή (καθημερινή) αναβάθμιση του (update)
- να χρησιμοποιείτε τείχος προστασίας (firewall)
- να δημιουργείτε αντίγραφα ασφαλείας (backup) των σημαντικών αρχείων που είναι αποθηκευμένα στον υπολογιστή σας
- να προσέχετε όταν κάνετε λήψη περιεχομένου (download)
- να κρατάτε τον κωδικό πρόσβασής σας μυστικό συνεχώς (σε δυο αντίγραφα αποθηκευμένα σε διαφορετικά μέρη)
- τα μόνα άτομα που θα πρέπει να γνωρίζουν τον κωδικό είναι οι γονείς σας

- να αλλάζετε τακτικά τον κωδικό πρόσβασής σας (να μην χρησιμοποιείτε "εύκολους" κωδικούς όπως ημερομηνία γέννησης κ.τ.λ.)

που αφορούν στην προστασία του εαυτού σας στο Διαδίκτυο

- να προσπαθείτε, κατά το δυνατό, να παραμένετε ανώνυμοι (ΠΟΤΕ δεν δίνουμε προσωπικές πληροφορίες, αριθμούς τηλεφώνων ή πιστωτικών καρτών, φωτογραφίες, κ.λπ.)
- να είστε επιφυλακτικοί όταν δίνετε προσωπικές σας πληροφορίες (σε σπάνιες περιπτώσεις και ΜΟΝΟ με τη σύμφωνη γνώμη του γονέα ή του κηδεμόνα)
- να χρησιμοποιείτε πάντα ψευδώνυμο και όχι το αληθινό σας ονοματεπώνυμο
- να αναζητάτε (σε τακτά χρονικά διαστήματα) ποιες πληροφορίες κυκλοφορούν στο Διαδίκτυο για σας
- να σκέφτεστε πάντοτε με ποιον μιλάτε (chat)
- να θυμάστε ότι δεν είναι όλα αξιόπιστα και δεν είναι όλοι ειλικρινείς στο Διαδίκτυο
- να αναπτύσσετε κριτική διάθεση σε ό,τι διαβάζετε στο Διαδίκτυο. και μην εμπιστεύεστε αμέσως ό,τι «βρίσκετε» στο Internet.
- να μιλάτε στους γονείς ή στους κηδεμόνες σας για οποιαδήποτε αρνητική εμπειρία που τυχόν έχετε στο Διαδίκτυο
- να μιλάτε στους γονείς ή στους κηδεμόνες σας για τα όσα βλέπετε και ζείτε όταν «σερφάρετε» στο Internet
- να μην "δανείζετε" τις προσωπικές συσκευές σας (κινητό τηλέφωνο κ.τ.λ.) σε κανέναν (ακόμη και σε "κολλητούς") ούτε για μικρό χρονικό διάστημα
- να τηρείτε το νόμο, ακόμα και στο Διαδίκτυο
- να θυμάστε να σκέφτεστε και τους άλλους όπως και τον εαυτό σας όταν είστε στο Διαδίκτυο

Και τα ΜΗΝ

- χρησιμοποιείτε τα πραγματικά σας στοιχεία
- δημοσιεύετε ή αναρτάτε πληροφορίες, φωτογραφίες, βίντεο «προσωπικών» στιγμών (που αφορούν εσάς ή άλλους)
- αποθηκεύετε τις προσωπικές σας πληροφορίες ή τους κωδικούς πρόσβασης στο πρόγραμμα περιήγησης Διαδικτύου
- ανοίγετε επισυναπτόμενα αρχεία από e-mail που προέρχονται από άγνωστο αποστολέα (ιδιαίτερα επικίνδυνα είναι τα αρχεία με κατάληξη .exe ή .vbs)
- επιχειρείτε συναλλαγές μέσω του Διαδικτύου για την αγορά προϊόντων
- δίνετε στοιχεία που αφορούν πιστωτικές κάρτες

Γραμμή βοήθειας: 801 11 800 15 (τηλέφωνο χωρίς χρέωση) e-mail: help@saferinternet.gr

Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (Ελληνική Αστυνομία)

Επικοινωνία: Για Αθήνα: Τμήμα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, Λ. Αλεξάνδρας 173 Τ.Κ. 115 22 Αθήνα, Fax: 210 6476462, Τηλ. : 210-6476464, 210-6476000, e-mail: ccu@cybercrimeunit.gov.gr

Επικοινωνία :Για Θεσσαλονίκη: Τμήμα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, Μοναστηρίου 326 Τ.Κ. 541 21 Θεσσαλονίκη, Fax: 2310- 559929, Τηλ.: 2310-388370-5, 2310-388000, e-mail: info@cybercrime.gr

Τελειώνοντας σας προτρέπω να αφιερώσετε λίγο από τον χρόνο σας για να σερφάρετε στις παρακάτω διευθύνσεις (URLs) στο Διαδίκτυο.

www.saferinternet.gr	Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου
http://internet-safety.sch.gr/	Ενημερωτικός Κόμβος Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου
www.dpa.gr	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού

	Χαρακτήρα
http://14gym-laris.lar.sch.gr	Ιστοσελίδα του 14 ^{ου} Γυμνασίου Λάρισας (βλ. "το βήμα του δασκάλου")
http://14press.gr	Ηλεκτρονικό Περιοδικό του 14 ^{ου} Γυμνασίου Λάρισας
http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=1763&Itemid=378	Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (Ελληνική Αστυνομία)

Να θυμάστε πάντα:

- @ Συμπεριφερθείτε στο διαδίκτυο όπως θα συμπεριφερόσασταν και εκτός αυτού.
- @ Εάν γνωρίζετε πώς να προστατευθείτε, τότε μπορείτε να «σερφάρετε» στο δίκτυο άφοβα και να απολαμβάνετε τον τεράστιο πλούτο των πληροφοριών του, ακίνδυνα (;).
- @ να μην εφησυχάζετε ποτέ και πάντα να προσέχετε γιατί υπάρχουν και φορές (σπάνια) που λύκος τρώει λύκο...

Ζακλίν Ντε Ρομιγύ: Μια Γαλλίδα με Ελληνική ψυχή

Πέμ, 10/02/2011 - 22:56 — Αργυρούλη Ε.

«Δεν θα κουραστούμε ποτέ να εγκωμιάζουμε τις αρετές του αρχαίου ελληνικού πνεύματος και την επίδραση που άσκησε στον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Όμως η μαγεία που αποπνέουν τα ελληνικά κείμενα, έστω και μέσα από τις όσο το δυνατόν πιστότερες μεταφράσεις τους, αιχμαλωτίζει σε τέτοιο βαθμό τον αναγνώστη, που σπάνια γίνεται λόγος για το χρέος το οποίο οφείλει η ελληνική λογοτεχνία στην ίδια την ελληνική γλώσσα, έτσι όπως αυτή διαμορφώθηκε στην πορεία του χρόνου προσφέροντας στους ποιητές και στους πεζογράφους της ένα अपαραμάλλο εργαλείο, που τόσο πολύ ζήλησαν οι Ρωμαίοι».

Διαβάζοντας κανείς αυτές τις φράσεις θα ήταν σίγουρος πως πρόκειται για σκέψεις ενός φλογερού Έλληνα. Και όμως, αυτά τα έγραψε μια γαλλίδα η οποία, βέβαια, είχε βαθειά μέσα στην ψυχή της την Ελλάδα: η Ζακλίν ντε Ρομιγύ στο έργο της «Μαθήματα Ελληνικών».

Και συνεχίζει «Με τις εξαιρετες ιδιότητες της ελληνικής γλώσσας θα ασχοληθεί τούτο το βιβλίο, όχι για να διδάξει τις μορφές ή τους κανόνες της, αλλά για να περιγράψει τις ομορφιές της. Σκοπός μας είναι να αναδείξουμε μέσα από μια σειρά παραδειγμάτων τις λεπταίσθητες εκφραστικές αποχρώσεις που παρήγαγε η ελληνική γλώσσα με τους τόσο ιδιαίτερους μηχανισμούς της, και να επιχειρήσουμε υπό αυτή τη σκοπιά να ερμηνεύσουμε τόσο την εκπληκτική επίδραση και διάδοση της γλώσσας αυτής σε έναν ευρύτατο γεωγραφικό τομέα, όσο και τον τρόπο με τον οποίο άφησε τη σφραγίδα της στις περισσότερες γλώσσες της Ευρώπης, με πρώτη τα λατινικά, στο πέρασμα των αιώνων».

Η Ακαδημαϊκός και διάσημη ελληνίστρια σ' αυτό το συγκινητικό βιβλίο προσπαθεί να μεταφέρει στον αναγνώστη της τις ομορφιές της ελληνικής γλώσσας. Η ίδια υποστηρίζει πως η δομή και οι εκφραστικές δυνατότητες των αρχαίων ελληνικών επέτρεψαν την μεγάλη έκρηξη της σκέψης που έγινε στην Ελλάδα και επηρεάζει ακόμη και σήμερα τον πολιτισμό μας. Πάντα ακριβόλογη καταφέρνει να αναδείξει, ακόμη και μέσα από τα γραμματικά φαινόμενα τους μηχανισμούς μιας διάνοιας η οποία υπήρξε μοναδική.

Τι να πρωτοπεί κανείς γι αυτή τη γυναίκα; Γεννήθηκε στη Σαρτρ της Γαλλίας το 1913. Μεγάλωσε από τη μυθιστοριογράφο μητέρα της Ζαν Μαλβουαζέν και από πολύ νωρίς η Ρομιγύ σάρωσε τις πρωτιές κι έγινε έτσι σύμβολο της γυναικείας χειραφέτησης: υπήρξε η πρώτη γυναίκα που έγινε δεκτή στην Ecole Normale (1933), η πρώτη γυναίκα καθηγήτρια στο College de France (1973) στην έδρα «Η Ελλάδα και η διαμόρφωση της ηθικής και πολιτικής σκέψης», η πρώτη γυναίκα στην Ακαδημία «Αρχαίων Επιγραφών και Γραμμάτων» (1975) και η δεύτερη γυναίκα στη Γαλλική Ακαδημία μετά τη Μαργκερίτ Γιουρσενάρ.

Ήταν πάντα προσανατολισμένη στο ευρύ κοινό, επιδιώκοντας να περάσει το μήνυμά της όσον αφορά την ανθρωπιστική παιδεία και αντίληψη σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους. Αυτόν το διάλογο υπηρέτησε με τα πολυάριθμα έργα της μέχρι τέλους, όταν τυφλή πια έγραφε μέσω της γραμματέως της, βλέποντας ωστόσο πολύ καθαρά με τα μάτια της ψυχής της.

Η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Σορβόνης (Παρίσι) Ζακλίν Ντε Ρομιγύ αγάπησε όσο λίγοι την Ελλάδα, την Ελληνική Γλώσσα (αρχαία και νέα) και τον Ελληνικό Πολιτισμό. Η μεγάλη ελληνίστρια θεωρούσε τον Θουκυδίδη έναν από τους άντρες της ζωής της, έκανε παρέα με τον Περικλή και σε όλη τη ζωή της υπερασπίστηκε με πάθος την κλασική παιδεία και τον ανθρωπισμό.

Επειδή δεν είναι σε όλους γνωστή, επιβάλλεται να αναφερθούν μερικά πράγματα γύρω από την προσφορά της σε όλα αυτά: Το όνομά της άρχισε να γίνεται γνωστό ευρύτερα στην Ελλάδα το καλοκαίρι του 1995. Λίγο αργά βέβαια. Ήταν τότε που το «Ίδρυμα Ωνάση» απένειμε βραβεία σε μεγάλες προσωπικότητες του Ευρωπαϊκού Πνεύματος και όχι μόνον. Ανάμεσα στους άλλους ήταν και η μεγάλη Ελληνίστρια Ακαδημαϊκός και καθηγήτρια της Σορβόνης Ζακλίν Ντε Ρομιγύ που βραβεύτηκε. Έγραψε 28 βιβλία, που αναφέρονται στην αρχαία Ελλάδα. Τότε έλαβε και την ελληνική υπηκοότητα ενώ το 2000 έγινε πρέσβειρα του Ελληνισμού.

Συγκινημένη η Ζακλίν Ντε Ρομιγύ στην αρχή της ομιλίας της είπε: «Όλη μου τη ζωή αντλούσα ευτυχία στην αδιάκοπη επαφή με τα έργα της αρχαίας Ελλάδας». Αυτά τα έλεγε μιλώντας στα Ελληνικά. Και συνέχισε: «Και αισθάνομαι γι' αυτό ένα μεγάλο χρέος απέναντι στη χώρα σας. Και να που σήμερα η Ελλάδα μου χαρίζει επιπλέον το πιο μεγαλοπρεπές και το πιο ένδοξο δώρο».

Στην ομιλία της, ανάμεσα στα άλλα, είπε: «Ο ελληνικός πολιτισμός έχει κάτι το εξαιρετικό: τη δύναμη της επικοινωνίας! Αυτή είναι η πραγματικά εξαιρετική, η μοναδική συμβολή της Ελλάδος στους άλλους πολιτισμούς που έμαθαν από τον ελληνικό πολιτισμό τον τρόπο να εξηγούν και να συγκρίνουν, δηλαδή να επικοινωνούν μεταξύ τους! Δεν είναι τυχαίο επίσης το γεγονός ότι η ελληνική γλώσσα είχε αυτήν την τεράστια διάδοση σε όλον τον κόσμο. Αυτό οφείλεται στο ότι η ελληνική γλώσσα είναι ένα εργαλείο με το οποίο εύκολα μπορεί κανείς να εξοικειωθεί και να ανοίξει τη σκέψη του.

Σας το λέω χωρίς επιφύλαξη: Όλος ο κόσμος θα πρέπει να μάθει ελληνικά, γιατί η ελληνική γλώσσα μας βοηθάει πρώτα απ' όλα να καταλάβουμε τη δική μας γλώσσα. Έχει μια τέτοια λιτότητα η ελληνική γλώσσα που μπορεί να πει κανείς ότι χρησιμοποιήθηκε για μεγάλες ανακαλύψεις! Παίρνω πολλές επιστολές κάθε μέρα και από νέους και από ηλικιωμένους ανθρώπους που εξυμνούν την ελληνική γλώσσα εξηγώντας μου πώς μπορεί να επιτύχει κανείς στη ζωή του και στο επάγγελμά του χρησιμοποιώντας τα ...ελληνικά».

Όταν ήταν μαθήτρια Γυμνασίου, η μητέρα της (μια μορφωμένη γυναίκα), της έδωσε να διαβάσει Θουκυδίδη. «Ήταν η πρώτη αρχαία ελληνική αγάπη μου, αλλά αργότερα αγάπησα πιο πολύ τον Όμηρο», είπε.

Η Ρομιγύ αναδεικνύει σταθερά τη σημασία του αρχαιοελληνικού πολιτισμού και της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και τη θεμελιακή τους θέση στον ευρωπαϊκό πολιτισμό και την ευρωπαϊκή παιδεία: «Η λέξη «Ευρώπη» είναι ελληνική. Χρησιμοποιήθηκε από τον 4ο αιώνα π.Χ. για να προσδιορίσει την Ελλάδα σε αντίθεση προς τα ασιατικά βασίλεια», λέει στις «Συναντήσεις με την

Αρχαία Ελλάδα» (Αστυ, 1997). Όσο για τους αρχαίους Έλληνες, «έδωσαν συγκεκριμένη μορφή στις ευρωπαϊκές αξίες, τις διεκδίκησαν και τις προσδιόρισαν για τους μελλοντικούς αιώνες», προβάλλοντας την «πολιτική ελευθερία του υπεύθυνου πολίτη» έναντι του άβουλου υπηκόου.

Καθημερινά η Ζακλίν Ντε Ρομιγύ εκδήλωνε τον έρωτά της και το θαυμασμό της για την ελληνική γλώσσα και τον ελληνικό πολιτισμό. Θα αναφέρω μερικές περιπτώσεις: «Μια σύγχρονη Ελλάδα, που θα έχανε την επαφή με τους αρχαίους συγγραφείς, θα έχανε επίσης την επαφή με τους σύγχρονους ποιητές της, που είχαν και αυτοί γαλουχηθεί με τις ίδιες αξίες, με τον Καβάφη, με τον Σεφέρη»!

«Θα αγνοούσε αυτό που συνεχίζει να αποτελεί την δόξα της προς τα έξω και πρέπει να μείνει το καύχημά της: το ότι άνοιξε τον δρόμο στον δυτικό πολιτισμό. Πώς μπορεί να φαντασθεί κανείς ότι οι σημερινοί πολίτες της Ελλάδας μπορεί να αγνοούν την κληρονομιά που αυτή τους κληροδότησε και που μελετάται σήμερα στη Φινλανδία, στην Ιαπωνία, στην Βραζιλία; Ένας γνωστός μου νεαρός Κινέζος μεταφράζει στην γλώσσα του τον Θουκυδίδη: Πώς να δεχθώ ότι ένας Έλληνας δεν έχει τη δυνατότητα να τον διαβάζει με ευχέρεια»;

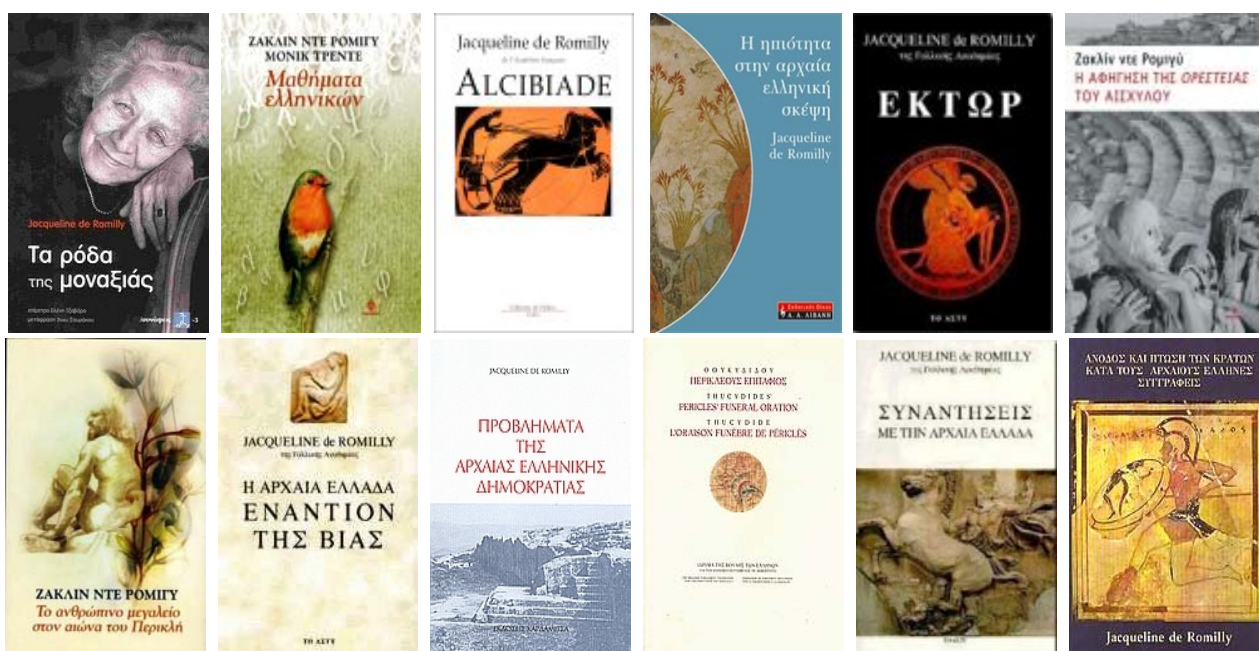
Σε άλλη περίπτωση είπε: «Οι επιστήμονες ανατρέχουν στο αστείρευτο ελληνικό «γλωσσικόν ύδωρ» για να ονομάσουν τις σύγχρονες ανακαλύψεις και εφευρέσεις (από την αθανασία ως τον μεταβολισμό), χωρίς να αναφέρουμε τους πυραύλους ή τους μεγάλους επιστημονικούς στόχους που ονομάζονται «Αριάδνη» ή «Ερμής». Ο Μίτος της Αριάδνης, όπως και τόσα άλλα είναι αναμνήσεις ελληνικές. Το ίδιο και οι Ολυμπιακοί αγώνες και ο Μαραθώνιος δρόμος. Η Ευρώπη που σφυρηλατούμε έχει Ελληνικό όνομα. Η Αρχαία Ελλάδα μας προσφέρει μία γλώσσα για την οποία θα πω ακόμη μία φορά ότι είναι ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ».

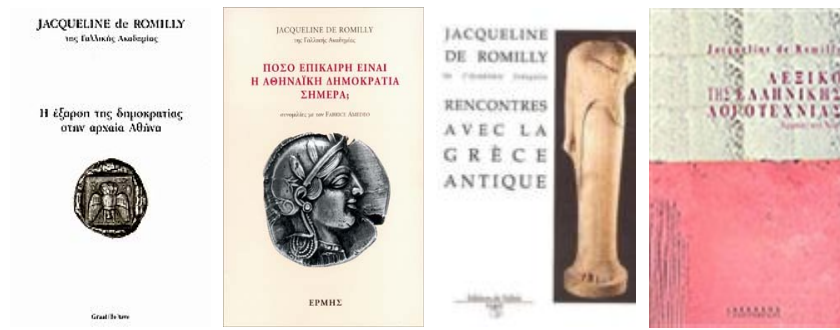
Η Ζακλίν Ντε Ρομιγύ μελετούσε όλη της τη ζωή τους Έλληνες κλασικούς, αλλά αγαπούσε και την Ελλάδα του σήμερα, θεωρώντας ότι αποτελεί συνέχεια του χθες. Σε μία συνέντευξή της είχε πει: «Έχω αναλώσει τον περισσότερο χρόνο της ζωής μου με τον Περικλή και τον Αισχύλο παρά με τους σύγχρονους». Σε δηλώσεις της, πριν από λίγα χρόνια, εξέφρασε τη λύπη της που δεν μπορούσε πια να επισκεφθεί την Ελλάδα, γιατί είχε χάσει το φως της, είχε σχεδόν τυφλωθεί.

Από το Σάββατο 18 Δεκεμβρίου 2010 η μεγάλη Ελληνίστρια και Ακαδημαϊκός Ζακλίν Ντε Ρομιγύ βρίσκεται στη γειτονιά των Αγγέλων. Έφυγε πλήρης ημερών στα 97 της χρόνια...

Γράφω όλα αυτά ως ελάχιστο φόρο τιμής στο τεράστιο έργο που άφησε πίσω της.

Επιλογές από την εργογραφία της

...και οι μαθητές γράφουν

Όμορφες μέρες της σχολικής μας ζωής

Παρ, 04/02/2011 - 21:14

Ποιες νομίζετε πως είναι οι πιο όμορφες στιγμές, αυτές που μένουν χαραγμένες στη μνήμη των μαθητών μας, όταν πλέον αποφοιτήσουν και εγκαταλείψουν τα σχολικά θρανία;

Την απάντηση θεωρώ πως τη γνωρίζουμε όλοι. Οι εκδρομές! Τα σχολικά party! Οι σκανταλιές, που σκαρώνουν κυρίως στο δημοτικό αλλά και στο γυμνάσιο προς τους δασκάλους τους ή άλλους συμμαθητές τους.

Ναι! Στην πλειοψηφία των μαθητών μας, με το ανάλογο θέμα έκθεσης, τέτοιες στιγμές αναπτύχθηκαν.

Υπάρχουν όμως και μαθητές, πολύ λιγότεροι βέβαια, που έχουν να περιγράψουν και κάτι άλλο.

Ευχάριστη έκπληξη μου προκάλεσε, συγκίνηση, εύλογα μεγαλύτερο προβληματισμό για τις παιδαγωγικές μας ευθύνες η έκθεση της μαθήτριας Ερίντας.

Μόλις πέρυσι ήρθε απ' την Αλβανία.

Το γραπτό της, με αρκετά ακόμα ορθογραφικά λάθη, μου έφερε στο νου το στίχο: "η δική μου η πατρίδα έχει μοιραστεί στα δυο". Με διαφορετική βέβαια έννοια. Αυτή της ψυχής της Ερίντας:

"Για μένα η πιο ευτυχισμένη μέρα ήταν όταν ήμουν στη χώρα μου, την Αλβανία. Στην 7η τάξη. Βγήκα η πρώτη σε όλη την τάξη και σε ολόκληρο το δημοτικό. Ο διευθυντής με φίλησε μπροστά σε όλους και μου είπαν τα πιο ωραία πράγματα που μου έχουν πει ποτέ στη ζωή μου..."

Αλλά δεν μπορώ να ξεχάσω και την πιο όμορφη μέρα μου εδώ στην Ελλάδα. Και αυτή ήταν πέρυσι, όταν ήρθα για πρώτη φορά εδώ στο σχολείο μας. Ένιωσα καταπληκτικά. Μαθητές και καθηγητές μου φέρθηκαν πολύ καλά. Εντελώς αντίθετα απ' ό τι είχα φανταστεί. Ήμουν μόνη και ξένη και νόμιζα ότι όλοι είναι ρατσιστές. Ντρεπόμουν. Δεν ήθελα να έρθω στο σχολείο και είχα άλλη γνώμη για την Ελλάδα...

Τώρα έρχομαι στο σχολείο με ευχαρίστηση, έχω Ελληνίδες φίλες. Νιώθω υπέροχα!"

Και εμείς Ερίντα νιώθουμε υπέροχα.

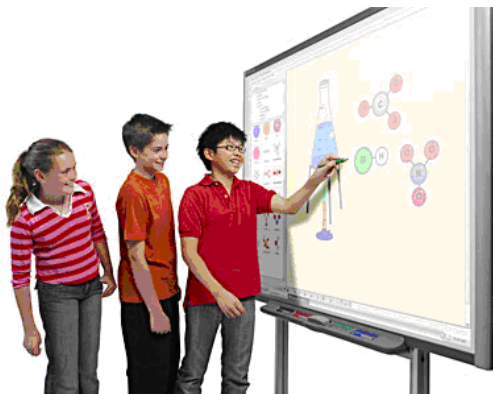
Είσαι ήδη προσαρμοσμένη στην Ελληνική πραγματικότητα. Ενσωματώθηκες σχεδόν αυτόματα. Γνωρίζεις τα δικαιώματά σου αλλά και τις υποχρεώσεις σου.

Μάθαμε μέσα απ' το γραπτό σου πως έχεις δυο πατρίδες. Η μία είναι η Ελλάδα. Σ' αγαπάμε και σου έχουμε ανοιχτή την αγκαλιά μας..

Η φιλόλογός σου, Ευαγγελία

Πώς ονειρεύομαι το σχολείο του μέλλοντος

Πέμ, 17/02/2011 - 18:55 — [Αργυρούλη Ε.](#)

Είναι γεγονός ότι έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στο σχολείο τα τελευταία χρόνια, τόσο στα μαθήματα, όπως καινούρια βιβλία, όσο και στα μέσα διδασκαλίας, εργαστήρια, αίθουσες Η/Υ κ.α. Όμως απαιτούνται αρκετές ακόμα αλλαγές, για να καλύψουν τα όνειρα και τις επιθυμίες μας. Κατά την άποψή μας, οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να αφορούν το σχολικό χώρο, τα μαθήματα καθώς και τους τρόπους διδασκαλίας από τους εκπαιδευτικούς.

Θα ξεκινήσουμε από το σχολικό χώρο και συγκεκριμένα την αυλή, όπου περνούμε ένα σημαντικό μέρος της μαθητικής μας ζωής. Θα θέλαμε να υπάρχει μεγάλο προαύλιο, με πολύ πράσινο, δέντρα, λουλουδία, το οποίο θα μας υποδέχεται ευχάριστα το πρωί και θα μας ξεκουράζει και θα μας ηρεμεί κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων.

Επειδή όμως οι καιρικές συνθήκες συχνά είναι αντίξοες, βρέχει, χιονίζει ή έχει πολύ ήλιο και ζέστη, καλό θα ήταν να υπάρχουν χώροι κατάλληλοι, δηλαδή υπόστεγα ή κιόσκια, ώστε να προστατεύονται οι μαθητές από τα ποικίλα καιρικά φαινόμενα. Επιπλέον, μια και ο αθλητισμός είναι σημαντικό κομμάτι της ζωής μας και σχετίζεται και με τη σωστή σωματική διάπλασή μας, θα θέλαμε να υπάρχουν υπαίθριοι χώροι αθλητισμού π.χ. γήπεδο ποδοσφαίρου, μπάσκετ, βόλεϊ, αλλά και κλειστά γυμναστήρια κατάλληλα εξοπλισμένα με αποδυτήρια και χώρους υγιεινής.

Τα σχολικά κτίρια τα ονειρευόμαστε βαμμένα με ευχάριστα χρώματα, ευάερα, ευήλια, με ευρύχωρες αίθουσες, εξοπλισμένες με Η/Υ, διαδραστικούς πίνακες και βιβλιοθήκες. Στους διαδρόμους να υπάρχουν ντουλαπάκια για τη φύλαξη και την ασφάλεια των προσωπικών μας ειδών. Τέλος θα θέλαμε να υπάρχει μια βιβλιοθήκη εξοπλισμένη με πολλά βιβλία σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, ώστε να έχουμε έναν χώρο, για να ετοιμάζουμε τις σχολικές μας εργασίες, όσες απαιτούν αναζήτηση υλικού και γενικότερα, όταν έχουμε κάποιο κενό να περνούμε δημιουργικά το χρόνο μας...

Ας περάσουμε τώρα στο καυτό θέμα των μαθημάτων. Θα θέλαμε να είναι λιγότερα και με ουσιαστικό περιεχόμενο και να υπάρχει χρόνος για περισσότερες δραστηριότητες στις οποίες να εμπλέκονται οι μαθητές, γιατί έτσι πιστεύουμε ότι αφομοιώνεται καλύτερα η ύλη. Επίσης να υπάρχουν λιγότερα βιβλία και με περιεχόμενο το οποίο να γίνεται εύκολα κατανοητό. Τα βιβλία θα πρέπει να εναρμονίζονται με τις εξελίξεις των επιστημών, γεγονός που σημαίνει ότι πρέπει να ανανεώνονται πιο συχνά, συμπεριλαμβάνοντας κάθε φορά τις προόδους των επιστημών που στο μεταξύ έχουν πραγματοποιηθεί. Επιπλέον, θα μπορούσε τα βιβλία να ενσωματώνουν παρεμφερή μαθήματα ή καλύτερα, να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (τα οποία υπάρχουν βέβαια), να έχουν όμως εύκολη πρόσβαση σε αυτά οι μαθητές, για να μην κουβαλούμε πάρα πολλά βιβλία με άσχημες, όπως είναι γνωστό, επιπτώσεις στην σωματική μας υγεία.

Θα θέλαμε, ακόμα, να έχουμε διαθέσιμο σχολικό χρόνο, ώστε να κάνουμε τις εργασίες μας μέσα στο σχολείο με την επίβλεψη και τη βοήθεια των καθηγητών μας. Τέλος, εκτός από τα βασικά μαθήματα, καλό θα ήταν να υπάρχουν και ώρες αφιερωμένες σε πολιτιστικές δραστηριότητες, οι οποίες, ως γνωστό, συμβάλλουν στην ελεύθερη έκφραση της δημιουργικότητας των μαθητών, και επιπλέον θα πρέπει να γίνονται συχνά και εκπαιδευτικές επισκέψεις οι οποίες βοηθούν στη βιωματική πρόσληψη της γνώσης.

Όσον αφορά τους τρόπους διδασκαλίας και τους εκπαιδευτικούς έχουμε να πούμε τα εξής: θέλουμε να αλλάξει ο τρόπος διδασκαλίας. Οι γνώσεις μας να μην προέρχονται αποκλειστικά από τους καθηγητές μας, αλλά να μας δίνεται η δυνατότητα να τις ανακαλύπτουμε μόνοι μας. Τα μαθήματα να διεξάγονται με περισσότερο διάλογο μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών και να μη στηρίζονται στην αυθεντία του καθηγητή. Αντίθετα ο καθηγητής πρέπει να είναι περισσότερο καθοδηγητής, σύμβουλος και βοηθός μας στην προσωπική έρευνα, αναζήτηση και ανακάλυψη της γνώσης. Να είναι φιλικός, κοντά στο μαθητή, στα προβλήματα και τις ανησυχίες του και να δημιουργούν ευχάριστο κλίμα στην τάξη. Να συμβάλουν στην ευαισθητοποίησή μας στα σύγχρονα προβλήματα και στη σταδιακή κοινωνικοποίησή μας, τα οποία αποτελούν, όπως πιστεύουμε, σημαντικούς στόχους του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Η σωστή όμως διδασκαλία απαιτεί και κατάλληλες συνθήκες. Έτσι θα θέλαμε να υπάρχουν λιγότεροι μαθητές στις αίθουσες, ώστε το μάθημα να γίνεται σε ήρεμο περιβάλλον, όπου θα δίνεται η δυνατότητα σε όλους μας να συμμετέχουμε. Επειδή, όπως είπαμε, θεωρούμε το διάλογο αναπόσπαστο κομμάτι της διεξαγωγής των μαθημάτων, πιστεύουμε ότι και η διάταξη των θρανίων στις τάξεις θα βοηθήσει σε αυτό. Έτσι προτείνουμε τα θρανία να είναι τοποθετημένα σε σχήμα κύκλου, γιατί με αυτό τον τρόπο διευκολύνεται ο διάλογος και επιτυγχάνεται η ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών και η μεταξύ τους συνεργασία.

Ολοκληρώνοντας τα όνειρα και τις επιθυμίες μας, θα θέλαμε να πούμε ότι και τα μισά να γίνουν μέχρι το τέλος των μαθητικών μας χρόνων θα είμαστε πολύ ευχαριστημένοι.

Οι μαθητές του Β3 του 14^{ου} Γυμνασίου Λάρισας

Το νέο γήπεδο της ΑΕΛ και η βία στα γήπεδα

Τετ, 16/02/2011 - 17:18 — [Παναγιώτου Ε.](#)

Υπέρλαμπρο και πολυτελές, πραγματικό στολίδι το νέο γήπεδο της ΑΕΛ που άνοιξε τις πύλες του πρόσφατα στην πόλη μας, κάνοντας πραγματικότητα το όνειρο δεκάδων χιλιάδων φιλάθλων. "AEL FC ARENA" το όνομά του, ονομασία που προέκριναν οι περίπου 7.000 φίλαθλοι που συμμετείχαν στην ψηφοφορία της επίσημης ιστοσελίδας της ΠΑΕ.

Το νέο «παλάτι», ένα υπερσύγχρονο γήπεδο διεθνών προδιαγραφών UEFA (3 Αστέρων), χωρητικότητας 16.118 θέσεων με 38 σουίτες 12 ατόμων αποτελεί την «κορωνίδα» ενός νέου αθλητικού κέντρου που αναπτύσσεται σε συνολική έκταση 144.000 τ.μ. στην περιοχή Νεάπολη της Λάρισας. Στον αρχικό του σχεδιασμό υπήρχε και η δυνατότητα επέκτασης για τις ανάγκες χρήσης των Μεσογειακών Αγώνων του 2013 που επρόκειτο να γίνουν στην πόλη μας αλλά δυστυχώς ανατέθηκαν κάπου αλλού.

Στο συγκρότημα περιλαμβάνονται εμπορικοί χώροι, χώροι στάθμευσης 1.104 θέσεων, υπαίθριοι χώροι πολιτισμού και αναψυχής (κινηματογράφος, ανοικτό θέατρο 1.500 ατόμων, κεντρική πλατεία για τη διοργάνωση εκδηλώσεων), αθλητικούς ξενώνες 100 κλινών και η εικόνα συμπληρώνεται από το ήδη υπάρχον κλειστό γήπεδο μπάσκετ και τα 12 γήπεδα τένις, που βρίσκονται υπό ανακατασκευή.

Το νέο αθλητικό κέντρο βρίσκεται σε ιδανική – από πλευράς πολεοδομικής χωροθέτησης – τοποθεσία, με εξαιρετική ένταση στο σύστημα μεταφορών, άριστη προσβασιμότητα από δύο κύριους οδικούς άξονες και εγγύτητα στον πολεοδομικό ιστό. Δημιουργήθηκε με σκοπό να στεγάσει κυρίως το πιο δημοφιλές άθλημα παγκοσμίως, το ποδόσφαιρο. Το άθλημα όμως αυτό έχει δυστυχώς πληγεί θανάσιμα στη χώρα μας, καθώς απειλείται από διάφορους παράγοντες κοινωνικής αποδιοργάνωσης,

ώστε να μιλούμε για μεγάλη κρίση. Ένας από τους μεγάλους παράγοντες αυτούς θεωρείται αναμφισβήτητα και η βία, που παρατηρείται στα γήπεδα.

Η βία παίζει... μπάλα στα γήπεδα

Κάθε μέρα γινόμαστε μάρτυρες κακών ειδήσεων που αναφέρονται σε πράξεις βίας στα γήπεδα, η οποία ασκείται από νεαρούς κυρίως οπαδούς. Το φίλαθλο πνεύμα έχει δώσει προ πολλού τη θέση του στον φανατισμό. Ο χουλιγκανισμός, φαινόμενο βαθύτατα κοινωνικό, δείγμα της περιθωριοποίησης ομάδων, καταλύει την αθλητική ιδέα, και δείχνει τον αλλοτριωτικό χαρακτήρα της σημερινής εποχής και του σύγχρονου πολιτισμού.

Φαινόμενα της βίας στα γήπεδα είναι για παράδειγμα η ρίψη κροτίδων, καπνογόνων, επικίνδυνων φωτοβολίδων και άλλων αντικειμένων, ακόμη και καθισμάτων, εναντίον αντιπάλων φιλάθλων, οι καταστροφές εγκαταστάσεων κ.ά. Οι συγκρούσεις εξάλλου μεταξύ των φιλάθλων, εντός και εντός του γηπέδου, δείχνει άκρατο μίσος και φανατισμό μεταξύ των αντιμαχόμενων ομάδων.

Δεν είναι σπάνιο μετά π.χ από ένα σκληρό φάουλ ή μια απόφαση του διαιτητή να ακολουθήσουν μια σειρά αντιδράσεων. Οι παίκτες να δέρνονται με τους αντιπάλους. Οι παίκτες να δέρνουν το διαιτητή. Οι διαιτητές να δέρνονται μεταξύ τους. Ο πάγκος της μιας ομάδας βρίζοντας να επιτίθεται στον αντίπαλο πάγκο. Στην εξέδρα οι μισοί θεατές να συμπλέκονται με τους άλλους μισούς. Το ξύλο μεταφέρεται έξω από το γήπεδο στους γύρω δρόμους με τον καθιερωμένο πλέον πετροπόλεμο με τους αστυνομικούς. Και τελειώνει στα καφενεία μεταξύ αυτών που έβλεπαν το παιχνίδι από την τηλεόραση...

Για ποιο λόγο λειτουργούμε βίαια και γιατί εκδηλώνεται αυτή η συμπεριφορά μας συνήθως στα γήπεδα;

Ο βασικότερος παράγοντας της δημιουργίας των βιαιοτήτων μέσα στο γήπεδο είναι οπωσδήποτε η δομή του αθλήματος. Σε αθλήματα όπου η νίκη στηρίζεται στο βαθμό δεξιότητας όπως π.χ στην ενόργανη και ρυθμική, στις καταδύσεις, στο σκι ή στα αθλήματα που οι αθλητές αγωνίζονται ο ένας μακριά του άλλου π.χ. στην κολύμβηση, στο τένις, στους δρόμους, στις ρίψεις η δημιουργία επιθετικής συμπεριφοράς είναι ανύπαρκτη ή ελάχιστη.

Αντίθετα αθλήματα που στηρίζονται στο δυναμισμό και οι αθλητές έρχονται σε άμεση σωματική επαφή τότε η παραγωγή βίας είναι αναπόφευκτη π.χ. αμερικάνικο φουτμπόλ, ποδόσφαιρο, ράγκμπι κ.ά. Εδώ πρέπει να πούμε

ότι οι κανονισμοί κάθε αθλήματος παίζουν καθοριστικό ρόλο για την αποφυγή βιαιοτήτων.

Τα αποτελέσματα των ερευνών αποδεικνύουν ότι η συντριπτική πλειονότητα των πολιτών πιστεύει ότι η ατιμωρησία της βίας στα γήπεδα αποτελεί την κυριότερη αιτία διαιώνισής της και επιρρίπτει τις ευθύνες στις διοικήσεις των ομάδων, ενώ το 50% των φιλάθλων εκτιμά ότι η συχνότητα των συμπλοκών στα γήπεδα έχει σαφώς αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Οκτώ στους δέκα φιλάθλους εκφράζουν την άποψη ότι η χρήση αλκοολούχων ποτών και ναρκωτικών ουσιών έχουν σοβαρό μερίδιο ευθύνης στην εκδήλωση κρουσμάτων χουλιγκανισμού, αλλά παράλληλα το ίδιο ποσοστό (80%) συναρτά το φαινόμενο με τη γενική έκπτωση αξιών της κοινωνίας.

Και μέσα σε όλα αυτά, μόλις το 15% των φιλάθλων πιστεύουν ότι το πρωτάθλημα ποδοσφαίρου είναι «σίγουρα καθαρό», ενώ ως «καθόλου καθαρό» το βαθμολογεί το 34%. Σύμφωνα με τη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών, η στάση των αρχών απέναντι σε όσους βιαιοπραγούν στα γήπεδα πρέπει να είναι άτεγκτη, ενώ τα περισσότερα επικριτικά σχόλια συγκεντρώνουν οι διοικήσεις των ομάδων, αλλά και οι αθλητικές εφημερίδες.

Γιατί όμως δεν σταματά; Ποιες είναι οι αιτίες του φαινομένου; Ας δούμε ορισμένες γενικότερες πλευρές του φαινομένου:

1. Ο αθλητισμός είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο στο οποίο οι άνθρωποι συμμετέχουν με πολλούς τρόπους (π.χ ως αθλούμενοι, προπονητές, διαιτητές, παράγοντες, μάνατζερ, κριτές, δημοσιογράφοι, φίλαθλοι, κλπ. Το (εμπορευματοποιημένο) ποδόσφαιρο έχει εξελιχθεί σε μία τεράστια οικονομική επιχείρηση, που κατέχει εξέχουσα θέση στα ΜΜΕ ως «προϊόν». Παράλληλα και πέρα από τον οικονομικό του ρόλο χρησιμοποιείται σαν αντικείμενο εκμετάλλευσης ιδιαίτερα της νεολαίας πολλές φορές καλλιεργώντας «ταπεινά συναισθήματα» (π.χ ρατσισμός), αλλά και φανταστικές «διεξόδους» από τα αδιέξοδα που το ίδιο το κοινωνικό σύστημα δημιουργεί.

2. Τα φαινόμενα βίας στα γήπεδα δεν είναι κάτι καινούργιο, ούτε στην Ελλάδα, ούτε στον υπόλοιπο κόσμο. Εκατοντάδες φορές έχουμε παρακολουθήσει εικόνες συμπλοκών, καταστροφών και συγκρούσεων αντιπάλων ομάδων οπαδών, οι οποίες πάντα τελειώνουν με την παρέμβαση των αστυνομικών δυνάμεων, με συνέπεια τα γήπεδα να μετατρέπονται σε πεδία μάχης. Χωρίς να θέλουμε να τα δικαιολογήσουμε θα πρέπει να ξεκαθαριστεί πως τα φαινόμενα «Χουλιγκανισμού» (αν και ιστορικά ο Χούλιγκαν ήταν Ιρλανδός επαναστάτης του 19ου αιώνα!) αυτά υπάρχουν στα γήπεδα αλλά δεν γεννιούνται σε αυτά, μιας η αλλοτρίωση της προσωπικότητας των «φιλάθλων» έχει γίνει έξω από αυτά. Απλά στα γήπεδα δίνεται η δυνατότητα να εκδηλωθεί. Όπως τονίζει και ο Γ. Πανούσης «η βία στο γήπεδο δεν είναι τελικά το αποτέλεσμα του πάθους να νικήσει η ομάδα αλλά περισσότερο η επιθυμία των οπαδών να αποδείξουν στον εαυτό τους και στους άλλους (συμπεριλαμβανομένων και των τηλεθεατών που παρακολουθούν) ότι υπάρχουν»!

3. Είναι γεγονός πως η εμπορευματοποίηση τρέφει τον κάθε είδους «χουλιγκανισμό». Η βία θα περιοριστεί όταν πρόεδροι και «παράγοντες» σταματήσουν να χρησιμοποιούν "οπαδούς" για "στρατό" και "φρουρά".

4. Τα οικονομικά και κοινωνικά αδιέξοδα που βιώνει σήμερα η νεολαία.
5. Η χρήση ουσιών και ο ελλιπής έλεγχος στους εισερχομένους στον αγωνιστικό χώρο φιλάθλους. Πολλές φορές η έλλειψη ετοιμότητας από τις αρχές και η μη σωστή αντανακλαστική αντιμετώπιση.
6. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στην αθλητική δικαιοσύνη και συχνά η μη απόδοση δικαιοσύνης.

Η βία στα γήπεδα είναι ένα πολυσύνθετο φαινόμενο, τόσο ως προς τις αιτίες που την παράγουν, όσο και ως προς τις μορφές με τις οποίες εκδηλώνεται. Για το λόγο αυτό η αντιμετώπισή της απαιτεί

συνδυασμένη στόχευση και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων: της Κοινωνίας, της Πολιτείας, του Ποδοσφαίρου.

Οι λύσεις και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος της βίας στα γήπεδα είναι πάρα πολλές και αρκετές μπορούν να είναι άμεσα εφαρμόσιμες. Ίσως κάποιος θα έπρεπε να διδάξει, ή τουλάχιστον να υποδείξει στους νεαρούς φιλάθλους, ότι οι ομάδες τους δεν έχουν το αλάθητο και το αήττητο και ότι το ποδόσφαιρο είναι απλώς ένα άθλημα το οποίο καμιά σχέση έχει με πολιτική, θρησκεία ή προσωπικές βε-ντέτες.

Η καλή παιδεία, η αλλαγή των κοινωνικών δομών και η έγκυρη ενημέρωση είναι το ζητούμενο αν θέλουμε έναν ενεργό πολίτη που θα δραστηριοποιηθεί για την επίλυση των προβλημάτων που τον αφορούν και για τη διαμόρφωση του κοινωνικοπολιτικού γίγνεσθαι. Σε αυτό το πλαίσιο θα ευελπιστούμε για μια κοινωνία με λιγότερη βία, με καλύτερη παιδεία, με ελεύθερο και φίλαθλο πνεύμα, δηλαδή διψασμένο για άθλους, στους πνευματικούς και αθλητικούς στίβους.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να τονίσουμε τη σημαντική προσπάθεια που καταβάλει το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Αμειβόμενων Ποδοσφαιριστών (Π.Σ.Α.Π.) για την καταπολέμηση και πρόληψη της βίας στους αθλητικούς χώρους. Υλοποιεί ένα καινοτόμο πρόγραμμα ενημερωτικών επισκέψεων στα Γυμνάσια, από διακεκριμένους αθλητές του ποδοσφαίρου. Στο πλαίσιο του προγράμματος οι αθλητές θα επισκέπτονται τους μαθητές στα σχολεία τους, θα τους ενημερώνουν για το φαινόμενο της βίας στα γήπεδα, θα απαντούν στα ερωτήματά τους και θα οργανώνουν παιχνίδια δεξιοτήτων του ποδοσφαίρου, με σκοπό την ανάδειξη του «ευ αγωνίζεσθαι».

Βασιλική Παπαδοπούλου

Εύη Παπαδημητρίου

Ελεάννα Παναγιώτου

Πηγές

www.ael1964.gr(πληροφορίες για το γήπεδο)

www.paraskevi13.com(φωτογραφίες)

www.pame.gr

Το ταξίδι μου στην Ιταλία - λεπτομέρεια

Παρ, 18/02/2011 - 11:24 — [Ράμα Φαμπιόλα](#)

Θεωρώ ότι καμία πλατεία της Ρώμης δεν ξεπερνά σε ζωή και κίνηση την Πιάτσα Ναβόνα. Μακράν η ομορφότερη πλατεία που επισκέφθηκα.

Η Piazza Navona είναι μία από τις πιο διάσημες πλατείες της Ρώμης. Είναι χτισμένη στο πρώην στάδιο του Δομιτιανού, που χτίστηκε από τον αυτοκράτορα Δομιτιανό το 86 μ.Χ. Γι αυτό και είναι τόσο μεγάλη, με ωσειδές σχήμα. Το γήπεδο, το οποίο είχε ένα μεγαλύτερο χώρο για αγωνίσματα από το Κολοσσαίο χρησιμοποιήθηκε κυρίως για φεστιβάλ και αθλητικές εκδηλώσεις.

Το στάδιο ήταν γνωστό ως «Circus Agonalis» (ο στίβος του ανταγωνισμού). Πιστεύεται ότι η επωνυμία άλλαξε με την πάροδο του χρόνου από «in agone» σε «navone» και τελικά σε Navona. Τον 15ο αιώνα, το γήπεδο ήταν στρωμένο ώστε να δημιουργηθεί η πλατεία Navona, αλλά απομεινάρια του σταδίου είναι ακόμα ορατά στη γύρω περιοχή.

Η Piazza Navona διαθέτει τρία σιντριβάνια. Το κεντρικό και μεγαλύτερο είναι το Fontana dei Quattro Fiumi (σιντριβάνι των τεσσάρων ποταμών). Κατασκευάστηκε μεταξύ 1647 και 1651, ύστερα από αίτημα του Πάπα Ιννοκέντιου του Κ'. Ο σχεδιασμός της κρήνης ανατέθηκε πρώτα στον Μπορομίνι (Borromini), αλλά παραδόθηκε τελικά στον Μπερνίνι (Bernini). Το σιντριβάνι αποτελείται από τέσσερα αγάλματα ανθρώπων που το καθένα αντιπροσωπεύει ένα ποτάμι από διαφορετική ήπειρο - το Νείλο, το Γάγγη, το Δούναβη και το Ρίο ντέλλα Πλάτα. Τα αγάλματα είναι στη βάση ενός βράχου και υποστηρίζουν ένα οβελίσκο, που αρχικά βρισκόταν

στο Massenzio Circus. Τα δύο άλλα σιντριβάνια στην πλατεία είναι το Fontana di Nettuno (η κρήνη του Ποσειδώνα) στο βόρειο άκρο και η Fontana del Moro (η κρήνη του Μαυριτανού) στο νότιο άκρο. Η Fontana del Nettuno, επίσης γνωστή ως Calderari, χτίστηκε το 1576 από τον Giacomo della Porta. Τα αγάλματα του Ποσειδώνα που περιβάλλεται από θαλάσσιες νύμφες προστέθηκαν στον 19ο αιώνα. Ο Giacomo della Porta έχτισε και το Fontana del Moro. Το κεντρικό άγαλμα του Μαυριτανού σχεδιάστηκε από τον Μπερνίνι και προστέθηκε αργότερα τον 17ο αιώνα. Η τρίτωνες είναι προσθήκες του 19ου αιώνα. Ένα ακόμα εντυπωσιακό αξιοθέατο στην πλατεία Ναβόνα είναι η εκκλησία του Sant' Agnese in Agone. Η μπροστινή όψη της μπαρόκ αυτής εκκλησίας σχεδιάστηκε από τον Μπορομίνι, τον κύριο αντίπαλο του Μπερνίνι. Η κατασκευή άρχισε μόλις δύο χρόνια μετά

την ολοκλήρωση της Fontana dei Quattro Fiumi του Μπερνίνι, ακριβώς μπροστά από το κτίριο. Η εκκλησία ολοκληρώθηκε το 1670. Η Piazza Navona, βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της Ρώμης, δυτικά από το Πάνθεον.

Έχει μια θεατρικότητα μέρα και νύχτα αυτή η πλατεία όπου πάντα κάτι συμβαίνει στην πεζοδρομημένη περιοχή της αλλά και γύρω από τις τρεις εντυπωσιακές της κρήνες. Την ημέρα μπορεί κάποιος να θαυμάσει τις προσόψεις των αναγεννησιακών κτιρίων, να παρασυρθεί μέσα στα ενδιαφέροντα παλαιοπωλεία ή να περιπλανηθεί απλά στη Βία ντελ Γκοβέρνο Βέκιο. Το βράδυ πάλι μπορεί να ζήσει αξέχαστες εμπειρίες κάνοντας χαλαρά passeggiata - βραδυνή βόλτα - αγοράζοντας παιχνίδια και γλυκά ακόμα και το χειμώνα.

Ένα ταξίδι στην Ιταλία είναι μια αξέχαστη εμπειρία που δεν θες απλά να την κρατήσεις αλλά να την επαναλάβεις...

Πηγές: el.wikipedia.org

el.tixik.com

www.citytravelguide.gr

Ο πρώτος ιός

Τρί, 08/02/2011 - 22:29 — [Ποτηριάδης Ν.](#)

Ακούγοντας κάποιος αδαής στους υπολογιστές τη λέξη "ιός" πιθανόν να νομίζει ότι είναι κάποιο ζουζούνι που πετά από τον έναν υπολογιστή στον άλλο μολύνοντάς τους. Κι όμως αυτό θα μπορούσε να έχει κάποια βάση! Το 1947 η προγραμματίστρια Murray Grace Hopper προσπαθούσε να βρει γιατί το πρόγραμμα που είχε γράψει η ίδια για τον υπολογιστή MARK II δε λειτουργούσε όπως το είχε σχεδιάσει. Η έρευνά της οδήγησε στον εντοπισμό ενός μικρού εντόμου (bug), που είχε πεθάνει και απομείνει μέσα σε κάποια υποδοχή του υπολογιστή, με αποτέλεσμα να εμποδίζει την επαφή και συνεπώς τη δίοδο του ρεύματος από εκεί. Όταν το αφαίρεσε, το πρόγραμμα λειτούργησε πάλι κανονικά. Από τότε καθιερώθηκε όλα τα σφάλματα στα υπολογιστικά συστήματα να αποκαλούνται "bugs" και η διαδικασία διόρθωσης σφαλμάτων "Debugging".

Ο όρος «ιός υπολογιστών» ανήκει στον καθηγητή Πληροφορικής Φρεντ Κοέν που τον διατύπωσε το 1984. Ένας ιός υπολογιστή δεν είναι τίποτε άλλο από ένα εκτελέσιμο, συνήθως καταστροφικό πρόγραμμα που έχει την ικανότητα να αναπαράγει τον εαυτό του. Αυτό σημαίνει ότι ένας ιός πολλαπλασιάζεται σε έναν υπολογιστή, δημιουργώντας αντίγραφα του εαυτού του, χωρίς να το αντιλαμβάνεται ο χρήστης. Αυτός ο πολλαπλασιασμός είναι σκόπιμος και αποτελεί τμήμα του προγράμματος του ιού.

Υπάρχουν πολλές εκδοχές για το ποιος ήταν ο πρώτος ιός, ποιος τον έφτιαξε και ποιος ήταν ο σκοπός του. Αναζητώντας την απαρχή των ιών θα πρέπει να ανατρέξουμε στο 1949, τότε που ο Μαθηματικός John Von Neumann περιέγραψε για πρώτη φορά τα προγράμματα που έχουν

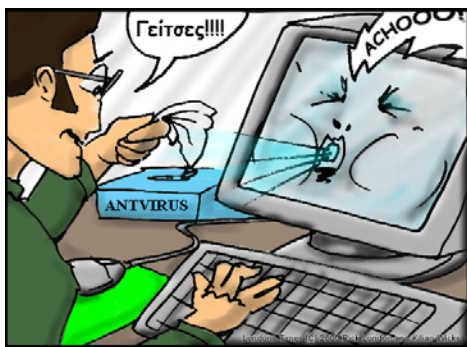
δυνατότητα να αυτο-αναπαράγονται, τα οποία θα μπορούσε να πει κανείς ότι μοιάζουν με τους ιούς όπως τους ξέρουμε σήμερα.

Ωστόσο, ο πραγματικός πρόγονος των σύγχρονων ιών δεν εμφανίστηκε παρά μόνο στην δεκαετία του '60. Σ' εκείνη την δεκαετία, μία ομάδα προγραμματιστών ανέπτυξαν ένα παιχνίδι με όνομα Core Wars, το οποίο μπορούσε να αναπαράγει τον εαυτό του κάθε φορά που εκτελούνταν, καταφέροντας ακόμη και να προκαλεί τον κορεσμό της μνήμης των υπολογιστών των υπόλοιπων παικτών. Οι δημιουργοί αυτού του μάλλον παράξενου παιχνιδιού δημιούργησαν επίσης το πρώτο antivirus: μία εφαρμογή ονόματι Reaper, η οποία μπορούσε να «καταστρέφει» τα αντίγραφα που δημιουργούσε το Core Wars.

Η ύπαρξη του Core Wars κρατήθηκε μυστική μέχρι το 1983, όταν την αποκάλυψε ένας από τους δημιουργούς του, ενώ ακολούθησε μία περιγραφή του σ' ένα έγκυρο επιστημονικό περιοδικό: αυτό ήταν το πραγματικό σημείο αρχής των ιών υπολογιστών όπως τους ξέρουμε σήμερα.

Μια από τις εκδοχές είναι ότι ο πρώτος ιός ανιχνεύτηκε στο ARPANET τον πρόδρομο του Διαδικτύου στις αρχές της δεκαετίας του '70. Διαδόθηκε μέσω του λειτουργικού συστήματος TENEX, που χρησιμοποιούσε τότε το ARPANET και θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει όποια σύνδεση γινόταν με το δίκτυο για να μολύνει τους συνδεδεμένους υπολογιστές. Απεδείκνυε το μήνυμα "I'M THE CREEPER! CATCH ME IF YOU CAN". Σε σύντομο χρονικό διάστημα, ωστόσο, εμφανίστηκε ένα πρόγραμμα, το οποίο αποκαλούσε εαυτόν "Reaper", ανώνυμου δημιουργού, το οποίο ανίχνευε τον CREEPER στους υπολογιστές που είχε μολύνει και τον διέγραφε.

Άλλη μια εκδοχή είναι πως ο δεκαπεντάχρονος Ρίτσαρντ Σκρέντα δημιούργησε τον πρώτο εξαπλούμενο ιό, τον "Elk Cloner". Για να μπορέσει να εξαπλώσει τον ιό τον αποθήκευσε σε μια δισκέτα και την έδωσε σε φίλους και γνωστούς. Επειδή τότε οι υπολογιστές δεν είχαν σκληρούς δίσκους (hard disks) η εξαπλώση ήταν πιο εύκολη. Όταν ο υπολογιστής εκκινούσε από τη μολυσμένη δισκέτα αντιγραφόταν μόνος του σε όποια άλλη δισκέτα είχε εκείνη τη στιγμή πρόσβαση ο υπολογιστής. Μετά την πεντηκοστή εκκίνηση από μολυσμένη δισκέτα, ο υπολογιστής εμφάνιζε το εξής μήνυμα (υπό μορφή στίχων - σε

παρένθεση η ελληνική απόδοση):

Elk Cloner: The program with a personality (Το πρόγραμμα με προσωπικότητα)
It will get on all your disks (θα καταλάβει όλους σας τους δίσκους)
It will infiltrate your chips (θα διεισδύσει στα τσιπ σας)
Yes it's Cloner! (ναι, είναι ο Cloner!)
It will stick to you like glue (θα σας κολλήσει σαν με κόλλα)
It will modify ram too (θα τροποποιήσει και τη RAM)
Send in the Cloner! (διαδώστε τον Cloner!)

Ο Cloner δεν είχε καταστροφικές προθέσεις και δημιουργήθηκε από τον έφηβο Σκρέντα ως αστείο. Ωστόσο διαδόθηκε στους υπολογιστές πολλών συμμαθητών του (και του καθηγητή του των Μαθηματικών!) εξασφαλίζοντας του έτσι μια θέση στην ιστορία των ιών.

Μια ακόμα εκδοχή είναι πως ο πρώτος ιός που εμφανίστηκε στους προσωπικούς υπολογιστές ήταν ο Brain. Δημιουργήθηκε στο Πακιστάν το 1986 από τους αδελφούς Basit και Amjad Farooq Alvi οι οποίοι όταν ανακάλυψαν ότι το πρόγραμμα για υπολογιστή (λογισμικό) που είχαν δημιουργήσει αντιγραφόταν παράνομα από κάποιους άλλους, αποφάσισαν να δημιουργήσουν ένα μικρό προγραμματάκι το οποίο αντέγραφε τον εαυτό του και εμφάνιζε ένα προειδοποιητικό μήνυμα copyright σε κάθε παράνομο αντίγραφο που έκαναν οι πελάτες τους. Προσέβαλε τον τομέα εκκίνησης (boot sector) του σκληρού δίσκου με αποτέλεσμα είτε να μπλοκάρει τον υπολογιστή είτε να παραμένει κρυμμένος και να διαδίδεται μέσω των δισκετών..

Όποιος και αν ήταν ο δημιουργός του πρώτου ιού, το βέβαιον είναι ότι άνοιξε τον ψηφιακό ασκό του Αιόλου, αφού 20 χρόνια μετά κυκλοφορούν ελεύθεροι στον ηλεκτρονικό κόσμο περισσότεροι από 150.000 ιοί. Οι περισσότεροι από αυτούς στοχεύουν βεβαίως στα λειτουργικά προγράμματα της Microsoft και στις διάφορες εκδόσεις των Windows, τα οποία είναι εγκατεστημένα στο 90% των ηλεκτρονικών υπολογιστών στον κόσμο. Η ραγδαία εξάπλωση των ιών και τα μεγάλα προβλήματα που προκαλούν οφείλονται, όπως είναι ευνόητο, στην επίσης ραγδαία εξάπλωση του Internet μέσω του οποίου διαδίδονται οι ιοί προσβάλλοντας ταυτόχρονα χιλιάδες ή και εκατομμύρια υπολογιστές κάθε φορά.

Ο πρώτος άνθρωπος που «μολύνθηκε» από ιό υπολογιστών

Ονομάζεται Mark Gasson και είναι μέχρι τώρα ο πρώτος άνθρωπος που κατάφερε να «κολλήσει» ιό υπολογιστή. Είναι ταλαντούχος ερευνητής κυβερνητικής στο Πανεπιστήμιο Reading, που θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα ερευνητικά κέντρα βιοκυβερνητικής και βιοπληροφορικής στη Μεγάλη Βρετανία.

Ο Βρετανός επιστήμονας από χρόνια μελετά τις περίπλοκες σχέσεις και αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στους ηλεκτρονικούς και τους βιολογικούς εγκεφάλους και ήταν ο πρώτος που δημιούργησε το 2008 μια έξυπνη διεπιφάνεια επαφής ανθρώπου-μηχανής, η οποία έθετε σε άμεση επικοινωνία τα νεύρα ενός ποντικού με τα κυκλώματα ενός υπολογιστή!

Αυτή τη φορά όμως προχώρησε ακόμη περισσότερο: κατάφερε να μολυνθεί από έναν ειδικά κατασκευασμένο ιό για να μολύνει τσιπάκια, δηλαδή ευρείας χρήσης μικροηλεκτρονικά κυκλώματα. Πώς τα κατάφερε; Εφαρμόζοντας την τεχνική του Kevin Warwick, εμφυτεύοντας δηλαδή το τσιπάκι κάτω από την επιφάνεια του δέρματος του βραχίονά του.

Σκοπός αυτού του φαινομενικά «τρελού» εγχειρήματος ήταν να μελετήσει την ασφάλεια και τις παρενέργειες από τη χρήση τέτοιων μικροηλεκτρονικών εμφυτευμάτων. Πράγματι, το συγκεκριμένο τσιπάκι ήταν ένα ελαφρά τροποποιημένο τσιπάκι αναγνώρισης ή ταυτοποίησης του φορέα που το φέρει. Η σημασία αυτής της έρευνας είναι ότι απέδειξε πόσο εύκολο είναι να μεταδοθούν ιοί από ένα κεντρικό υπολογιστικό σύστημα π.χ. σε κάθε άλλο περιφερειακό σύστημα, ή το αντίστροφο (αφού τα περίπλοκα τσιπάκια είναι μίνι υπολογιστές).

Όπως δήλωσε ο ίδιος ο Gasson: «Αποδείξαμε ότι η τεχνολογία των μικροηλεκτρονικών εμφυτευμάτων έχει αναπτυχθεί πλέον σε τέτοιο βαθμό ώστε τα εμφυτεύματα μπορούν να επικοινωνούν, να καταχωρίζουν και να επεξεργάζονται πληροφορίες. Στην πραγματικότητα είναι μίνι υπολογιστές. Αυτό σημαίνει ότι, όπως και τα πραγματικά PC, είναι ευάλωτα σε ιούς. Είναι λοιπόν ανάγκη να αναπτύξουμε την κατάλληλη τεχνολογία για να την αντιμετωπίσει αυτό του προβλήματος».

Εκτός όμως από το πόσο ευάλωτα είναι αυτά τα μικροηλεκτρονικά εμφυτεύματα, που γνωρίζουν ταχύτατη διάδοση σε όλο τον κόσμο, ο M. Gasson απέδειξε και πόσο ρευστά έχουν γίνει πλέον τα όρια μεταξύ ανθρώπου και μηχανής. Τελικά, τα βιοκυβερνητικά εμφυτεύματα του μέλλοντος

προβλέπεται να είναι εξίσου -ή και περισσότερο- ευάλωτα στις επιθέσεις των ιών από τα βιολογικά κύτταρά μας!

ΠΟΤΗΡΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΣ και ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ ΑΝΤΩΝΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βικιπαίδεια
εγκυκλοπαίδεια της Panda Software για τους ιούς, στην διεύθυνση
www.pandasoftware.com/virus_info/encyclopedia/boulaki.pblogs.gr
Κέντρο ΠΛΗΝΕΤ Ν. Φλώρινας
adep.gr/adepnet
tech.flash.gr
ifeed.gr

Η Ιθάκη μου

Τρί, 08/02/2011 - 23:16 — Χρήστου Ρ.

Κατά τη διάρκεια του καθορισμένου μαθήματος στην τάξη μας συζητήσαμε για το κοινωνικό πρόβλημα της ανεργίας που μαστιίζει τον τόπο μας, και όχι μόνο.

Κάπου είχαμε την τύχη να βρούμε την "Ιθάκη" του αλεξανδρινού ποιητή μας Κωνσταντίνου Καβάφη, ο οποίος μας εμπνέει, μέσα απ' το παρελθόν του, σιγουριά ότι θα πάνε όλα καλά στο μέλλον.

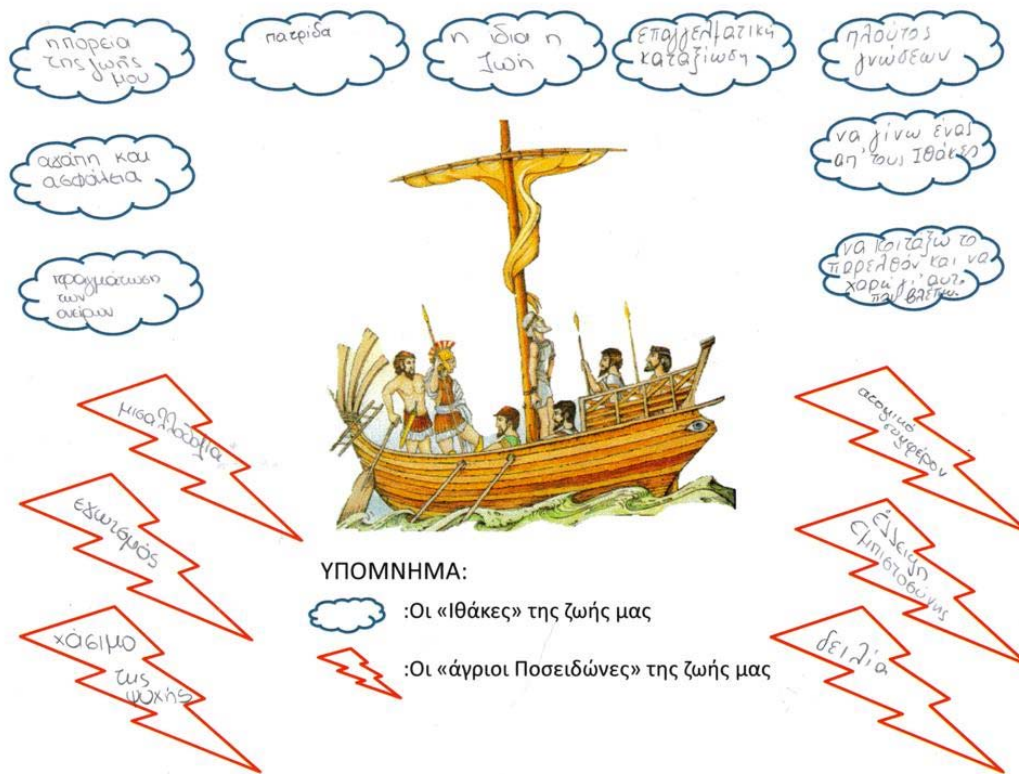
Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνas και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μεν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνas και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωϊά να είναι
που με τι ευχαρίστησι, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοειδωμένους,
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλές πραγμάτειες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια και κοράλλια, κεχριμπάρια κ' έβενους,
και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά,
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.
Πάντα στον νου σου νάχεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί ειν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξείδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει
και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στο δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.
Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξείδι.
Χωρίς αυτήν δεν θάβγαινες στον δρόμο.
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δε σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

Ζητήσαμε από τους μαθητές να ορίσουν τη δική τους Ιθάκη και τους Λαιστρυγώνες και Κύκλωπες τους. Το αποτέλεσμα;

"Ποια νομίζεις ότι είναι η δική σου Ιθάκη;"

- Η δική μου Ιθάκη είναι το μέρος στο οποίο βρίσκονται οι φίλοι μου και οι άνθρωποι που αγαπώ, καθώς και η πατρίδα μου.
- Κατά τη γνώμη μου, η δική μου Ιθάκη είναι να γίνω χρήσιμος άνθρωπος στην κοινωνία, προσφέροντας βοήθεια στους συνανθρώπους μου.
- Χμμμ... Προφανώς η ίδια μου η ζωή. Ίσως εγώ να είμαι η δική μου Ιθάκη...
- Η δικιά μου Ιθάκη είναι ο στόχος μου να περάσω σε κάποιο πανεπιστήμιο.
- Κάθε άνθρωπος έχει διαφορετικές αξίες και πιστεύω. Για πολλούς ανθρώπους η Ιθάκη ορίζεται με βάση το συμφέρον. Ίσως γιατί δεν έχουν κατασταλάξει μόνιμα σε κάτι που τους δίνει δύναμη και κουράγιο να προχωρήσουν, αλλά κινούν τη ζωή τους ανάλογα με το είδος της ανάγκης που έχουν, επιλέγοντας εκείνα τα άτομα από τα οποία μπορούν να κερδίσουν περισσότερα. Για μένα λοιπόν η Ιθάκη μου είναι οι φίλοι και η οικογένειά μου. Με το ορισμό της λέξης "φιλίας" είναι σα να σφραγίζουμε κάτι ιερό. Η φιλία συμπεριλαμβάνει την εμπιστοσύνη και την αφοσίωση και έτσι ένας καλός φίλος μπορεί να σε στηρίξει, βοηθώντας σε να σταθείς στα πόδια σου. Όπως επίσης και η οικογένεια είναι κάτι ιερό. Γιατί αναλαμβάνει από βρέφος να σου δώσει αξίες και ήθη και πάντα είναι δίπλα σου ο'τι κι αν χρειαστείς. Αυτή είναι η Ιθάκη για μένα. Οι άνθρωποι που μπορώ να τους εκμυστηρευτώ τι νιώθω χωρίς να φοβάμαι το χλευασμό ή την απόρριψη!

- Η δική μου Ιθάκη είναι η επαγγελματική μου καταξίωση (να γίνω προγραμματιστής ηλεκτρονικών υπολογιστών)
- Νομίζω πως η δική μου Ιθάκη είναι το σχολείο, καθώς έχω ακόμα τρία χρόνια.
- Είναι η πορεία της ζωής μου με όλες τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσω. Είναι η αξία της ζωής μου. Η επίτευξη των στόχων μου. Η πραγμάτωση των ονείρων μου και των οραμάτων μου. Γιατί η αξία της ζωής είναι ο δρόμος της, η πορεία της και όχι το τέλος της.

"Ποιοι είναι οι Λαιστρυγόνες και οι Κύκλωπες που θα μπορούσαν να σε σταματήσουν;"

- Η αναβλητικότητα, η έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό μου, η άγνοια, ο φόβος για το άγνωστο...
- Τα εμπόδια που θα μπορούσαν να με σταματήσουν στο μέλλον είναι η οικονομία της χώρας μου αλλά και η ανεργία.
- Οι φόβοι που αν τους δώσω τροφή θα εμφανιστούν μπροστά μου
- Σήμερα οι άνθρωποι έχουν χάσει τη δική τους προσωπικότητα, με αποτέλεσμα να γίνονται ένα με την υπόλοιπη μάζα. Πλέον ο καθένας πράττει ανάλογα με το συμφέρον του, ακόμη κι αν αυτό είναι εις βάρος άλλων συνανθρώπων μας. Έτσι οι Λαιστρυγόνες και οι Κύκλωπες που θα μπορούσαν να με σταματήσουν να πετύχω τους στόχους μου είναι εκείνοι που με υστεροβουλία, μη αναγνωρίζοντας τη αξία μου, θα μου βάλουν εμπόδια με στόχο να "πέσω". Γι αυτό πρέπει πάντα να έχουμε κοντά μας μόνο τα άτομα που λυπούνται με τη δυστυχία μας και κυρίως χαίρονται με τη χαρά μας...
- Διάφορα εμπόδια που θα μπορούσαν να με αποπροσανατολίσουν από το στόχο που έχω βάλει.
- Αυτοί που κοιτούν μονάχα το συμφέρον τους, αδιαφορώντας για τους υπόλοιπους. Αυτοί που ενδιαφέρονται μόνο για τα υλικά αγαθά, και πώς θα τα αυξήσουν, αδιαφορώντας για τις πνευματικές αξίες.
- Καθένας που θα με έπαιρνε μακριά από την Ιθάκη μου ή θα με εμπόδιζε να επιστρέψω εκεί θέλοντας το κακό μου.
- Τα διάφορα εμπόδια, οι δυσκολίες και τα πάθη που θα συναντήσω στη ζωή μου, στην πορεία μου. Ότι θα προσπαθήσει να με παραπλανήσει για να βγω "εκτός". Θα τα ξεπεράσω εάν έχω θέληση, κουράγιο και βαδίσω με καθαρή ψυχή.

Φιλία είναι...

Πέμ, 17/02/2011 - 08:39 — [Αργυρούλη Ε.](#)

Τι είναι φίλος

Φίλος είναι το ερωτικό
και φίλος να σε αγκαλιάσει
να είναι εχέμιας και να
μην σπάσει

Μαρία

Φίλος είναι μια φίλη που
γεννιέται από μέσα σε ένα
αίμα και κρατάει για
πάντα πριν γέμει

Ελευθέριος

Φίλος είναι αυτός που να είναι φίλος
και να σε ερωτεύεται πιστά και
να είναι το καλύτερο και καλύτερο γαμάκο
φίλος

Φίλος... Τι άραγε
να είναι η φίλη;
Δυσκολία, άμα την
ανακαλύπτω θα
ανακάλω...

Ιωάννης

Φίλος είναι ένα συνθήμα
που το παράβλεπε ο άλλος
Αννα

Η φίλη είναι ένα συνθήμα
αγάπης και πίστης
χρήσιμα παρατηρήσεις

Φίλος φίλος και
φίλος φίλος φίλος
και ποτέ για παρατήρηση
ΕΠΙΛΑΔΑ Σ' ΤΟΤΕΛΙΑ

Χρήστος

Φίλος είναι ένα συνθήμα, το οποίο δεν μπο-
ρεί να το ερωτεύσει, μόνο αν το υμνείει θα καταλάβει
τι είναι...

Νίκος Ε.

Φίλος είναι ένα συνθήμα, το οποίο δεν μπορεί
να το ερωτεύσει...

Χρήστος Ούκος

Φίλος...

Πρώτος είναι ένα συνθήμα
που δεν μπορεί να ερωτεύσει
με φίλο είναι διαφορετικό
με το φίλο είναι το ίδιο
το υμνείει γυναικός!!!

Φαίη

Φίλος... είναι ένα συνθήμα
που δεν μπορεί να ερωτεύσει
με φίλο είναι διαφορετικό
με το φίλο είναι το ίδιο
το υμνείει γυναικός!!!

Το σ' Ουκείας

Φίλος... είναι ένα συνθήμα
που δεν μπορεί να ερωτεύσει
με φίλο είναι διαφορετικό
με το φίλο είναι το ίδιο
το υμνείει γυναικός!!!

Ιωάννης Ντάρος

Πρώτος ότι η φίλη
είναι αγαπώ και
αγαπώ φίλο...

Μαργαρίτα Γεωργίου

Φίλος...

είναι ένα από τα
καλύτερα και πιο δυνα-
τά συνθήματα που
μπορεί να υμνείει ένας
ανθρώπος...

Μαργαρίτα

Φίλος... είναι ένα συνθήμα
που δεν μπορεί να ερωτεύσει
με φίλο είναι διαφορετικό
με το φίλο είναι το ίδιο
το υμνείει γυναικός!!!

Χρήστος Παπαγιάννης

Φίλος... είναι ένα συνθήμα
που δεν μπορεί να ερωτεύσει
με φίλο είναι διαφορετικό
με το φίλο είναι το ίδιο
το υμνείει γυναικός!!!

Παπαγιάννης, Γεωργίου

Η φίλη είναι το πιο σημαντικό
πράγμα στον κόσμο.
Χρήστος Ρούσας

Η φίλη είναι το πιο σημαντικό
πράγμα στον κόσμο.
«ΑΝΤΕ ΓΕΙΑ» Δωδών Ούκος:Ρ

Τα παιδιά του Β3